

ГЕОРГИЈЕ ПАВЛОВИЋ

ПОД ШЕСТОКРАКОМ ЗВЕЗДОМ

*ЈУДАИЗАМ И СЛОБОДНО-ЗИДАРСТВО
У ПРОШЛОСТИ И САДАШЊОСТИ*

са предговором
ДИМИТРИЈА ЉОТИЋА

ИЗДАВАЧКО ПРЕДУЗЕЋЕ
ПРОСВЕТНА ЗАЈЕДНИЦА А. Д.
БЕОГРАД

Школа „ПРОСВЕТА“
Београд, Димитрова улица бр. 56
Телефон 25-963

(Опште овлашћење Хем. централе бр. 23597/XV-6 за потрошњу хартије у јуну 1943)

СА ДРЖАЈ:

	Страна
Предговор г. Димитрија Љотића	7

ГЛАВА I.

Једна скривена сила. — Бекон Веруламски — идеолошки творац Британске империје. — Некадашњи и садашњи фарисеји. — Три врсте људи. — Талмудистички Месија. — Гоји се морају убијати. — Ритуална убиства. — Борба за светску превласт. — Узакоњено лукавство	19

ГЛАВА II.

Подмукла борба о власт. — Успеси јудаизма међу хришћанима. — Протеривање јевреја. — Тајна друштва. — Херметисти. — Тамплијери. — Масони о тамплијерима. — Уништење тамплијера. — Тајни циљеви тамплијера. — Розенкрајцери	40

ГЛАВА -III.

Бајке о пореклу слободног зидарства. — Кабалисти „не губе времена“. — Стварање нове организације. — Гартлиб и Коменски. — Слободни зидари. — Непријатељи хришћанства у новој чаури. — Андерсенова „Књига Конституција“. — Рад Елиаса Ашмола. — Масонски степени. — Борба разних система	57

ГЛАВА IV.

Страна

Јеврејски барјак енглеске ложе. — Фиктивни вођи масонерије. — Како се ради у ложама. — Легенда о Хираму. — Ноахитска религија масонерије. — Три велике тачке Ноја. — Јуданизам енглеске масонерије. — Прави циљ масонерије. — Прилагођавање народним особинама . . . . .

72

ГЛАВА V.

Масонско чување тајни. — Масонска дужност преца од грађанске. — Масони и веленздаја. — Масони у друштвеном животу. — Чему се учи у ложама. — Масонски фалсификати историских чињеница. — Енглеско-јеврејски савез. — Заједнички интереси Велике Британије и јеврејства. — С.А.Д. као заменик Енглеске. — Масонерија и комунизам. — Бастион јеврејске власти. — Тешка последица непажње према опасности. — Масонерија се не покорава државној власти. — Како се треба борити са масонеријом . . . . .

93

Библиографија . . . . .

123

Примедбе . . . . .

129

ПРЕДГОВОР

Потребно је да прво нешто признам.

Кад ми је господин Георгије Павловић предао свој рукопис и тражио да га прочитам, нисам мислио да ћу ту нешто нарочито сазнати. Мислио сам да у главном све што треба знати о масонству и његовом јеврејском пореклу, знам. Примео сам ипак налог из поштовања које дугујем самој личности пишчевој.

Читајући пак ово дело застидео сам се, јер сам познао своју готовост да у важној ствари себи придајем више знања него што стварно имам.

Отуда кад је господин Георгије Павловић сматрао да би неколико речи — као предговор — његову књигу добро претставили читаоцима, ја сам примио позив, уверен да ће најбољи предговор бити ако признам свој случај.

Јер заиста мало знамо о тајном деловању јевреја, а многи и толико мало да уопште не сматрају да ту нешто има да се зна.

Највећи успех јеврејства и лежи у томé, што су тако велику снагу и тако пресудни утицај на човечанство прикупили у своје руке, а то ретко ко, па и то недовољно, познаје. За велику већину школованих аријевца јевреји су лутајући, напаћени, неправично гоњени, вредни и врло талентовани народ, који ништа друго не тражи већ да може да ради да би живео. За те школоване људе империјализам је тежња за освајањем коју имају само Немци, Енглези, Руси, Американци, Французи, Јапанци, Италијани, а коју су јуче имали Вавилонци, Персијанци, Македонци, Римљани, Монголи, Турци и Шпањолци. Је-

врејски империјализам је у тим круговима непознат — и јуче и данас непознат. Оптуживаће ти људи и своју расу, чак и свој народ рођени за империјализам, јевреје пак неће. И не само то. У највећем броју случајева, ако се ко усуди да укаже на империјализам јеврејски, тај ће проћи као несрећник. Напашће га његова рођена браћа као „мрачњака“, „реакционара средњевијековног“, „затуцењака верског“ или у последња времена, као и „петоколонаша“ и „издајника“.

Не уме човек да објасни од куд ова жучност. Зашто, на пример, о империјализму овог или оног народа могу људи разговарати мирно, а о империјализму јеврејском морају брзо прећи на изливање жучи? Али по правилу тако бива. И то не кад разговара јеврејин са нејеврејинном, већ кад говоре међу собом чистокрвни аријевци.

Ипак изгледа да је овоме узрок у томе што јевреји постижу све своје успехе тајно, лукавошћу, а ови успеси нису претстављени видљиво на картама географским. Зато она страна која тај империјализам пориче, има у виду неког кривоногог Исака, с излизаним оделом, што, рекло би се, без икакве зараде, стоји на вратима своје теладнице по васцели дан, а увече одлази, погнуте главе, у свој крај, враћајући кући шерпицу с поклопцем у којој је јутрос од куће себи ручак донео. И гледајући га тако у мислима, она се смилостиви над овом брижном приликом, и у њој букне осећање правде, отвори се славина пламене речитости, и кад понестане џебане, (као што борци бацају један другоме на главу и предмете намењене сасвим мирољубивој употреби), — тако кад понестану разлози, у ватри борбе, долазе до употребе речи које за озбиљан разговор нису предвиђене. Страна која овако ради неће да буде правична и да се сети да и у осталим народима има и још мањих и још скромнијих и још брижнијих људи од овог Исака, па то не смета тим народима да буду оптуживани за империјализам. Као камелеон, он узима боју народа у чијој средини живи, нако остаје потпуно одвојен од њега. То је суперимперијализам, који се тајно надграђује не над једним народом, већ над свима народима, почевши од народа беле расе.

Сами пак јевреји обично, на оптужбе не одговарају, нарочито ако је ова добро образложена. И ту показују

изванредно познавање људске површности, а истовремено своју организацију и дисциплину. Прву показују у томе, јер знају да површни свет и најтежу и најсензационалнију оптужбу утолико брже заборавља у колико се мање о овој говори. А најмање ће се говорити о оптужби на коју оптужени не одговарају. А другу показују тиме што сви од реда ћуте у ствари која их иначе тангира дубоко, што без чврсте њихове повезаности и подређености својој хијерархији не би било могуће. Деси ли се ипак да оптужба прави велики утисак сама собом, јевреји спремају процес: „Суд објективни нека каже своју реч“, шта би они говорили? Они ће процес само марљиво и тихо спремити: судије и адвокате, сведоке и вештаке, штампу и остало јавно мњење, — истовремено тражећи начина да утичу на супротну страну или на његову одбрану и њене доказе. Али и ту више воле да постигну „часно поравнање“ него неку тешко осуђујућу пресуду, — јер ипак су ове опасније, пошто се о њима више говори, него поравнања која страсти умирују.

А империјализам јеврејски је факт. И то је данас још најмоћнија империја на свету: суперимперија. Јер империја долази од импераре што значи заповедати. А ако вођство неког народа данас има толику моћ и толики утицај као јеврејство, да се велике империје других народа на његову жељу стављају у покрет, онда се та моћ може назвати само суперимперијализмом.

Кад говорим о томе, онда не бих хтео да се мисли на пресудни утицај јеврејски у економско-финансиским стварима, пошто се то сматра као неко природно поље рада на коме јевреји постижу своје огромне успехе.

Хтео бих, напротив, да се сва пажња читалаца усредреди на њихов, јеврејски утицај на социјални, политички и духовни живот нејевреја. Тај утицај је исто тако огроман, па чак и пресудан, као и у економији. Међутим, признаће то сваки бранилац јевреја, нејевреји би ипак требали да имају као неку самоуправу, те својим животом сами да управљају, а не ствари које се само њих тичу, — у њиховим рођеним државама, да зависе од јевреја.

Историја XIX века Европе је у ствари историја растућег јеврејског утицаја у њој, и то у тој мери, да су

Јевреји у првој трећини XX века држали све европске нације, социјално политички и духовно у својој власти. Разуме се, да према правој органској вредности овог утицаја, пада у сенку превасходни утицај јевреја у економско-финансиским стварима. Јер ако су у овом присуство и успеси јевреја и разумљиви, присуство, утицај и успеси јевреја у социјалном и духовном животу нејеврејских народа претставља прави *Corpus stranierum*, страно тело, у нечем битно својем и само својем, где увлачење страног утицаја не само није потребно, већ је опасно и чак светогрдно. Ту је само присуство страног тела непристојно, и кад се држи по страни, скромно. А кад се разбашкари у најинтимнијим деловима и функцијама народа, онда је то као прељуба тога народа, изневерење начелима живота његовог. То уништава тај народ полако али сигурно. Свлачи га с темеља на којима је засновао живот његов, темељима који су вековима већ доказали своју вредност, и преводи га на нове, „модерне“ на којима се могу само „куле од карата“ изградити, (а стварно такве куле се и праве у разној „научној литератури“, на хартији, да би се ти нови темељи приказали и на њима показале „куле у ваздуху“). Кад се на те темеље пак пренесе стварно живот народни, онда одмах настаје улегање њихово, напрснуће конструктивних зидова, док напошетку цела грађевина народног живота не доживи свој слом.

Према тим последицама ништавне су штете које јевреји једном народу могу у економији да причине. Ма колико велико њихово искоришћавање било, од тога се не умире. А од оног другог утицаја, социјалног, политичког и духовног од тога се умире. Има народа који се налазе већ на рубу пропасти, — а има старих народа, који данас не постоје и који су нестали са таквих разлога. Тиме, разуме се, нисам хтео рећи да економски утицај треба пренебрегнути, нити га потценити. Хтео сам само указати да тај утицај обично најпре и најчешће пада у очи свету и обично, кад се говори о јеврејском утицају, мисли се на овај, — па сам због тога хтео да замолим читаоце да баш о том видљивијем утицају не мисле толико, већ о оном мање видљивом или мање дозвољеном, више опасном и више светогрдном у најинтимнијим областима жи-

вота појединих народа. И што је главно тај утицај се не врши на једне народе, а други се остављају по страни. Сви народи беле расе нападнути су од ове потајне болести. И она их не само економски исцрпљује, што је још најмања штета као што смо видели, већ их унутра друштвено разара, политички им намеће управу и законе погодне за ширење и организовање даљег њеног утицаја и духовно их заслепљује и умртвљује.

Историја сваког народа Европе би могла пружити о томе потврде за сваку напред изнету тврдњу. Само, разуме се, историја објективна, а не историја фалсификована какву су XIX и XX век излагали, ради учења, својој деци по школама свију народа Европе.

Ево једног, за то, ретко речитог примера.

Ми смо учили општу историју, као и наши родитељи и наша деца. И ту се од нас тражило да знамо огроман број чињеница и година. Али, рецимо о Фр. Бекону барону веруламском, и његовој „Новој Атлантиди“ говори се свега неколико речи, и то тако да се ово дело сврстава у тзв. „утопистичку литературу“. Међутим, из овог дела Господина Георгија Павловића, ми видимо нешто сасвим друго. Ми видимо да је Фр. Бекон изложио један фантастичан план како ће замишљено острво, Бензалем, постати средиште светске империје. Да после тога план Енглеско острвс није заостао и постао средиштем огромне империје, онда би дело Фр. Бекона могло да се сматра и утопијом. Али ето чуда! Та се Беконова замисао и остварила, и то потпуно. Кад се нешто унапред међу људима изнесе, ма како фантастично изгледало, ако се оствари, онда се више не може сматрати утопијом, већ утолико више генијалним планом, у колико је осталим људима, пре његовог остварења, изгледало мање остварљивим. А кад је тако, онда би „Нова Атлантида“ у историји која се даје нашој деци требала да заузме главно место. Јер ето током XVIII и XIX века створена је империја чије је средиште Беконова отаџбина. За стварање те империје важно је дакле то дело, које је план о томе изнело у време кад је Енглеска била мала, кад није ни на острвима њена власт била учвршћена, кад је тек прошла опасност која јој је претила од европске континенталне коалиције и блокаде, кад је тако мало изгледало за

њен овакав пораст. Али иако је све тако, уџбеници историје из којих ми ову изванредно важну науку учимо, продужују да потсмевачким омаловажавањем говоре о Беконовој „Новој Атлантиди“. Очигледно је да се ово не чини зато што се Бекон и његово дело не уважавају довољно, већ зато што „непосвећени“ не треба да сазнају за то. Јер ако сазнаду, онда ће видети на који је начин незнатно острво енглеско постало средиште Велико-британске империје. Сазнаће какву огромну политичку улогу играју тајна друштва уопште, а нарочито оваква као што је од Бекона предложено у овом делу друштво „Соломонов храм“. По вољи, а према постављеном задатку, ова друштва могу бити градилачка или рушилачка, што зависи да ли онај који управља тим друштвом жели да подигне или сруши моћ једног народа. Зато се уџбеници историје, иако је план Беконев остварен, према овом његовом делу држе с презривим сажаљењем. Зато што се зна да ће се после тога мало ко наћи да пронађе и поправи неку стару књижевину препуну прашине, да би у њој читао утопистичку сањарију. Баш зато што је план остварен потпуно, зато се жели да прикрије, да се на тај начин не би сазнало какву огромну политичку улогу имају тајна друштва у стварању и сбрању империја. Значи да ти уџбеници историје не износе истинито догађаје, нити узроке и последице појединих историских збивања од пресудног значаја. Значи да се ми и наша деца кљукамо причама о мање важним стварима, а главне и скривене опруге историје се од нас крију. Како, дакле, после тога да немамо право да закључимо да је историја коју смо учили по школама фалсификована, подешавана тако да се из ње није утицај врло утицајних а скривених фактора могао видети?

Почетком XX века избио је на јавност један други план „Протоколи сионских мудраца“. Тај план садржи постепене услове које треба остварити да би јеврејство поступно и отворено овладало светом. У почетку је то „озбиљним људима“ изгледало као паклено подметање неког интелегентног и фанатичког антисемите, да би се антисемитизам „могао што боље распламсати“. Отуда су „озбиљни људи“ то сматрали „неозбиљном ствари“, дакле опег утопијом. Али после Руске револуције, њеног јевреј-

ског порекла и карактера, и свега што се том приликом испољило, пажња света је била привучена на „протоколе“. Ђуди су се почели питати: каква чудна коинциденција између „протокола“ и Руске револуције? Да се прво десила Руска револуција, па се тек потом појавили „протоколи“, онда би се могло мислити да неко у ствари описује оно што се десило као да ће се тек десити, да би створно утисак као да је „протоколима“ унапред то било предвиђено. Али овде су се прво појавили „протоколи“, а Руска револуција је дошла тек две деценије по том, а изгледа тако као да се ради по „протоколима“. Овим су „протоколи“ дакле добили потврду догађаја.

Кад би се сад наша нека књига, која говори о неком важном догађају који ће се тек десити, док се ти догађаји не десе, слободно нам је о тој књизи судити како за добро нађемо. Али кад се затим предвиђени књигом догађаји заиста и догоде, онда више не можемо мислити шта хоћемо, онда смо приморани да кажемо за ту књигу да је или остварено пророштво (ако је откривала намере Божје), или остварен план (ако је откривала намере људске).

Јевреји су се дали на посао да процесима докажу фалсификат тих „протокола“. Али то сад није интересно. Видели смо већ како процесе јевреји праве, па не би било чудо, ако се догоди, поред таквог утицаја какав су прибавили, да добију и какву пресуду у своју корист. Понављам није то за сада интересно. То би било интересно пре, рецимо, чудноватих догађаја Руске револуције. Тада би било важно знати да ли су „протоколи“ фалсификат или не. Од тих догађаја то није важно, јер су „протоколе“ ови догађаји потпуно потврдили, па је могуће, после тога, пре сумњати у аутентичност или законитост судске пресуде него у истинитост „протокола сионских мудраца“.

Али Беконова „Нова Атлантида“ није ни с чије стране оспорена. Нико није рекао још да је то фалсификат. А и да је то рекао, да је доказао да то није, рецимо, дело Фр. Бекона, то би имало мало значаја. Није тежина у томе ко је писао, већ да ли је заиста пре десивших се догађаја то било већ написано. А овде се то не спори. Али зато се спори оз-

биљност саме књиге. Приказује се у уџбеницима опште историје, у енциклопедијама, у историји литературе, као пример утопистичке књижевности, ма да истинита историја мора утврдити, да је то грандиозан план по коме је помоћу тајног друштва „слободних зидара“ основана на читав век после Бекона, створена Британска империја.

Кратко да кажем: много ствари има о којима не пишу наши уџбеници историје, ако се ради о прошлости, ни наша штампа их не бележи, ако се ради о садашњости, а баш те прећутане ствари пресудно утичу на историју. И кад је такав случај, онда ће се иза те прећутане ствари наћи прикривен јеврејин. Он нема рачуна да се његова улога види и сазна. Он је удесио да се о томе не пише. Зато се империјализам јеврејски не види, зато мали број људи о томе зна, а од тога већег и све обухватнијег нигд је било нит ће бити. Јер та жудња траје колико и његова историја: педесет векова. Никад је се није одрекао. Она је управо разлог, његовом чудном одржавању под условима под којима се још ни један народ није могао одржати. Већ деветнаест векова је он расејан по свету као плева међу другим народима, без државне организације, заборавио је свој језик, изгубио је органску народну структуру, променио је стварно и веру своју, прогањан као ни један други народ, он је сачувао свест да је јеврејин и да је њему „Бог обећао и заклео се да ће владати свима народима“. А толико је било довољно да он сачува своју индивидуалност и своје неупоредиво јединство.

И рат овај садашњи углавном је дело Јевреја. Кад то кажем не мислим да тврдим да не постоје страсти, рачуни и заблуде осталих народа. Далеко од тога. Да ови не постоје Драма не би могла да се конструише. Њему је овај рат био потребан да би се срушио национализам и хришћанство аријевских народа, ове још заостале препреке (политичка и духовна) његовој отвореној владавини над овом расом. Зато је он рат припремио, — добро је у рат успео да увуче народе, — добро је дозирао снаге да рат траје дуго и што дуже, како би произвео расула национална и духовна која су му потребна.

Ми често видимо на скицама којима се приказује ситуација на војиштима нацртана кљешта којима једна

војска покушава да обухвати другу војску. Али једна велика кљешта нисмо видели. То су јеврејска кљешта којима су Јевреји намислили да стегну целу белу расу: источни крак тих кљешта чини јеврејска творевина болшевизам, а западни крак опет јеврејска творевина плутократија. Јевреји су тако поставили свет беле расе да бира између њихове две творевине, обе антиморалне и антисоцијалне и антинационалне. Вештина је њихова, при том, да су успели саму белу расу тако да поцепају, и да оба крака својих кљешта направе од живог ткива те исте расе против чијих битних интереса и војују.

Неупућени читалац разуме се врти главом на сва ова тврђења, чудећи се како је могуће да један народ од петнаест милиона људи, расутих по свету, може окакве успехе да постигне. На то морам да поновим да у тој невероватној несразмери и лежи главни разлог успеха јеврејског. Свет их потцењује, јер су малобројни, расути по свету, без језичног јеврејског јединства, на изглед узети само својим пословима, немају своје војске и флоте, у сваком народу се приказују као добри родољуби чак.

Животиње не знају за оруђа. Све што чине раде само својом снагом. Човек зна за оруђа. Оруђима разним човек умножава своју снагу. Ту ваљда и лежи главна квалитативно-видљива разлика између животиње и човека.

Јевреји су ту моћ човекову применили у својим политичким циљевима. Само својом снагом они би могли сасвим мало. Давно би морали нестати као народ, јер би се уверили да је њихова педесетвековна тежња неостварљива. Они зато сами непосредно мало раде. Служе се својим оруђима, својим полугама.

У духовном погледу је таква полуга слободно зидарство. Ту се њихови чланови обрађују стрпљиво и опрезно. У „радионици“ се налазе два камена: груби и углачани. Груби камен је члан масонерије при уласку у чланство, а углачани је на крају обрађивања. У ствари груби камен је човек из народа још неодређен, још везан свом снагом духа и крви за свој род и веру отаца својих. Онај углачани камен претставља масона који је прекинуо све те везе, одродио се, постао потпуно одани члан интернационалног друштва преко кога могу јевреји владати другим народима.

Није моје да показујем како то бива. То ће дело Господина Георгија Павловића већ показати, указујући онима који би хтели још више ући у ту чудну ствар, на обилну и поуздану литературу о тој ствари.

У политици је таква полуга демократија. Ту се прво успава домаћин народни, причама да он није одговоран; те се тако друштво народно лиши будног домаћина. А после све иде лако. Пре реда, пре правде, пре истине, јевреји су ставили као захтев демократије слободу, и њој жртвовали све друго, само не своје интересе. Јер су у ствари слободу зато и ставили напред да би под њеним плаштом могли разорити и успавати све органе народне самозаштите, и који су докле спречавали овај налет. Иза сваке партије која би имала изгледа на успех стајао је Јеврејин, или ако није могао сам, онда је ту морао бити слободни зидар, већ углачани камен, или плутократа, на други начин везан с јеврејством.

У економији је полуга плутократија, владавина новца. Помоћу ове је човек постао служећа, а новац господарећа вредност. Све се продаје: рад и земља, част и страст, мач и перо. Од увек је то било. Само нико новцу није успео такву моћ да да и нико тако далеко није новцем успео да продре као савремена плутократија, сва од јевреја изграђена. То је наличје демократије у економији, као што је ова лице плутократије у политици. Њих су две нераздвојне: ко хоће демократију, тај мора примити плутократију, — и обрнуто.

Јеврејство је створило тај систем привредни. Њему је требала та неограничена моћ новца и он је то и створио. Други су држали земљу, други су имали радну снагу, други су држали природна богатства. Он то као странац није могао имати. Али помоћу кредитних писама, добијених од својих рођака у иностранству, он је долазио у земљу без новца, налазио га у самој земљи, радио с њеним добрима, с њеном радном снагом, па ипак узимао огромне зараде, јер је он био финансијер. Он је пронашао начин како се новац плоди боље него макоје животне створење и помоћу својих јеврејских веза он је изаткао огромну мрежу у којој је као паук био животне сокове читавих народа без много муке а с много задовољства. А новац му је давао власт над људима и женама;

над мачевима и перима, над партијама и владама, над штампом и уметношћу, па чак и над науком.

У друштвеној пак структури и динамичи му као полуга служи марксизам односно бољшевизам.

Троструку корист јеврејство види од ове своје полуге. Марксизам прво напада дух народни, подгризајући и убијајући веру отачаску: Нема Бога, нема душе, све је само материја: Све се своди на земљу и све само на земљи има да се одигра. Материјализам и атеизам нису творевине јеврејске, али марксизам их је масовно употребљено, он је од њих направно религију масе. — Марксизам затим напада националну целост народну, уносећи место нације, као судбинске и животне нераскидне заједнице, где целина бива погођена, ако јој један део буде погођен, појам борбе класа. Историја једног народа није дакле историја крвљу, духом и судбином повезане у једну целину рођене браће, већ историја једног крвавог клупчета, у коме је судбина уплела два крвна непријатеља који се кроз векове међусобно тлаче, уједају и убијају. — Марксизам, на послетку, одвојивши тако од народне духовне и крвне целине своје припаднике ствара јеврејима одану ударну трупу, која треба, у последњем налету, да му послужи у крилу сваког народа, ради рушења његове националне и духовне самосвојности.

Ето тако незнатно бројем јеврејство успева да изврши огромне покрете и оствари своје далекосежне, свеобухватне циљеве.

Господин Георгије Павловић је у овој књизи говорио само о слободном зидарству.

Својим предговором ја сам читаоца и сувише задржао. Он треба у свој дубини да се упозна са слободним зидарством, јер то је прва и најважнија полуга.

Дело господина Георгија Павловића има много одлика, а најпре ове две: истинољубивост и језгровитост. У својим изворима он је избегавао литературу у коју сам није потпуно веровао. То је озбиљно и објективно излагање само оних чињеница које љубав пишчева према истини сматра потпуно поузданим. Зато се служио највише литературом којој масонерија не може порећи вредност.

Пишчево чак велико образовање и дуго проучавање баш ове ствари омогућиле су му да каже само оно што треба рећи у уводном делу ове врсте.

У нашој књижевности ово дело је заиста добро дошло. Писцу његовом Георгију Павловићу дугујемо зато искрену захвалност.

Марта 1943

Д. В. Љотић

Глава I

ЈЕДНА СКРИВЕНА СИЛА.

Цео свет ври у страшном рату. Људи гину хиљадама и хиљадама, али већина од њих не зна зашто.

У чему је управо смисао ових догађаја?

Да ли је садашњи рат случајност или га је неко намерно изазвао са перфидним циљем?

Које су то силе скренуле свет са пута мирног развитака на пут ратних страха?

Одговор на та питања нећемо никада наћи ако превидимо извесне а поготову ако превидимо најјаче снаге које делују у свету.

Чувени јеврејин, енглески лорд Дизраели Биконсфилд (1804—1881), рекао је једном да светом не управљају личности, које стоје на челу држава и влада, него тајна друштва. Он је у великој мери био у праву. Та тајна друштва не владају, увек непосредно, помоћу директних наређења, него обично васпитавају водеће кругове друштва тако да сви воде свој народ у извесном правцу, често пута мислећи да тиме испуњавају своју дужност према отаџбини.

Највећа међународна сила, која је била узрок многих историских догађаја током векова и која има водећу улогу код Совјета и англо-саксонаца и у садашњем рату, јесте јеврејство.

О тој сили много је мислио и писао велики Достојевски, који је прорекао да ће Русија привремено подлећи јеврејима и да ће од њих много препатити цело

свет. Томе је питању он посветио многе стране својих дела.

Један од најбољих синова Србије назвао је јеврејство „редитељем драме човечанства“ и открио је својим сународницима суштину те драме као што је пре много година упозоравао Србе на јеврејску опасност Јаша Томић.

Али предратна интелигенција и нарочито штампа биле су у тој мери у канџама јеврејског и масонског начина мишљења и схватања света да већина образованих људи није ни слутила од каквог је значаја јеврејско питање и како је моћна масонерија. Цела је историја света била код наше интелигенције гледана кроз неке нарочите наочари, које су јој биле наметнуте током векова.

Огромна литература (нарочито француска, руска и немачка) по том питању је већим делом непозната чак и најобразованијим људима у нашем друштву. Међутим, историски процеси не могу се правилно разумети ако се испусти из вида једна огромна сила која смишљено делује и утиче на просвету, културу и на политичке догађаје у свету током многих столећа.

А наши су историчари то превиђали. Још је горе што су то превиђали и политичари, који су радили тако као да на свету не постоји стални, подмукли и моћни непријатељ свих хришћанских држава. А то је исто такобно по те државе као што би било кобно по болеснике у заразном одељењу болнице, кад би њихов лекар негирао постојање бацила.

Многобројне несреће човечанства су плод заразне болести, у којој делују као бацили јеврејство и масонерија. Ове две силе се морају разоткрити, јер људи морају упознати свога непријатеља пошто се он не може победити доклегод његова природа и његови циљеви не буду упознати.

Зато ћу покушати да бар укратко упознам читаоце са тим непријатељем. За већину читалаца оно што ћу изнети биће потпуно ново, а некима ће се можда учинити и невероватно. То тим пре, што се у нашем друштву могу наћи и масони и њихови пријатељи, који ће можда

покушати, ако не у штампи, онда у приватним разговорима, да побијају моја тврђења. Зато ћу се углавном позивати на аутентичне јеврејске и масонске изворе, које тачно наводим у примедбама.

БЕКОН ВЕРУЛАМСКИ — ИДЕОЛОШКИ ТВОРАЦ БРИТАНСКЕ ИМПЕРИЈЕ

Ја ћу се углавном држати историске методе да бих јасније показао религиозно-филозофски извор и ток историског развика јудаистичких секата, које су сада оличене у слободном зидарству. Али најпре, као неку врсту увода, хоћу да се задржим на историји једног Енглеца, из које се види значај тајних друштава. Мислим на Френсиса Бекона, барона од Верулама.

Фр. Бекон (1561—1626) био је син Николе Бекона, лорда чувара печата и једног од главних саветника краљице Јелисавете. Као дете Френсис Бекон испољавао је такве способности да га је Јелисавета звала својим младим чуварем печата. Ипак за њено време он није постигао нарочитих успеха у државној служби иако је био врло амбициозан. Тек за време њеног наследника краља Јакова, он је успео да се истакне, да постане члан тајног Савета, лорд чувар великог печата и лорд канцелар. Био је врло способан, прави научник, један од оснивача експерименталног метода, изучавао је филозофију и при томе многоме се научио од Арапа и јевреја кабалиста, који су у то доба уопште имали великог утицаја на науку у Западној Европи.

Бекон је био врло способан али аморалан човек. Према свом пријатељу, грофу Есексу, који му је поклонио имање, када је он био у скоро безизлазном положају и који му је уопште много помагао, он је показао највећу незахвалност. Пошто је краљица хтела да Есекс буде осуђен поводом његових неуспеха у Ирској, Бекон се примио улоге његовог тужиоца пред парламентом и тако је вешто саставио оптужбу, да су перови могли само да осуде његовог пријатеља и добротвора на

смрт. Касније је Бекон, као канцелар био оптужен да је примао мито. Он је био приморан да призна своју кривицу и био је осуђен. Он није остао у затвору захваљујући краљу, који га је амнестирао.

Као што видимо, Бекон је био неразборит у средствима, када му је требало да се истакне и да извојује себи висок положај и новац. Исто је тако био неразборит и у политици. Ако се Енглеска често пута назива „перфидни Албион“, томе је узрок што су њени политичари послушали Беконове савете. Он је написао једно дело које је објављено након његове смрти под називом „*Sermones fidelis*“, т. ј. Говори верног. У овом делу Бекон исказује своје мишљење о енглеској спољној политици. У доба, када је Енглеска била мала држава, кад нигде поседа изван својих острва није имала, и није имала изгледа на њен садашњи положај Империје, јер није имала унутарњег мира и јединства а споља је била блокирана од стране Шпаније (иако ослабљене после уништења „Велике Армаде“), Холандије и Француске, — Бекон је тврдио да Енглеска мора задобити превласт на морима а на тај начин и у целом свету. Народ који царује над морима према његовим речима, увек може да се упусти у рат или да га избегне према својој жељи а помоћу оружја да чува своју трговину, која храни његове снаге. Раније или касније сва богатства Индије ће припасти том народу. Даље Бекон пише, да ће такав народ током времена царовати над другим државама и народима. Британија мора стално имати на расположењу изговоре, на основу којих би у свако доба могла започети рат са другим државама, пошто у срцима људи има још толико осећаја части да се ништа не може предузети а да се не прикрије идејом праведности. Бекон саветује да се искоришћују способни људи, чак и у случају да њихов морал није висок, да су они бестидни и лично заинтересовани у успеху свог подухвата. Бекон сматра да су људи, који су способни на сваке интриге, кориснији него поштени људи.

Ето, то је програм којим је следовала Британија после Бекона. Користећи разбојнике корсаре, завађајући

помоћу лукавства једну државу са другом, ратујући већим делом туђим рукама и туђом крвљу, не допуштајући ни једној европској држави да добије превласт, Британија је створила своју Империју.

Сваки ће признати да је то све истина. Али неко ће можда рећи да је Бекон, дајући те савете, иако је збиља приказивао своју аморалност, ипак мислио на величину свога народа. Средства, која је он предложио су можда рђава, док му је циљ био родољубив и према томе добар.

Нажалост ни сама Енглеска није била за Бекона ништа друго до оруђе за остварење једне нарочите идеје. Спољна моћ никад не може да буде крајни циљ једног правог државника. Он мора да зна каквим идејама служи његова држава јер свака држава има извесно идеолошко обележје, наиме, хришћанско, или паганско, капиталистичко или социјалистичко и т. сл. Да видимо сад, какво је обележје хтео Бекон да да Енглеској.

Његове идеје по том питању су изложене у једном незавршеном раду, објављеном тек после његове смрти под називом „Нова Атланта“ — Нова Атлантида. Атлантида то је једно легендарно острво, које је тобож некад постигло врхунац културе и затим је пропало услед неке катастрофе, прогутано морском пучином. Бекон је хтео да да у свом делу нацрт друге једне идеалне државе, која би требала да постане центар целог света. Остајући веран свом мишљењу о преимућству острва као најподесније територије за државу која би имала превласт над осталим светом, Бекон замишља и центар Нове Атлантиде на острву, које он назива Бензалем. Бекон је био розенкрајцер, он се многоме научио из јеврејске Кабале и карактеристично је да за назив свог острва он није изабрао неку енглеску или латинску реч (своја дела он је већим делом писао на латинском језику), него је изабрао баш једну јеврејску реч. Бензалем у преводу значи „син мира“. На челу Бензалема стоји краљ са парламентом, али ни краљ, нити парламент нису прави властодршци на острву. Власт се стварно налази у рукама једног тајног друштва, које опет носи један јеврејски назив — друштво „Соломоновог Храма“, које споља има изглед једног научног друштва. Баш ово дру-

штво тајно ради на задобијању светске превласти помоћу своје државе, која му служи као сретство за ту сврху. Друштво се преко својих агената увлачи у туђе државе да би их слабило и рушило изнутра, по могућности без рата. Рат је по мишљењу Бекона понекад неугодно средство и често пута изазива реакцију, која оснажује нападнуту државу, јер код неких народа још су јаки осећаји части, религије и родољубља. Да би те „предрасуде“ биле уништене агенти друштва морају да буду послани у те државе ради стварања оделења „Храма Соломона“, и кријући се иза хуманитарних идеја морају тамо рушити породицу, религију и родољубље.

Али јеврејски назив острва и друштва које њим управља само делимично откривају Беконovu идеологију. У свом делу он има једно друго место, које је још значајније и из кога се потпуно јасно види да се по његовом плану Бензалем ствара у циљу припремања светског јеврејског царства. Пишући о фантастичном острву он помиње један народ који стварно постоји и то — јевреје. Он говори о њима, као људима који су сачували у пуној чистоћи и пренели на Бензалем предања из пропале Атлантиде. Бекон каже да се јевреји на Бензалему разликују од својих сународника у другим државама. На Бензалему они нису непомирљиви према Хришћанству него признају код Христа велике врлине. То значи да су јевреји на Бензалему толерантнији према Хришћанству него у другим земљама, али, с друге стране, према Бекону ти јевреји верују да је „Мојсије преко тајне Кабале (усмено предање) прописао за Бензалем законе, које они сада чувају и да ће у време када дође Месија и седне на свој престо у Јерусалиму, краљ Бензалема сести до његових ногу, док ће се други краљеви држати на одстојању“.

Велики познавалац јеврејства и масонерије, енглескиња Неста Вебстер наводећи те речи Бекона у свом врло интересантном делу *Secret Societies and Subversive Movements* (Тајна друштва и разорни покрети, Лондон 1924, стр. 119), налази у њима само доказ да је Бекон познавао јеврејску Кабалу. Али то је сувише мало. Достојно је пажње да у овом случају он излаже веру оних људи, који су према његовим речима сачували старо

предање у пуној чистоћи, који су дакле идеолошки творци нове Атлантиде. Ако би се Неста Вебстер више удубила у смисао овог места из Беконовог дела, она би без сумње признала да се у њему садржи цела идеологија, цео један програм.

Лако је у Енглеској опазити знаке да је она постала острво Бензалем и да се њена политика води већ скоро триста година према упуствима Бекона. Ја ћу даље опширније говорити о масонерији и тада ће читаоцима бити јасно да је Беконов „Храм Соломона“ истоветан са масонеријом, која руши све државе и која је само Енглеску дуго времена чувала од интернационалне и атеистичке пропаганде, коју је већ одавно ширила у другим државама.

Беконова дела су кључ за разумевање онога што се и сада збива, али да бисмо се могли послужити тим кључем морамо се најпре упознати са историјом јудаизма и слободног зидарства, њиховим идејама, циљевима и начином рада.

НЕКАДАШЊИ И САДАШЊИ ФАРИСЕЈИ

Свети пророци су учили јудејски народ да ће се у њему јавити Месија Спаситељ Израиља. Свом својом историјом, свом својом религијом, јеврејски народ био је припреман да прими Месију — Сина Божјег. Па ипак је у њему преовладало материјалистичко и шовинистичко схватање ових пророштава. По схватању већине јудеја Месија је требао да се јави као земаљски, моћни Јудејски Цар, који ће ослободити свој народ од туђинског јарма и стећи му светску славу и нечувену моћ. Када су јудеји видели Спаситељево чудеса, а особито када су постали сведоци чудесног насићења пет хиљада са пет хлебова, они су тада видели у Њему Месију баш у овом материјалистичком и шовинистичком смислу. Међутим Спаситељево разјашњење да Његово царство није од овог света и Његово непримање земаљске царске власти изазвало је против Њега огорчење јудеја. Митрополит Антоније истиче насићење са пет хлебова као

централни догађај који је определио почетак непријатељског става јудеја према Христу.¹⁾ Овај непријатељски став није се изменио ни до данас.

И сада осећају јевреји према Спаситељу и Његовим следбеницима непосмирљиву мржњу. У већини гоњења против Хришћанства почев од гоњења Св. Апостола па до гоњења Цркве у Совјетској Русији, могу се приметити или непосредно учешће јевреја или њихове интриге. Св. Јустин филозоф²⁾, Теритулијан³⁾, Ориген⁴⁾ и други хришћански писци првих векова отворено говоре о организованом раду јудеја на дизању гоњења против хришћана. Они на пр. говоре о слању јеврејских агента по целој свету ради припреме тих гоњења. Али уједно с тим не престаје тежња једног дела јудеја да постигну ослобођење од туђинског јарма и да остваре моћно царство. Ово их је довело до устанка, који се завршио разрушењем Јерусалима. Ипак овим није била уништена јудејска организација.

После рушења Јерусалима фарисејски Синедрион се образовао у Јафи и тамо је стао на чело свог народа, кријући се од очију туђинаца. Тако је јудејски народ добио тајно вођство и има га и до данас иако је овај Синедрион понекад био растериван. Доцније су се јудејски патријарси настанили у Тиверијади и од половине III века користили су се својим правима као поглавари јеврејског народа чак и са потврдом царских указа. Где се сада крије ова влада — тешко је рећи, али има изгледа, да је њен центар у Америци. Од оног периода када се Синедрион налазио у Тиверијади почиње састављење Талмуда у коме је дошло до изражаја учење Израиља, који је одбацио Спаситеља и постао богоборачки народ.

У Талмуду је записано само оно учење, које је већ дуго пре тога постојало код израиљских поглавара, који су нам свима познати из Јеванђеља под именом књижевника и фарисеја. Према тврђењу јеврејског научника професора Д. Хвољсона, сви јевреји рабинисте, т.ј. талмудисте „припадали су и припадају сада секти фарисеја“. Рабинизам и фарисејизам, према његовим речима „су једнаки појмови“.⁵⁾

Историчари обично доводе порекло фарисеја од времена вавилонског ропства јудеја. У томе се ропству већи део народа покајао за грехе, који су га довели до лишења независности и тешких страдања у ропству. Но Халдеји, побеђујући један народ и пресељавајући његове остатке у своју земљу, нису их формално третирали као робове, већ су тим остацима пружили широка права, дајући им да учествују у животу земље. Сталежи побеђених улазили су у састав сталежа победилаца и на такав начин се асимиловали. Јевреји се нису асимилovali, али њихови научници и свештеници били су примљени у ред мудраца, астролога и пророка халдејског народа и један део од њих примио је основе филозофске науке, која је онда доминирала у Вавилону. Ова наука, ако се из ње изузме грубо незнабоштво прилагођено схватању неугог народа, била је најчистији пантеизам. Бог се тамо идентификовао са светом. Он је произлазио из света, који се сам рађа, а није свет потицао од њега као Творца. У разним бићима, неодушевљеним и сдушевљеним, ум и душа се манифестују у разним степенима савршенства, и отуда је произлазило учење о човеку као највишој манифестацији божанске природе. Човечанство је постајало највишом еманацијом Бога. Ту су религију, по мишљењу неких истраживача, јудејски мудраци примили у Вавилону, ставивши своју расу над све остале јерархије обожених бића. Ови мудраци нису могли отворено да изнесу своју нову веру, која се није слагала с вером, проповеданом од стране светих пророка. Она се чувала као тајна и предавала се као усмено предање, Кабала. Споља су пак фарисеји са свом строгошћу испуњавали Мојсијев закон, стичући овим утицај над својим саплеменицима. У времену Спаситељевог доласка фарисеји су стекли неограничену власт над својим народом. Они су приграбили у своје руке судске установе, Синедрион и највиши утицај на свештенике. Веома озбиљан истраживач по овом питању Флавијан Брење потпуно основано пише: „Не можемо боље одредити њихов утицај на јеврејску средину до Христовог рођења, него кад га упоредимо са радом франмасона у савременом друштву. Малобројни, али чврсто повезани, фарисеји су своје

чланове обавезивали на чување тајне и непрестано ишли за двојаким циљем. Прво, да приграбе политичку власт заузимањем највиших религиозних положаја (чији је утицај био огроман) у препорођеном јеврејском народу и да себи потчине Синедрион; друго — да полако придобију народно убеђење, у корист свог тајног учења⁶⁾

Баш због такве незнабожачке оријентације фарисеја, Спаситељ их је тако строго изобличавао. Они пак успевши да га разапну, нису као што смо видели, прекинули своју борбу са хришћанством ни жељу да посаде на светски престо свога месију, моћног цара, који оваплоћује у себи њихову веру у божанственост јудејског народа. Зато им је пре свега било потребно да неприметно измене религију свога народа. Они су тај задатак решили приграбивши за себе највиши ауторитет у тумачењу Мојсијеве религије, коју су они прилагодили својим тајним убеђењима. Књиге у којима је записано такво тумачење зову се, узевши укупно, Талмуд, а онај део њихов, у коме је дошла до изражаја безбожничка филозофија фарисеја, која се до тога времена чувала у тајни, добила је назив Кабала. Главна књига, која садржи кабалистичко учење је Сефер-га-Зогар. Ауторитет Талмуда стављају рабини изнад ауторитета Мојсијева Петокњижја, јер се тобож само преко Талмуда може разумети Библија. У Талмуду је, по учењу равина, записано откривење, које је Мојсеј добио на Синају, но које он није записао, већ предао потомству као усмено предање. „Сине мој, каже се у Талмуду, обрати већу пажњу речима писаца (т.ј. равина у Талмуду), него ли речима Библије, јер у речима Библије постоје само одредбе и забране; сваки пак онај, који отступи од речи равина, заслужује смрт“⁷⁾ Сличних израза у Талмуду има много. А ево шта кажу о њему у органу савременог јеврејства „Јеврејској архиви“: „Што се тиче Талмуда, то ми признајемо његово апсолутно превасходство над Мојсијевом Библијом“⁸⁾

ТРИ ВРСТЕ ЉУДИ

По Талмуду људи су само јевреји. Остали народи су само бића слична људима, створена да служе јевре-

јима. Могли бисмо навести у потврду тога безбројна сведочанства из Талмуда. Она су у изобиљу сабрана у књизи, издатој у осамдесетим годинама прошлог столећа од покрштеног Јеврејина Бримана под насловом „Judenpiegel“ т.ј. „Јеврејско огледало“. У вези са 'судским процесом поведеним против Бримана од стране јевреја, који су га оптужили за фалсификат био је затим отштампан рад судског вештака др. Карла Екера под насловом: „Јеврејско огледало у светлости истине“. Овај рад преведен је и на руски језик.⁹⁾ Др. Екер је знатно допунио рад Бримана.

Талмуд тврди, да је Бог, створивши душе јевреја из своје властите суштине, слично као што син произлази из суштине очеве, припремио свима јеврејима вечно блаженство у рају.¹⁰⁾ Грешни се јевреји не лишавају тога блаженства него само га достижу доцније него остали, подвргавајући се у почетку новим реинкарнацијама у бића ниже врсте. Ове се душе у почетку отеловљују као биљке, затим као животиње, затим као људи — не јевреји и најзад поново постају достојне да се врате у тело јеврејина и могу поново стећи вечно блаженство. Ту је, између осталог, велика сличност учења Талмуда са теософским учењем, с том разликом што 'по учењу теософа блаженство постижу, после читавог низа отеловљења, сви људи без обзира на расу.

Међутим и јевреји допуштају то да неки нејевреји путем усавршавања могу достићи оваплоћење у тело јеврејина. Према томе као што опажа истраживач Талмуда Флавијан Брење, ланац бића који теософи отпочињу са неорганским бићима да би га завршили са човеком, по Талмуду броји још једну карику више: јеврејина или натчовека. Судбину овог натчовека могу постићи они нејевреји, који за живота приме јеврејство и обрезање.¹¹⁾

Али говорећи уопште, јевреји су далеко од тога да стављају себи за циљ обраћање других народа у своју веру. Њихов месијанизам нема ничега сличног са хришћанским. По схватању хришћанина сваки који верује у истинитост своје религије мора да жели и учешће других народа у пуноћи те истине. Верујући, на пр. у то да се у Православној Цркви ми сједињујемо с Богом, ми

природно желимо да све припојимо к томе јединству и будућем блаженству. Код јевреја стоји ствар сасвим друкчије. Њихова проповед другим народима може се састојати само у проповедању приоритета своје расе. Они никад не зову к обрезању, већ сматрају да остали народи морају само да прилагоде своје религије к потчињењу јудејском народу као народу светом.

На први поглед може се учинити, да је таква задаћа бесмислена сама по себи и мора бити недостижна чак и са гледишта јевреја, који се с таквим презирањем односе према осталим религијама, а према Хришћанству управо с мржњом. Синтеза Хришћанства с јудаизмом на први поглед изгледа као појава која се ни при каквим условима чак ни формално не може остварити у животу и која нема смисла ни са јудејског становишта. Али таква би синтеза неизбежно била везана с одрицањем од истицања Христа као Сина Божјег, који је у телу дошао као истинити Месија, — она би без борбе духовно а затим и физички потчинила такве прозелите јеврејима и стога њим је од велике практичне користи ширење јудаизма између осталих народа, у почетку прикривено а после и отворено.

Они који хоће да знају каквим вештим филозофским комбинацијама могу јевреји кабалисти да саблазне хришћане, као и где су извори кабалистичких секата и масонског менталитета, нека прочитају веома занимљиву књигу Еме Паљера „Незнани жртвеник“.¹²⁾

Јевреји кабалисти заведоше аутсра ове књиге те пређе у јудејство иако се није формално одрекао хришћанства. Такву синтетизирану религију они дефинишу као „ноахизам“ — природну Богооткривену религију Ноја. Веома угледни италијански равин Бенамоцег између осталог каже аутору ове књиге: „Да ли је ноахизам компромис између хришћанства и јудејства? Ако се сећате онога што сам рекао у моме предговору дела „Израиљ и човечанство“, ви ћете видети да је ноахизам истинска, јединствена, вечна религија незнабожаца и да она има са религијом Израиља заједнички извор. То није ништа друго него истинско хришћанство, т.ј. оно што би хришћанство морало да буде, то — што ће оно једном бити. То је по мишљењу јевреја истинита религија месијанских

времена" (стр. 164). У предговору пак књизи Паљера издавач, Едмон Флег, примећује да је њен аутор само један од првих савремених прозелита, сличних прозелитима јудејства из времена старог Рима. Он даље каже: „Одиста идеал наших пророка никад није био да натурају свима народима на земљи обреде, који су обавезни једино за потомке Авраамове, који сачињавају расу свештеника“. Иста се мисао често понавља у науци равина Бенамоцега. Одговарајући на речи Паљера, да он први пут чује о ноахизму, Бенамоцег изјављује, да то није он лично измислио, већ да је то учење Талмуда. То је, каже равин, „учење о коме се расправља на свакој страници нашега Талмуда и које је исто толико раширено међу нашим учитељима, колико је мало познато, рећићу чак непознато другима“ (стр. 138).

Равин Бенамоцег потанко разјашњава разлику у положају јевреја и ноахита, т.ј. прозелита. Он то чини цитирајући Тору према којој је прозелит нешто средње између незнабошца и јудејина. „Тора нас“, каже он, „обавезује да му (прозелиту) дајемо животињу коју је забрањено јести нама, јеврејима. Ми му је морамо дати, уместо да је продамо норхи-у, т.ј. незнабошцу, идолопоклонику, што је јасан доказ, да се према Петокњижју овај прозелит не сматра као незнабожац, идолопоклоник, али да се он и не асимилира потпуно и једноставно са израиљанима“ (стр. 143).

И тако се дакле, људи по учењу талмудиста деле на три врсте: на свето племе Израиља, прозелите-ноахисте и потпуно туђе јудејству, за које постоји много разних погрдних имена.*)

На сличан начин уче талмудисти и о судбинама народа у очекиваном од њих месијанским временима.

ТАЛМУДИСТИЧКИ МЕСИЈА

Месија је, по схватању талмудиста, светски освајач, који ће остварити сан јудеја да овладају целим све-

---

* Подробно набрајање и разјашњење ових имена садржи се у поменутој већ књизи др. Екера „Јеврејско огледало у светлости истине“ стр. 37—41.

том. За такву владавину они су по њиховом веровању, као што смо горе видели, предодређени превасходством свога порекла. Остали људи су као нижа бића, одређени само за ропство и уништење. Флавијан Броне даје интересантан извод из претсказања Талмуда о томе, шта ће се десити при крају времена, „када дође цар Месија, који ће прегазити све гоје точковима својих кола“. Тада ће бити велики рат, у коме ће изгинути једна трећина свих народа. Јевреји победиоци употребиће седам година на спаљивање оружја 'побеђених. Они последњи покориће се јеврејима и принеће им богате дарове, али цар Месија неће примити тај данак од хришћана, јер сви они морају бити уништени. Сва богатства народа прећи ће у руке јевреја, чије ће богатство бити небројено... Најнезначајнији од простих јевреја добиће две хиљаде и осамсто робова. После истребљења хришћана просветиће се очи осталих народа: они ће задржати обрезање и одећу посвећења, свет ће бити настањен искључиво јеврејима. Тада ће земља без обраде давати медене колаче, вунену одећу и такву чудесну пшеницу, да ће свако зрно бити као два бубрега највећег бика". 13)

Ето какав је јеврејски талмудистички хилијазам. Али макако он изгледа фантастичан, он је интересантан и значајан пошто у њему добијају свој израз историски циљеви јевреја. Упоредите ова пророчанства са планозима из протокола Сионских мудраца и ви ћете се уверити да су циљеви данашњих јеврејских вођа остали исти, као што су били код писаца Талмуда пре много векова.

ГОЈИ СЕ МОРАЈУ УБИЈАТИ

У овим пророчанствима Талмуда нарочито је важна немилосрдна свирепост према непријатељима у лицу гоја, који морају бити прегажени точковима кола жидовског Месије. Гојима се овде називају најпре хришћани, према којима јевреји гаје давнашњу и непомирљиву мржњу. Не само у овим пророчанствима, него и у

другим ставовима јеврејских списа убиство хришћана се наводи као начелни захтев јеврејске религије. Дубоки познавалац Талмуда и Кабале католички каноник Пранajtис*) у својој веома документованој судској експертизи у процесу поводом ритуалног убиства у Кијеву малог Андријше Јушћинског (1911 г.) овако је формулисао учење, које наређује јеврејима уништење хришћана: „На основу месијанистичке идеје мистицизам је код јевреја створио учење, да је Бог, стварајући свет, поделио створовима делиће своје божанске светости у виду варница. При томе за време стварања добре и зле стране, један део ових варница пао је на злу страну (зла страна то су не-јевреји, т. зв. клипот, љуска која задржава те варнице). Таквих варница божанства, које су пале на злу страну, било је 288 (дело Хајима Витала „Пери Ец Хајим“, 33, в.). Ослобођење ових варница од клипота (зле стране) и њихово враћање горе, ка произво-ру, убрзава доласак Месије, јер време тог доласка ставља се у зависност од ослобођења свију горепоменутих 288 варница божанства од клипота (од љуске, зле стране). Из овога произлази тврђење да јеврејин који свесрдно очекује Месију мора бити упућен ка ослобођењу тих варница путем убијања клипота, као што је Мојсије убио египћанина“.¹⁴⁾

Историја нам сведочи да су јевреји користили сваки случај да би убијали хришћане у сва времена почев од апостолског доба и до садашњег. Нарочито су они беснели када су добијали превласт над припадницима других религија. Сами јеврејски историчари се и не труде да пређуће чињеницу да су јевреји за време устанка у доба цара Трајана убили 227.000 људи. Јевреји су направили такву пустош у Либији да је Трајан морао упутити тамо хиљаде колониста како би населио ту земљу. У идућој години јевреји су се побунили на острву Кипру, поклали су одмах огроман број људи, нарочито хришћана и демолирали су град Саламин.¹⁵⁾ Тако прича о том догађају јеврејски историчар Емануил Гехт у књи-

* Магистар теологије и професор јеврејског језика у Петроградској католичкој дух. академији.

зи намењеној јеврејској омладини у Русији. А ето како пише о том истом догађају стари историчар Дион Касије (160-235 г.) у његовој историји Рима: „У то време жидови, настањени у околини Кирене, изабрали су за свог вођу неког Андрију; побили су све Грке и Римљане, јели су њихово месо, омотавали су се њиховим цревима, мазали су се њиховом крвљу и бацали су њихову кожу на своја леђа. Некима су чак тестерисали лобање на пола; друге су бацали дивљим зверовима, или су их приморавали да убијају једни друге у двобојима, тако да је број убијених премашио два пута сто двадесет хиљада. Исто таква нечовечност била је учињена у Египту и на Кипру, где је њихов вођа био неки Артемије и где је изгубило живот двесто четрдесет хиљада људи“.¹⁶⁾

Свирепост јевреја према руском народу у току последњих година сведочи да су они и сада остали непомирљиви према хришћанима. Они су васпитани у осећајима мржње свима поукама равина, ритуалима и молитвама месијанског садржаја. Тако, нпр. код савремених јевреја на празник Пасхе у свакој породици, после жалбе на горку судбину своју у земљама гоја, сви сакупљени жидови читају молитву, која почиње речима: „шфајх хамосху“. Тамо се говори: „Изручи (Боже) гнев Твој на гоје, који Те нису познали, на државе које не призивају име Твоје... Изручи на њих гнев Твој и нека њих стигне дах из ноздрва Твојих... Прогони их одмаздом и избриши их испод небеса“...*)

Поводом ове молитве у Талмуду (Орах-хајим, Хага) говори се: „Неки говоре да молитву „Изручи гнев Твој итд.“ треба читати пре „Не нама Госпoде“ и да треба отворати врата, да се не би заборавило да је то ноћ бдења. У награду за такву веру доћиће Месија и изручиће гнев свој на акуме“ (акум је један погрдан назив за не-јевреје).¹⁷⁾

---

* В. В. Розанов. Еврейская пѣснь. Исторический Вѣстникъ, 1901 г. II, стр. 716. У овом врло интересантном чланку познати руски писац Розанов препричава садржај једне ретке рукописне књиге Симеона Иљина Центхенштајна, који је „пребегао“ у Православље, пошто је претходно „прошао сву могућу премудрост равинских школа старoга завета“.

Талмуд отворено хвали јевреје који убијају хришћане. Сваки који „пролива крв нечастивих, исто је тако пријатан Богу, као и онај, који му приноси жртву“.¹⁸⁾ Таквим убицама по Кабали спремљено је најбоље место у рају. „У четвртом двору раја смештени су сви, који су плакали о Сиону и Јерусалиму, као и сви, који су уништавали остатке паганских народа. Пурпуром су обележени сви они, који су уништавали паганске народе.“¹⁹⁾

РИТУАЛНА УБИСТВА

Убиству хришћана често се у Талмуду даје обележје жртве. У одговор на мишљење да се тобож после разарања Јерусалимског храма код јевреја не могу приносити жртве и да су оне силом прилика морале бити замењене молитвом и добротом, Пранајтис је навео пасусе из Талмуда из којих се јасно види да су жртве старог завета код јевреја замењене нечим другим. „Ја не знам, каже Пранајтис, да би се игде у изворима јеврејске веронауке истицала замена жртве молитвама и добрим делима, док о могућности доношења жртава и после рушења Јерусалимског храма налазим сведочанство у трактату Едујот, VIII, 6 (fol. 30, а) у коме се каже: „Раби Исус је рекао: чуо сам да се жртве приносе иако не постоји храм... јер је прво освећење осветило и за оно време и за будућност“.²⁰⁾ Пранајтис је још навео један текст из књиге Зогар у коме је делимично прописан и ритуал таквог убиства — жртве.

Прелазећи на питање, зашто је јеврејима потребна крв хришћана, Пранајтис истиче следеће циљеве: „крв је потребна јеврејима као стална жртва мржње према хришћанима (као вендета у Италији, као породична освета на Истоку), она им је даље потребна јер сами равини сумњају да није Христос можда био истинити Месија и мисле да ће у таквом случају они бити спасени крвљу његових следбеника и, на крају, зато што крв има према њиховом мишљењу магичке особине“.²¹⁾

Умесно ће бити ако овде поменемо једно врло вероватно мишљење које ми је једном исказао Блаженеј-

ши митрополит Кијевски Антоније, а према коме су вођи јевреја увели ритуална убиства да би њихов народ увек био у страху одмазде и услед тога непомирљив према хришћанима као што је Авесалом путем злочина учврстио непријатељство са својим оцем (2 књ. Сам., 16,20-22),

Ритуална убиства и коришћење крвљу хришћанске деце често се приписује не свима јеврејима него само једној секти хасида. Међутим, када је у вези са убиством Андрјуше Јушћинског искрсло питање о постојању ритуалних убистава, у којима су били окривљени хасиди као секта, рабинери су пожурили да у једној нарочитој изјави у руској штампи оспоре такво мишљење. „Јеврејски закон, писали су они, у целом свом обиму је непромењив и нераздељив, нема разноликости... Код јевреја нема секта... Хасиди, као и њима противстављени миснагиди нису секта. Код хасида, као и код миснагида, важи један исти закон“.

БОРБА ЗА СВЕТСКУ ПРЕВЛАСТ

Дакле, религија жидова наређује убиство хришћана и у циљу њиховог уништења и као жртве, ради добијања крви, која се примењује код јевреја у разним ритуалима. Али када би се таква убиства извршивала сувише често, то би јеврејима проузроковало велику несрећу и спречавало би постизање главног циља — задовољања светске превласти по сваку цену и макаквим сретствима. Ево, како се говори о постизању тог циља у књизи Зогар (I, 160, а): „Раби Јегуда вели Р. Хецкију:

— Према заслугама ће бити награђен онај, који има снаге да се ослободи од ове странке, за вечност ће се прославити онај, који ће знати да је се ослободи и да је уништи.

И упита Р. Хецкија:

— Али како се она може уништити.

И отворио је уста своја Р. Јегуда и рекао:

— Бори се.

Каква је то борба?

Наравно, борба с оним делом, са којим мора да се бори сваки син човечји (т.ј. Израиљ). Тако се односио и Јаков према Исаву, а Исав је припадао овом делу. Када је то било потребно он је против Исава примењивао лукавство. Јесте, бори се против њега, неуморно, док се не створи прави ред (док сви народи не постану наши робови). Зато и говорим: велику ће награду заслужити онај, који ће се снаћи да се ослободи од овог злог дела, који ће умети да га себи потчини“.²²⁾

УЗАКОЊЕНО ЛУКАВСТВО

Поред низа заповести о начинима на које гоји могу бити преварени, у Талмуду се помиње и фиктивно примање хришћанства. „Ако јевреј може преварити акуме, те их навести да верују да је и он сам акум, то је дозвољено“ вели трактат Јоре Деа. Тамо се наређује да буде убијен, бачен у ров и тамо остављен само јевреј, који би покрстивши се привидно, после искрено поверовао.

Тако Талмуд узаконљује начин на који су поступали јевреји у Византиском царству већ и осмом веку, после издавања закона од стране Лава Исаврјанина, којим су у многоме била ограничена права покрштених јевреја. Услед обмана којима су се користили многобројни жидови VII Васељенски Сабор је издао једно нарочито правило (8), које каже: „Пошто неки, блудећи из јеврејске вероисповести, смислише подруживати се над Христом Богом нашим, причињавајући се хришћанима, а међутим потајно Га се одричу, и кришом светкују суботу и друго чине што је јудејско, — наређујемо, да се такви не примају ни у опћење, ни на молитву, ни у цркву, него нека отворено буду по својој вероисповести јевреји, нити им децу треба крштавати, нити им признати право да могу робове куповати или шта поседовати“... Правило допушта крштење јевреја само након испитивања, да ли се дотични јеврејин обратио Цркви с искреном вером. „Ако дотични тако не поступа, нипошто га не треба примати“, завршава се правило.

Дакле, код 'јевреја је допуштено привидно, неис-
крено примање хришћанства. У последње историско
доба, када су јевреји покушали да поведу борбу про-
тив хришћанских народа путем своје „асимилације“, да
би се уносило распадање у те народне целине, прописи
Талмуда о допуштењу привидног примања хришћанства.
добили су велику примену. Грец у својој „Историји Је-
вреја“ отворено хвали борце за еманципацију јевреја.
у Немачкој Бернеа (1786-1837) и Хајнеа (1799-1856) за
привидно примање хришћанства ради 'користи њиховог
народа. „Они су се пак, обојица, пише он, привидно од-
рекли јудејства, али само као борци, који освајају ору-
жје и заставе непријатеља, да би га сигурније и јаче по-
бедили“.²³⁾ Хајне је 'цинички називао чин крштења „ула-
зницом у европско друштво“. Он је написао свсме при-
јатељу после крштења: „Мени би учинило велики бол,
ако би ти моје крштење могло изгледати у повољној
светлости.. У прошлу суботу био сам у синагози и имао
сам задовољство да својим ушима чујем, како је др.
Соломон бацао муње против оних, који су примили кр-
штење, који су издали веру отаца, саблажњени надом
да ће добити дужност. Уверавам те да је проповед била
врло добра и да 'имам намеру да ових дана посетим
проповедника“.²⁴⁾

Да споменемо још и случај енглеског лорда Бикон-
сфилда 'Д'Израели, за којега је познато да је, постав-
ши привидно хришћанин, остао у суштини прави јеврејин
и много се поштује од стране јевреја као велики борац
за јеврејске идеале. 'Карактеристичан је и пример је-
вреја у Шпанији, т. зв. „марана“, који су привидно пре-
шли у хришћанство услед прогањања од стране инкви-
зиције, али кроз много деценија, када су се прилике
промениле, отворено су понова исповедали јудејство. О-
таквим „маранима“ новијег доба у Москви после затва-
рања велике синагоге 1894 г. јеврејски историчар Дуб-
нов пише: „У свечане дане Рош-гашана и Јом Кипура.
тамо су (у президану синагогу) тајно долазили као у
доба шпанске инквизиције московски „марани“, они
који су се спасли од бившег масовног протеривања пу-
тем привидног прелаза у хришћанство и топле покајнич-
ке молитве невољних отступника дизале су се на небо,

као некад у подземним синагогама Севиље, Толеда и Сарагосе".²⁵⁾

На тај начин учење Талмуда и примена његова у животу, која је ушла у предање у току низа векова и до данас узаконује лукавство, које иде чак до привидног одрицања од онога, што мора бити 'за човека најсветије — т.ј. од своје религије. Врло је важно и карактеристично, да је јеврејски закон, који је у осталом врло ригорозан према свакој апостазији, у овом случају тако либералан и да нико није терао нове маране из 'синагоге. Дспуштајући превару у домену исповедања своје религије, Талмуд директно учи да се према не-јеврејима мора примењивати превара у циљу обогаћења јевреја, јер богатство се код јевреја увек сматрало као најважније сретство помоћу којег се може дочепати светске превласти. Многобројне заповести у том смислу могу се наћи у већ поменутој књизи „Јеврејско Огледало“ — Judenspiegel од Д-ра Карла Екера.

Лозинка „циљ оправдава сретство“ обично се приписује језуитима. Али већ много раније и у много већем обиму тај принцип био је примењен од стране јевреја, који нису презали ни пред чим у својим покушајима да се дочепају превласти над целим светом.

Глава II

ПОДМУКЛА БОРБА О ВЛАСТ

Неуспешни устанак против Римљана 90 г., затим 115 г. и најзад потпуни слом јевреја, који су се дигли против Рима 132 г. на челу са Бар-Кохбом, у коме су они видели неке знаке Месије, показаше им да отвореним ратом не могу ништа постићи. Зато они пређоше методи заузимања власти у државама изнутра. Тако је на пр. 1640 г. свештеник Буи објавио рад под насловом „La Royale Couronne des Rois d' Arles". У овом раду су, између осталог, отштампана два писма, која су већ у оно време била стара по стопедесет година, преписана из архиве једне провинцијалне опатије. У првом писму поглавар јеврејске општине у Арлу пита јеврејску општину у Цариграду како да поступи у вези са жељом краља Франје Прованског да принуди све јевреје да се покрсте. Одговор врховних равина јеврејског народа потписан од стране „кнеза цариградских јевреја" даје следеће савете: „Јављате да вас француски краљ хоће да примора да пређете у хришћанство: пређите, јер вам не остаје другог излаза, али сачувајте закон Мојсијев у срцу.

„Јављате да вас принуђавају да се одрекнете своје својине: васпитајте своју децу за трговце, како би они постепено лишавали хришћане њиховог иметка.

„Јављате да угрожавају ваш живот: нека ваша деца постану лекари и апотекари, како би одузимали живот хришћанима.

„Јављате да руше ваше храмове: побрините се да ваша деца постану каноници и духовна лица, да би порушили хришћанске цркве.

„Јављате још и о другим угњетавањима: дајте вашој деци могућност да постану адвокати и бележници; пустите их да се мешају у све државне послове, да би на крају крајева подвргли хришћане под ваш јарам и да би могли да им се за вас освете.

„Следите овом наређењу, које вам ми сами дајемо; искуство ће вас научити, да ћете упркос угњетавању које вам чине, ипак на крају крајева морати доћи на власт“.

Јевреји су заиста по целом свету поступали у духу ових савета. Гдегод је то само било могуће успевали су да се увуку у краљевске дворове, служили су се издашно својим богатствима и старали се на овај или онај начин да ставе хришћане у зависност од себе.¹⁾

Уједно с тим јевреји настоје да лише хришћане унутарњег јединства уносећи у њихову средину јереси и расколе. Јеврејски писац Дармштетер ипак претерује када хвалисаво изјављује: „Национално тајно јеврејско друштво је извор свих религиозних спорова, који вековима стварају непријатељство у хришћанству“.²⁾

Но у сваком случају, јудејски елеменат можемо наћи у веома многим гностичким јересима и свакако је баш та околност изазвала строга црквена правила, која забрањују свако, а не само молитвено, опћење с јеврејима (11 прав. VI Васељ. сабора).

УСПЕСИ ЈУДАИЗМА МЕЂУ ХРИШЋАНИМА

Ово је мало познато, али је понекад јудаизам постигао велику раширеност међу хришћанима, о чему радо пишу јеврејски историчари. Тако, на пр., Гехт пише: „У почетку IV столећа сабор у Елиборису одлучио је, да у будуће ниједан земљорадник не сме звати јеврејина за благосиљање својих њива. Сабор је исто тако нашао да је неопходно забранити духовним лицима и свештеницима свако присно опћење са јеврејима а на-

рочито ступање с њима у брачно сродство: — нема никакве сумње да су тада многобројни хришћани ступали у брак са јеврејима па су испуњавали и прописе јеврејске религије. Након два столећа, 582 г. и 3. сабор нашао је да је потребно поновити забрану бракова са јеврејима а пошто су шпански јевреји већим делом трговали робовима, сабор им је забранио такву трговину, наредивши им да пуне робове на слободу. Али изгледа да су таква наређења често била неизвршена и јевреји су се за новац користили заштитом многих свештених лица јер је и то било забрањено одлуком идућег сабора у Толеду".³⁾

Други јеврејски историчар, Греџ, овако пише о успесима јудаизма почев од IX века у Француској: „Хришћани су похађали синагоге, присуствовали су јеврејском богослужењу и претпостављали су читање јеврејских проповедника проповедима свештенства... Због наклоности Двора (Луја Побожног) према јеврејима, многи су хришћани из простог народа пришли јеврејству, сматрајући га истинитом религијом, светковали суботу и радили Недељом".⁴⁾

Такво стање није било само у Француској. Јевреји су се ссилили и у Шпанији. Папа Григорије VII нашао се побуђен да на Римском сабору 1078 г. изда нарочити канонски закон поводом тога, забрањујући да јевреји имају ма какво преимућство над хришћанима. Међутим Кастиљски Краљ Алфонс VI оклевао је да испуни ову сдредбу, и Папа му се обратио 1080 г. посланицом у којој је писао: „Ми саветујемо твојој милости да не дозвољава више да јевреји господаре над хришћанима и имају над њима власт. Јер потчинити хришћане јеврејима и подвргавати их њиховом суду, значи унижавати Цркву Божју и уздизати синагогу сотоне. Желети допасти се непријатељима Христовим значи презирати Њега Самог".⁵⁾

Нарочито јак јеврејски утицај у Европи може се приметити на Кромвеловим пуританима, које енглески историчар Маколеј назива „јудејским фанатицима". Греџ овако пише о јудаизму пуритана: „Они који су у војсци Кромвела сањали о брзом доласку хиљадугодишњег царства, спремали су за јудеје нарочито сјајну

улогу у царству светих. Тумачећи буквално неке изразе Пророка, један је пуритански проповедник, Натанијел Холмес (Хомезијус) изразио жељу да постане слуга Израиља и да клечећи служи том народу. Друштвени живот, као и проповеди биле су обележене извесним израиљским печатом. Ако би чланови Парламента говорили на јеврејском језику, могло би се учинити да се налазиш у Јудеји. Један писац је исказао жељу, да се као дан одмора светкује субота, а не недеља. Други су захтевали да Енглеска усвоји политичке законе Торе".⁶⁾

ПРОТЕРИВАЊЕ ЈЕВРЕЈА

Многобројност, насртљивост и штетан утицај јевреја у разним државама изазивали су као реакцију законе, који су били уперени против њих. Њих су протеривали из Шпаније, Француске и чак из Енглеске. Ево непуне хронологије протеривања јевреја из Европских држава, коју сам нашао у горепоменутој књизи жидовског историчара Гехта 'и хронологији јеврејске историје у зборнику „Јеврејски Свет“ (Париз, 1939 г.).

1124 г. жидови су протерани из Пољске, 1181 г. 'и 1254 г. из Француске, 1290 г. из Енглеске. 1306 г. жидови су поново протерани из Француске (куда им је био дозвољен повратак 1198 г.). Међутим Луј IX 1315 г. опет је позвао јевреје у Француску, али они су били опет протерани 1322 г. вратили су се 1360 г. и трећи пут протерани 1394 г. 1424 г. јевреји су протерани из Келна, 1432 г. из Саске, 1438 и 1439 из Мајнца и Аугсбурга, 1450 — из Баварске, 1475 — из Бамберга, 1492 — из Шпаније, Сицилије и Мекленбурга, 1495 г. из Енглеске (по други пут), 1497 — из Португалије, 1498 г. из Наваре, Провансе и Нирнберга, 1517 из Бохемије, 1600 г. из Беча, 1670 г. — уопште из Остмарка. Из Русије јевреји су били протерани одлуком Царице Јелисавете 1742 г. Поред тога у Русији је пре револуције јеврејима је било забрањено стално настањивање ван извесних граница. У многим државама јевреји су били стављени у гето.

ТАЈНА ДРУШТВА

Један енглески историчар тајних друштава бележи особину, која је карактеристична за све њих, скоро без изузетка: „Ко упорно прави од лажне висине циљ за своје честољубље, тај отклања своје очи од хоризонта, обасјаног јутарњом зором, која баца светлост поред његових ногу, док се његова глава још налази у тами. Ето зашто су тајна друштва популарна и религиозна, не у смислу одређене званичне Цркве, него Цркве побуњеничке и шизматичке; а како у доба када је црквена власт имала превласт и религија струјала у свима жилама државе, никакве промене није било могуће учинити без јереси то је јерес редовно била почетна врста политичког и умног устанка. Ова јерес оспорава и одбацује званичне догмате с циљем да се уништи власт омрзнутог свештенства и отвори пут грађанској слободи.“⁷⁾

Имајући пред очима ово потпуно исправно мишљење Гекерторна, ми не можемо а да не дођемо до закључка, да гностично-јудејске особине, које се могу приметити у низу секата са тајном организацијом, почев од манихеја, албигојаца и т.д. нису случајне и да су се иза њихове религиозне борбе са Црквом крили и политички циљеви једне те исте скривене силе, која се њима користила ради изазивања распада (труљења) хришћанских држава и хришћанског друштва. А пошто је од првих векова хришћанства било опажено да су јевреји водили борбу с Црквом на подмукли начин, помоћу јереси, може се са пуно разлога сматрати да су се многе јереси појавиле баш као једна форма те борбе.

Историја западне Европе шарени се догађајима сталне борбе јевреја о власт, која се водила сад помоћу злата сад помоћу разних полујеврејских секта, као пасажјера, Моравске браће, и јеврејских секта, које су се појавиле у XIII в. у Бугарској, а у XV г. чак и у Русији. Печат јудејства лежао је и на Кромвеловим пуританима.

ХЕРМЕТИСТЕ

Но постајале су и групе јудаиста које нису сачињавале неку одређену секту с видљивом организацијом

већ су формално остале у католичкој цркви и познате су под именом херметиста.

Преко њих се кабализам тајно увукао у средњевековна зидарска братства па чак и у католичке монашке редове. „За спољашњи свет, каже Марко Соније, посвећења су се обновила под називом „херметизма“... За званични свет овај је назив означавао алхемиска истраживања, уствари то је била само спољашња фасада. Под покровом алхемије, чија су позлаћена обећања осигуравала заштиту похлепних кнезова и епископа, Посвећени су се одавали сасвим другој кујни. Они су проучавали рукописе прошлости, фазе злочина Рима, светлост Гнозиса и начине како да васпоставе Цркву у њеном првобитном виду, служећи се међу собом жаргоном симбола, који је задивљавао сваког профана... За њих је нечисти Метал означавао несталне идеје, веру слепу, несмишљену, док је Злато означавало веру просвећену разумом. Уједно с тим претварање грубог Метала у Злато означавало је напредовати постепено у знању и задати своју Пирамиду“.⁸⁾

Навео сам цитат из веома интересантне књиге, на коју нам се још ваља вратити. Ову је књигу написао несумњиво човек виших масонских посвећења и она ужива велики ауторитет у вишим степенима масонства. У овом кратком цитату сусрећемо већ неколико израза који ће се учинити неразумљивим за неке читаоце. То је стога што је ова књига у многим случајевима сама, слично радовима херметиста, написана алегориским језиком у чији је смисао каткад немогуће продрети у пуној мери чак и за човека који је упознат са сличном литературом. Стога ћу напоменути да „успоставити Цркву у њеном првобитном виду“ значи порушити њену професионалну организацију, њене догмате нарочито о Богочовечанству Спаситеља и привести хришћане ноахизму о коме је већ горе била реч. Под „посвећенима“ ваља разумети генерације кабалиста, које су у разним епохама и под разним облицима вршиле свој рад да поново саграде свет сагласно јудејско-кабалистичким плановима. Пирамида се код њих сматрала као симбол пантеистичке изградње света у кабалистичком смислу речи, т.ј. еманирање свега у свету из Божанства, и враћање у

њега. По Кабали уствари нема личног Бога ни твари, јер смо сви ми честице Бога. Сама материја није творевина, већ је само еманација Божанства.⁹⁾

Човек се не сједињује с Богом преко Цркве, преко Сина Божјег, који је дошао у телу, већ је сам човек божанско биће, из Бога излучено, Његова честица; он је сам Бог. На тај начин религија кабалиста је најчистији пантеизам и религија човекобоштва, те они и стварање света разумеју не у нашем смислу, већ у смислу еволуције и људског стваралаштва.

По хришћанском учењу постојање човека-Божјег створа почело је рајским животом и дарованом човеку од Бога владавином над свом твари. По учењу херметиста, човечанство је, напротив, постепено еволуирало од нижег степена сазнања и власти у свету ка вишем достигнућу разума. „Посвећени“ који су не по откривењу одозго, већ својим силама постигли знање, могу по мери својих знања постићи владавину над природом. Стога, по њиховом схватању, чудо не постоји. Појаве, које људима изгледају као чудо, нису дар Божје благодати, већ резултат знања, које нема граница. Знање, наука могу дати и васкрс и бесмртност. Међутим по схватању херметиста историја није непрекидан ланац прогреса: човечанство има и периоде дизања и падања. Периоди дизања, то су времена владавине „Посвећених“. Цео низ легенди пуних симболистичких ознака служио је као начин предаје скривеног учења. Ове легенде сачуване су и до данас у масонству и служе за извор његове симболике, може се рећи, његове догматике.

Херметисти који су ширили такво учење остајали су споља хришћани и заузимали положаје научника, монаха, свештеника, градитеља. О постојању ових тајних кабалиста сведочи цео низ западно-европских средњевековних храмова. Сетимо се само једне од горе наведених структурација цариградског Синедриона: „Ви јављате да руше ваше храмове: побрините се да ваша деца буду каноници и духовна лица, да би порушили хришћанске цркве...“

Тешко је рећи колико се јевреја стварно увукло у хришћански клир, али је несумњиво да су антихришћанске силе биле веома осетне у крилу саме католичке

цркве. Како би се друкчије објаснила чињеница да је цео низ средњевековних храмова, по називу хришћанских, препун најсветогрднијих симбола?

Тако се у некој катедрали налазе два стуба са натписом Јахин и Боаз, слично онима који се налазе сада у масонским ложама и који су везани за легенду о зидању Соломонова храма од стране Хирама. Ови стубови по објашњењу Сонијеа симболизују позитивно и негативно начело т.ј. добро и зло,¹⁰⁾ који по схватању кабалиста престављају два принципа, који одржавају равнотежу у свету. Зло по њиховом схватању није нешто негативно, већ напротив принцип исто тако користан као и добро.¹¹⁾

Не стоји боље ни симболика у Богородичиној катедрали у Паризу. Тамо је читав низ слика са јасно израженом тенденцијом сатанизма. У једној другој катедрали симболички су приказани пороци свештенства. На горњој галерији ове катедрале насликан је курјак који држи свећу, свиња која носи мошти и пред њом иду други четвороношци на челу са медведом, који носи крст, док је магарац приказан како врши мису. Опет у једној катедрали приказана је лисица како држи проповед гускама.

ТАМПЛИЈЕРИ

Ове слике сведоче о томе, како је непријатељима Хришћанства пошло за руком да дубоко продру у редове католичке цркве. Одиста је морао бити врло велик утицај „посвећених“ кабалиста да би такве и сличне слике нашле себи место у катедрали која се подизала у престоници католичког владара и под надзором епископа и чија је изградња трајући деценијама, била огроман догађај за целу земљу. А сам карактер злобе против хришћанства, којом се одликују ове светогрдне слике смештене не на неком другом месту, већ баш на месту молитве, сведочи да су оне могле потећи само од таквих заклетих непријатеља Хришћанства, који врше инструкторије сличне онима које су биле послате из Цариграда јеврејима у Арлеу. Није ли природно онда да су

се под таквим условима рађале многобројне јереси и није ли разумљиво сада како се у броју оних, који су подлегли противхришћанској проповеди, могао наћи чак и цео један витешки ред?

Имам у виду ред Тамплијера који заузима нарочито место у низу разних секата и организација, које су тајно радиле на стварању светске јудејске империје и за који ред масони држе да су му они потомци и наследници. Наравно тешко је потпуно протумачити суштину и рад сваког друштва које носи тајни карактер нарочито после неколико столећа. Али ма како се опрезно односили према сведочанствима савременика о реду Тамплијера, потпуно је несумњиво да је тај ред сем спољашњег, тако рећи званичног циља — заштите хаџија, који посећују света места, — имао и неке тајне циљеве.

О тајним циљевима и тајном учењу Тамплијера сакупили су много података скоро сви истраживачи њихове историје. Један од таквих историчара, Чарлс Гекертон у својој књизи „Тајна друштва свију векова и свију држава“ пише о њима: „Не дајући пуну веру признањима, добивеним путем насиља, или доставала, учињеним из освете и похлепности јасно је да су витезови Храма у својим одлукама, веровањима и обредима имали нешто особито и тајанствено, што се потпуно разликовало од статута, мишљења и обреда других верско-војничких друштава. Њихов дуги боравак на Истоку, у опасној Палестини, пуној грчких шизматика и јеретика, који су се крили од Арапа пошто су били протерани из Цариграда; њихово супарништво са хоспиталистима, додири са сараценским елементом и на крају губитак Свете земље, који им је нашкодио у очима света и учинио њихов живот празним, — све је то поред много других чињеница утицало на ову установу на један потпуно неочекивани начин, тако да њен рад није био у складу са правцем који је она имала у почетку. Тамплијери су примили идеје и обреде који су се косили са православним мишљењем, које је некад основало, оживљавало и учвршћивало то војничко удружење“¹²⁾ Гекертон даље говори опширније о светогрдним

сбредима Тамплијера и примећује да о њиховој привр-
жености доктринама гностика и манихеја, чак и у слу-
чају кад не би постојали други докази, довољно сведоче
кабалистички симболи, нађени у гробовима и на гробо-
вима витезова храма.¹³⁾ Али ови кабалистички симболи
указују и на везе са јеврејима. Изгледа да је ово уче-
ње било најпотпуније проучено на основу аутентичних
извора од стране немачког научника Г. Пруца у књизи
„Тајно учење и тајни статuti Реда Тамплијера“.¹⁴⁾ Он
дефинише учење Реда, кас изразито дуалистичко и ан-
тихришћанско. Само више од јевреја него од сараце-
на, могли су витезови Храма да усвоје своју мржњу
према Христу. Кандидат за Тамплијера, бивао је после
заклетве уведен у салу Капитула, где су му најпре по-
казивали распеће и објашњавали, да он више не сме
веровати у Распетог јер је Он тобож био лажни про-
рок. Озбиљност рада Г. Пруца, приморан је био да
призна и други немачки научник Шустер (иако је он на-
клоњен Тамплијерима) у својој књизи „Тајна друштва,
савези и редови“, изд. на руском језику у С. Петербур-
гу 1905 г. Он је приморан да призна да су прва правила
Реда из 1128 г. постали касније за Ред Тамплијера само
форма, а да су истински циљеви Реда и његово учење
забележени у уставу, који је састављен између 1220 и
1290 г. и који је био чуван у таквој дискрецији, да је бра-
ћи било забрањено прављење преписа.¹⁵⁾

Још су важнија за нас признања у истом смислу
учења од стране масона Финдела, који је у додатку I
књиге своје Историје фран-масонерије посветио Там-
плијерима нарочити чланак, састављен на основу књиге
Вилкеа „Историја Реда Тамплијера“.¹⁶⁾

МАСОЊИ О ТАМПЛИЈЕРИМА

Овде се мора рећи нешто о масонској тенденцији
која се показује у питању Тамплијера. Од првих дана
постанка масонерије, помињало се њено порекло од
Тамплијера, услед чега је откривање правог лица ових
витезова ишло на штету масонерије, која их је услед то-

га увек бранила не водећи нимало рачуна о истини. Ја ћу се касније поново вратити овом питању, када будем говорио о методама масонског рада. Само у књигама написаним за браћу у високим степенима, која су већ посвећена у „тајну безакоња“ и која се већ не буне када се сретну са отвореним антихришћанством, не крије се истинска природа храмовника. Ово увек морамо имати у виду када се користимо масонским изворима. Финдел, један врло добро обавештени слободни зидар, уредник масонског часописа „Bauhütte“, писао је историју тако да би се њом могли користити и непосвећени. Све што је корисно да знају последњи, а што би могло изазвати револт код још непотпуно спремних масона нижих степена, т.ј. све што се тиче виших степена, он пише у облику полемике, као о масонерији „неистинитој“, док је права масонерија тобож ограничена трима степенима. Ми ћемо се још вратити овом предмету на другом месту, а засад ћемо само приметити да сама садржина и обимност материјала у књизи Финдела сведоче да је он слободан зидар у степену много вишем од степена обичног мајстора. Услед тога сматрам да је његова полемика са вишим степенима кроз неискрена, да је то само маскирање, само начин писања, који омогућује објављивање књиге, јер другачије то не би било могуће без штете по масонерију. Слободни зидар нижих степена, читајући ту књигу и верујући у озбиљност те полемике сматраће потпуно искрено да је оно што је стварно ушло у књигу за више степене, туђе „истинитом слободном зидарству“. Али за масоне који већ морају знати истину о духовној блискости њихових ложа Тамплијерима, Финдел даје врло важан материјал, који се потпуно слаже с оним, што се пише о Тамплијерима у другим масонским књигама штампаним за читаоце само виших масонских степена и које се стога не одричу историских веза масонерије са редом Тамплијера нити сродства свога учења са њиховом идеологијом и верским погледима.

Дакле на основу објективних историских чињеница које су признате чак и од стране заштитника тог реда, нема никаквих основа да сумњамо у оправданост нанетих му оптужаба да тежи за владавином над целим све-

том и за истребљењем хришћанства као и за сатанизмом. Но уколико масони сматрају себе за наследнике Тамплијера, важније нам је од свега сада за упознавање масонерије, да видимо какве циљеве приписују Тамплијерима масонски извори.

ТАЈНИ ЦИЉЕВИ ТАМПЛИЈЕРА

Због неопрезности масона дошла је до руку њихових противника, књига великог командора јужног дистрикта масонства шкотског обреда С.А.Д. Алберта Пајка под насловом „Учење и догме прастарог и примљеног шкотског обреда масонства“, књига састављена за врховни савет тридесет трећег степена јужног дистрикта, публикована са његовом пуномоћи, а издата 1871 године у Чарлстону у Америци. Велики извод из ове књиге издан је у Паризу на руском језику с интересантним примедбама од једног великог познаваоца масонског питања, који се крије под псеудонимом Николаја Скриникова.¹⁷⁾ У овој књизи налазимо следеће податке о циљевима Тамплијерског реда: „Јавни циљ храмовника, пише Пајк, била је заштита хришћана који посећују Света места. Њихов тајни циљ било је поновно дизање Соломоновог храма према Језекиљеву пророштву“ (стр. 11).

Кључ за разумевање све замашности овог циља храмовника, и ако у свечаним изразима, који прикривају истину, даје Марко Соније, кога сам већ цитирао. „Остваривши синтезу древних мистерија и првобитног хришћанства“ (т.ј. припремивши кабалистичку ноахитску религију), „они су се вратили у Француску одушевљени делом Рама и хтели су васпоставити морални храм“. Приметићу да је Рам по легендама херметиста и масона — први велики Посвећени реформатор човечанства чије су дело разорили свештеници и краљеви. Његова се личност у масонској симболици и легендама понекад идентификује са Хирамом и другим инкарнацијама Великих Посвећених месија. Карактеристично је да се за више степене масонства, личност тамплијерског погла-

вара Жака де Молеја исто тако некако слива са личношћу легендарног 'Хирама.*)

„Темплијери су опет, како пише даље Соније, сањали да подигну Храм чије би цигле биле душе, које воле Братство, и с тим циљем створили изабрани кадар интелектуалаца, који би био у стању да васпостави хришћанство. Они су основали Мистерије сличне Изидиним мистеријама... Даље је њихов тајни хоризонт био још шири... Они су мислили да заспу ров, који дели гностике од Хришћанства“... Соније набраја читав низ религија, које би се морале ујединити у пројектираном од стране тамплијера „храму човечанства“.¹⁸⁾

Но не може се подићи нова зграда на месту старе, док се прво ова не поруши. Одатле је разумљиво да је, како пише Пајк, „ред храмовника при самом почетку био одређен да се супротстави римској тијари и крунама царева и да је апостолство кабалистичког гностицизма било стављено у задатак његовим поглаварима... Намере и садржина учења реда биле су увијене у дубоку тајну, и споља је он проповедао највеће правоверје. Само су поглавари знали циљеве реда: потчињени су им следовали без икаквог неповерења. Стећи утицај и богатство, а затим правити завере и, у случају нужде, тући се, установити јовановско или гностичко кабалистичко исповедање — то су били циљеви и средства која су давана посвећеној браћи. Папство и монархије које се такмиче међу собом, говорили су браћи, продају се и купују у наше дане, трули су и сутра ће већ можда уништавати једно друго. Све ће то наследити храм: наскоро ће свет доћи к нама после својих царева и првосвештеника. Ми ћемо успоставити равнотежу у свету и бићемо господари и управљачи“ (Стр. 14-16).

И тако дакле, Алберт Пајк и Соније указују на истинске циљеве Тамплијера. То су борба са црквом и монархијама и преузимање власти у свету за подизање симболичног Соломонова храма. Но није ли тај циљ по-

---

* О значају Хирама говорићемо даље, када будемо тумачили масонске симболе.

дизања храма човечанства уједињеног у ноахизму под симболом Соломонова храма, испуњење вековног очекивања јудеја, за које то подизање служи као симбол доласка и победе њиховог месије, а по нашем схватању антихриста? Чему би другом као једно од средстава могло да служи установљење гностичког и кабалистичког исповедања?'

Одатле се види да је ред Тамплијера на неки начин постао службена организација под вођством јеврејства, које је 'покушавало да помоћу гоја припреми своје царство.

Треба забележити да они, како изгледа, нису били тако далеко од остварења свога циља, јер је ред Тамплијера у времену до свог уништења стекао огромну снагу и безбројна богатства. Алберт Пајк пише: „Парола храмовника била је богатство, да би купили свет. Они су се обогатили. 1307 г. они су само у Европи имали више од 9.000 сењорија. Њихово богатство постало је за њих плићак на који су се насукали. Они постадоше дрски и неразборити, показаше своје презирање према религији и друштвеним установама, за које им је био циљ да их сруше. Њихова охолост постаде кобна по њих. Њихове замисли биле су откривене и спречене” (Стр. 20-21).

УНИШТЕЊЕ ТАМПЛИЈЕРА

Дознавши за праве циљеве реда краљ Филип Лепи, је одлучио да га уништи. Али знајући добро снагу тамплијера и њихове велике везе, он је веома опрезно припремао уништење њихова реда. Он је приводио у дело свој план не дајући ничим повода Тамплијерима да посумњају, да он у договору с Папом предузима мере против реда. Провинцијалним властима биле су још раније разаслате запечаћене коверте с наредбом да их отворе тек у ноћи између 12 и 13 октобра 1307 г. Одиста, тек тога дана 'потпуно неочекивано за њих, једно-времено по целој Француској били су похватани скоро сви француски тамплијери са великим мајстором реда

Жаком де Молејем на челу. Можда је овај неочекивани пораз зато тако озлоједио јевреје што је он потпуно порушио брижљиво припремљени план.

„Овај нови злочин, пише Соније, потресао је и згрању Посвећене... И од тог тренутка поникла је међу гностицима она жестока мржња према Папству и његовом вазалу — монархији, која је касније морала родити Реформацију и француску револуцију“.¹⁹⁾

Ова злоба добија своју манифестацију у ритуалу посвећења у тридесети степен масонства, који се у шкотском масонству зове степен „Витеза белог и црног орла, велики изабраник Кадок“. У овом ритуалу добија похвалу спаљени поглавар Тамплијера Де Моле и проклињу се његове убице.

Ред није успео да оствари заверу, али по масонском предању које наводи Пајк, и које је уосталом врло вероватно, Жак де Моле и његови другови још пре него што је он као поглавар реда био погубљен, организоваше и уредише оно, што су доцније почели називати скривено или шкотско масонство (стр. 24-25). Ред је одједном ишчезао. Па ипак ред је живео под другим именима под управом незнатних поглавара. „Ред је, каже Пајк откривао себе само онима, који су се прошавши кроз много степена показали достојни да приму опасну тајну“ (Стр. 28).

Потпуно и тако несчекивано уништење Реда (истина заједно с његовим главним центром), било је остварено само у Француској. У другим земљама ово уништење није се десило одједном, јер и сам Папа није показао довољно одлучности. Отегао се за пет година и процес против вође Реда. Несумњиво да је то донело извесну могућност да се његова организација изван Француске некако искористи и преуреди. Ипак васпоставити такву организацију какав је био ред Тамплијера, била је ствар веома тешка и то нарочито при животним условима XIV века када је за саобраћај и преписку требало много времена.

На тај начин ред Тамплијера био је уништен само као јединствена политичка организација, док су његови чланови, који су остали на слободи, наставили свој рад у другим групама: Тамплијери су ушли у већ по-

стојеће организације, које су биле истог духа с њима. „Међутим, пише Соније, Тамплијере који су се спасли од покоља примили су Зидари. Неки су остали у Француској под именом примљених Зидара. Они сачињавају неку врсту интелектуалне елите која се бавила Алхемијом, Гнозисом и Кабалом. Одевени као радници и живећи међу радницима они су избегли гоњења од стране краља. Други су побегли у Шпанију где су уједињујући се око старих Посвећених основали тајно удружење, које је под заштитом уметности припремило Препород (Ренесансу). Други су се Тамплијери упутили у Немачку ради оснивања тајних Братстава“.²⁰⁾

РОЗЕНКРАЈЦЕРИ

После неуспеха Тамплијера да преузму политичку власт светски завереници су се морали вратити раду на припремању европских умова за нов покушај преврата. Ренесанса, хуманизам морали су извршити овај задатак и изгледа да је водећа улога при томе припадала реду Розенкрајцера, који је радио на скретању умова и науке у јудејско-кабалистичком правцу и био прикривен конспирацијом и раније и сада још боље него масонске ложе.²¹⁾

Сматра се да је ред Розенкрајцера основао у XIV веку један племић по имену Христијан Розенкрајц, који је тобож за време својих путовања по Истоку упознао Кабалу и тајне египатских и перзиских мага.

По речима Розенкрајцера њихов је ред стављао себи као циљ „бољитак Цркве и духовни препород човека“. Масонска литература обично их претставља као религиозне реформаторе који „крче пут кроз шуму сколастике и фанатизма“.

Као знак овог реда била је ружа на крсту. Алберт Пајк разјашњује да су „Пламен или књига јевреја Аврама“ (изгледа неког јеврејског коментатора за Кабалу), учиниле ружу хијероглифским знаком извршења великог рада. „Покоравање (или достизање) Руже пише он, била је задаћа дата науци“. Спајање руже са крстом

указује на задатак Розенкрајцера да сједине хришћанство са јудејском Кабалом. Но при таквој синтези хришћанство се наравно губило, апсорбовано од јудаизма. Розенкрајцерство, које ради у научној и филозофској области сачувало се и до данас и његоз печат лежи на делима париских руских богослова на челу са протојерејем Сергијем Булгаковим, чије је учење о Софији-премудрости Божјој оглашено за јеретичко како од стране Архијерејског Сабора Руске православне цркве у иностранству, тако и од стране Московске црквене власти.*)

На најтешњи начин везана је била са Розенкрајцерством организација секте масонског типа „Моравска браћа“. Идеолог овог братства Јан Амос Коменски одушевљавао се за дела Розенкрајцера, а нарочито за дела Валентина Андреа. Сретен Стојковић у својој књизи намењеној новопосвећеним масонима, са заносом говори о Розенкрајцерима и о Коменском и пише, да су идеје овог биле усвојене од стране савеза зидара, доцније преобраћених у масонски орден. Једнородност свих ових организација довољно се види из следећих речи Коменског, које наводи Стојковић: „Дошло је време зидању храма разуму, који би био сличан Соломоновом храму“.²²⁾

Но ни једна од побројаних организација није имала такав светски карактер, какав је стекло Фран-масонство или братство слободних зидара.

---

* Веза проповедника Софиске јереси у Паризу с Розенкрајцерством разјашњена је у чланку гр. У. Граббе „Корни церковной смуты“, отштампаном у органу руског заграничног Синода „Церковныя Вѣдомости“ 1927 г. Nr.Nr. 5—8; 1928 г. Nr.Nr. 9—10, 19—20; 1929 г. Nr.Nr. 3—24 (исто тако у реферату гр. П. М. Граббе Свеаграничном руском црквеном сабору) „Дѣянія Второго Всезарубженаго Собора“, 1939 г. стр. 724—745. Упореди податке о Розенкрајцерима у интересантној књизи В. Ф. Иванова „Православный миръ и масонство“, Харбин 1935 г. стр. 51—63. Ако би се оснивали на подацима таквог ауторитета као што је Витеманс, онда В. Ф. Иванов грешн, не разликујући истинске Розенкрајцере, чија је организација потпуно невидљива за око „профана“ од тзв. „Древног мистичког ордена Руже и Крста“ скраћено АМОРК са средиштем у Америци. Исту погрешку налазимо и у раду Ј. Н. Лукина „Орденъ Розенкрейцеровъ“, Харбин 1938 г., који уосталом садржи веома интересантан материјал.

Глава III

БАЈКЕ О ПОРЕКЛУ СЛОБОДНОГ ЗИДАРСТВА

Порекло масонства пада како изгледа негде у XIV век. Тачно установити ово време је немогуће. Сами масони понекад говоре о томе да је слободно зидарство постојало још за време зидања Вавилонске куле, говоре о масонству Соломона, а нарочито зидара његова храма Хирама или Адонирама. У масне они рачунају секте јесеје, питагорејаца итд. итд. Наравно све то није историски тачно и сад се већ тако често не понавља чак ни прсфанима. Учени историчар слободног зидарства Финдел у првој књизи своје Историје Слободног Зидарства подергава ове теорије беспоштедној критици. Износећи између осталог своје мишљење о раду масона Ј. Шауберга о древним и средњовековним зидарским друштвима, у коме он покушава да докаже везу између масонерије и зидарских мистерија Грчке и Египта, Финдел са извесном иронијом долази до следећег закључка: „Он (Шауберг) је доказао да су већ у прастаро време постојале зидарске школе и друштва зидара, да је техника архитектуре ствар врло стара и да је она само предана каснијим вековима, а да понеки масонски симболи, учења и обичаји имају нешто у себи слично мистеријама прастарих људи, код друјида и химварских барда Велса. На тај је начин он још једном доказао оно, у што уосталом нико није ни сумњао, наиме да су те институције и савези личили на масонски савез; изнео је нове податке за њихово детаљније упознавање и показао је да се свуда срећу масонски одзвучи, на новцу и

сликама, у сагама и песмама, у споменицима архитектуре и у редовима писаца. Али, јасно је, да је лакше претпоставити позајмљивање и усвајање, него ли лабаву хипотезу о продужењу једног те истог савеза мистерије, нарочито када је доказано, да су многи симболи, легенде и обичаји продрли и у братство слободних зидара тек у седамнаестом и осамнаестом веку, а да се сличности објашњавају једноставно историском повезаношћу целокупне цивилизације".¹⁾

Финдел је један озбиљан историчар слободног зидарства и сам масон, те је његово мишљење по том питању врло ауторитативно.

Други писац, који је исто тако врло упућен, а уз то је писао свој рад много касније, те је могао да искористи најновији историски материјал који делимично није знао Финдел, исказује мишљење, које се слаже с његовим: „Веза, која постоји између данашњег масонског реда и старих братстава, има уствари спољашњи карактер, јер се састоји само у извесној наследности ритуала и терминологије. Историја старог слободног зидарства мање је поглавље у историји реда, него ли увод у ту историју; по терминологији Бергемана старо слободно-зидарство је његов „Vorgeschichte“ т.ј. предисторија. Овом „предисториском“ добу могу бити припојени и идејне претече каснијих масона — алхемици и утописти XVII века са њиховим пројектима светских савеза и плановима реформе човечанства: ако су стара друштва била номинални преци масонерије, онда истинити, духовни преци његови били су ови претставници европске интелигенције пре револуције.“²⁾

У горепоменутој књизи Сретена Стојковића намењеној ученицима за упознавање и донекле и за аполгију и пропаганду масонерије, бајке о прастаром постанку слободног зидарства већ се не понављају, него се говори само о идејној блискости разним прастарим гностичким струјама и сектама. Делић истине у овим бајкама у томе се и састоји да су многа прастара друштва или покрети на која су се позивали масони, њима духовно сродни и да су преко неких секата јевреји вршили свој рад међу другим народима по методи која је:

блиска масонској. Познати црквени историчар проф. В. Болотов да би објаснио шта је претстављао гнозис II и III века, упоређивао је јеретике гностике и њихов метод рада са масонством.³⁾

Слична је била масонству и организација јудаиста у Русији у XV веку. Оснивач ове секте јеврејин Схарија старао се да сакрије од очију непосвећених њену јеврејску суштину и стога није дозвољавао заведеним од њега Русима да примају обрезање, већ их је терао да чувају своје јеврејство у тајни, а јавно да се претварају као хришћани.⁴⁾

По речима познатог историчара Карамзина „сви заражени јересју сачињавали су међусобно неку врсту тајног друштва, чије се гнездо налазило у митрополитовим одајама, тамо су се они састајали да умују и да се госте“.⁵⁾

КАБАЛИСТИ „НЕ ГУБЕ ВРЕМЕНА“

Познати мистичар у духу розенкрајцера Сент Ив д' Алвејдр, набрајајући мистичаре, хуманисте и трудбенике реформације закључује: „Као што се види, кабалисти нису губили времена упркос затварању тамплијерског реда“.⁶⁾ Заиста розенкрајцери као алхемичари и учени филозофи раширише у Европи поштовање према Кабали као извору скривене мудрости. У обради умова, као што је већ било речено, они су били несумњиво настављачи дела Тамплијера. Сведочанство о томе таквога човека као д' Алвејдр веома је значајно и ауторитативно. „Розенкрајцери, у сагласности с д' Алвејдром пише Соније, објавише рат Риму и њихово се братство размилело по целом свету... Оно је ујединило све школоване људе тога доба гностике, херметисте, кабалисте и почело је полако да поткопава папску моћ... Оно је продрло у Француску, у Италију, где су уметници припремали ослобођење мисли, у Енглеску где су корпорације зидара градитеља, критикујући нарави свештенства створили центар либералних идеја“...⁷⁾ Али, како он то даље каже: „Ова победа нимало

није имала оних последица које су они очекивали, јер се протестантизам претворио у хладан и суров догматизам, који је био у супротности са основним принципима древних Посвећених". Розенкрајцери који су посејали семе протестантизма ускоро су увидели да је сетва била неуспешна и по изразу Соније-а „почеше да траже друге елементе за борбу против Рима".⁸⁾

СТВАРАЊЕ НОВЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ

Тада су неки розенкрајцери замислили да образују нову групу. На тај начин било је признато да је неопходна организација која би заменила Тамплијере не само што се тиче ширења кабализма, већ и ради задобијања политичке моћи за јудаисте. За овај циљ уместо витешког реда била је искоришћена организација зидарских братстава или еснафа. „Схватајући да су сувише малобројни да би образовали победоносну војску, каже Соније, они су се сетили градитеља зидара. Дотле су их они рачунали увек као браћу, коју је само разлика у образовању држала по страни од њихове мисије. У неким случајевима, међутим они су долазили у помоћ, али никакви заједнички потхвати нису још сједињавали њихове снаге у борби".⁹⁾

Овом уједињењу претходио је велики припремни рад. Само центри пређашњих тајних друштава налазили су се на европском континенту, а овог пута се центар преместио у Енглеску. То је имало као узрок чињеницу да су многобројна тајна друштва у Европи после тридесетогодишњег рата била у спадању. Међутим у Лондону се „сакупило мноштво прогоњених реформата, моравске браће, розенкрајцера итд. те су се једномишљеници скупљали овде у својим „невидљивим“ филозофским друштвима и „колегијама".¹⁰⁾

ГАРТЛИБ И КОМЕНСКИ

Најважнија од друштава која су радила у Лондону била је Academia Londoniensis. Између њених ученика

био је и неки Самуел Гартлиб (умро у 1662 г.) који се много трудио на стварању једне 'светске тајне организације. Његов је пријатељ био један од сарадника Моравске Браће, толико поштовани код масона Јан Амос Коменски, који је маштао да сви протестанти буду уједињени и да се оствари верска слобода. Коменски је имао јаких веза у розенкрајцерским круговима и био у најприснијим односима са духовним вођама Лондонске Академије. Користећи те везе Гартлиб је постигао да је Парламент 1641 г. позвао Коменског у Лондон као познатог и славног педагога ради спровођења школске реформе у Енглеској.

Коменски је радо примио тај позив. Исте године он је написао књигу „Via 'Lucis“ (Пут ка светлости), у којој је изнео предлог да ради ширења „светлости“ под вођством Енглеске буду уједињене све академије, колегије и друштва у свима државама. Коменски није могао лично много да учини за остварење свог плана у пракси, али Гартлиб је био одушевљен тим планом и са пуно енергије одао се његовом остварењу уз учешће својих једномишљеника из Академије, која је, узгред буди речено, била ускоро (1662 г.) претворена у „Краљевско Друштво“. Касније један од првих адепата масонерије био је један од угледних претставника тог друштва Дезагулје, који је 1719 г. био изабран за трећег гротмајстера Лондонске ложе. Његовом примеру следовали су и други чланови Друштва.

Али поред филозофских колегија Гартлиб је радио и са низом тајних друштава. Шустер мисли да почетак њиховог стварања пада 1618 г. и набраја називе понеких од њих, наиме: „Masaria“, „Nova Atlantis“, „Utopia. Уосталом, Шустер износи сасвим вероватно мишљење да се под овим именима можда крије једно те исто друштво.¹¹⁾

У сваком случају ова су имена врло значајна. „Nova Atlantis“ то је назив књиге розенкрајцера Бекона, о којој смо напред опширније говорили а у којој он описује једну фантастичну државу на острву Бензалем, која служи као центар за једну светску организацију Соломоновог храма. „Masaria“ је књига Коменског сличног правца. Финдел у својој Историји фран-масонерије

помиње три дела која су имала утицаја на стварање новог светског савеза. Пред „Nova Atlantis“ Бекона он набраја дело Дипуји „Историја осуде тамплијера“, објављено 1650 г. и нарочито дела Коменског. Он подвлачи да у „Opera Didactica“ Коменског има места, која се дословце подударају са књигом Устава Андерсона.¹²⁾

СЛОБОДНИ ЗИДАРИ

Сам назив масонских скупова ложе слободних зидара указује на то, да су се у почетку свога постојања после затварања реда Тамплијера јудаисти и слободни мислиоци скривали у еснафима слободних зидара. Ови еснафи су се користили извесним привилегијама и били су затворене професионалне организације, али су од прилике у XIII в. почеле да примају у својству почасних чланова и личности које су биле потпуно стране зидарској вештини. Током година таквих људи било је све више и више. На пример у Абердинској ложи 1670 г. од 49 чланова свега 12 били су прави зидари, док су остали били племићи, свештеници, трговци и претставници интелектуалаца.¹³⁾

Такви су људи под заштитом еснафа почели да стварају у њима тајне ћелије. Скривати се у зидарским еснафима било је утолико лакше, што су њихови уставни споља изгледали врло добронамерни.

Ложама (lodge, код Италијана loggia у Немачкој Вау-хилле) су се звале код слободних зидара кућице подигнуте покрај великих зграда за чување алата и за скупове чланова еснафа. У њима су читане молитве пред почетак рада и по завршетку, а такође је заседао суд зидарских братстава. Ту су одржавани и испити ученика и њихово примање у чланство еснафа а затим и унапређење у звање помоћника и мајстора. Све се то пропраћало више или мање свечаним ритуалом, који је средњи век толико волео.

НЕПРИЈАТЕЉИ ХРИШЋАНСТВА У НОВОЈ ЧАУРИ

Ето то је та чаура у коју су се увукли тајни непријатељи хришћанства. С ритуалима правих зидара који

су постојали сасвим званично, а делимице чак и потврђени уставом изданом од стране цара Максимилијана у Регенсбургу 1459 г., веома је било угодно сјединити ритуале, који су потсећали на зидање Соломонова храма, тог споменика цветања моћи и славе Израиљеве.

У току времена зидарски еснафи такве врсте у Европи почели су да опадају. Постепено су почели одузимати од њих прво право азила, затим друга аутономна права. Може се сматрати да су зидарска братства почела да губе свој ранији значај од прилике од почетка XVI столећа. Дуже од свих одржали су се ови еснафи у Енглеској, али када су ови еснафи са својим правим циљевима почели ишчезавати, они су се сачували сада већ само у облику тајног удружења са јеврејско-политичким циљевима. При крају XVIII столећа остале су у Енглеској само четири ложе у Лондону и Вестминстеру. Оне већ нису ништа градиле сем Јудејског царства и спојиле су се у једну Велику Ложу. Тај се догађај десио 24 јуна 1717 г., те се тај дан и сматра за дан оснивања савременог масонства.

Међутим, тај дан не треба сматрати за дан оснивања, већ само као дан реорганизације слободног зидарства, које је већ дуго пре тога постојало. Сем горе наведених података у издатој 1723 г. масонској „Књизи Конституција“ Андерсона има о томе и директних података.

АНДЕРСОНОВА „КЊИГА КОНСТИТУЦИЈА“

Та правила, или како се она често називају „Нова Књига Конституција“ била су објављена први пут 1723 г. Њихов пун назив гласи: „Старе обавезе или наређења за слободне зидаре, издвојене из старих аката ложа преко мора и у Енглеској, Шкотској и Ирској ради употребе у лондонским ложама. Она се морају читати приликом пријема нове браће и у случају када то нареди мајстор“. Прво (сада врло ретко) издање Књиге Правила садржи посвећење (предговор) бр. Дезагиље и осим тога: 1. Кратку историју масонерије од стварања света т.ј. историју зидарске вештине, узету из еснафских пре-

дања; 2. Старе обавезе или законе (Old Charges); 3. Опште (старе) одредбе сакупљене од стране бр. Г. Пајка, а којима је додато 4. одобравање књиге. На крају стоје још четири масонске химне.

Андерсон није писао неку сасвим нову конституцију: он је само сакупио већ постојећа правила, као што се то делимично види већ из самог назива књиге. Понеки параграфи, на пр. IV и V имају карактер чисто еснафских правила, иако се наравно, они могу тумачити и у преносном смислу. Многи чак други параграфи су морали бити или измишљени од стране самих реорганизатора масонерије или су били сачувани из оног доба, када су зидари свом зидарском раду додали и идеолошку делатност. Такви су пар. I (о Богу и религији) и т. 2 пар. VI (како се треба понашати по свршетку седнице у ложи, али док се браћа још нису разишла).

Финдел у својој издашно документованој Историји Фран-масонерије, одбацајући, као што смо видели са пуно права веродостојност легенди о пореклу масонерије од постанка света и доводећи га од зидарских еснафа, врло убедљиво доказује да су већ много пре XVIII в. зидарска братства почела да негују код својих чланова извесне нарочите погледе и да су у ложе почели улазити људи потпуно страни зидарској вештини. Ето зашто је сасвим могуће да су идеолошки параграфи Књиге Конституција били заиста састављени не од стране Андерсона, него да су узети из неких много старијих извора. Али то још не значи да је он њих копирао дословце. Напротив морамо претпоставити да ти параграфи, у случају да су позајмљени из старијих времена, свакако су били поново редиговани од стране Андерсона лично, или заједно са другим првацима ложе. Да је Конституција била подвргнута преради види се из промена у редакцији појединих ставова. Тако је, на пр., прва дужност у првом издању (1723 г.) била наведена у једној редакцији, а у другом издању (1738 г.) - у другој, а у потоњим издањима поновљена прва редакција, која је нешто краћа, али по садржини слична је са издањем 1723 г. Дужност VI у изд. 1738 г. је исто тако нешто краћа а поред тога и са извесном променом у самоме смислу. При том дужности I и VI садрже иде-

ологију масонерије у духу безконфесионалности и интернационализма и исповедају неку „свеопшту религију“ (дуж. VI.). Поменувши, да су се у пређашња времена зидари морали у свакој земљи држати религије народа, који је тамо насељен, правила (обав. I) говоре, да је „у садашње време признато као корисније да буду обавезни да имају само ону религију, у којој су сагласни сви људи и своја лична мишљења оставити њима самим, т.ј. да буду добри и верни дужности људи, ма каква била њихова убеђења. На тај начин масонерија постаје центром уједињења и сретство за стварање пријатељства код људи који би без ње морали остати у сталној подвојености једни од других“.¹⁴⁾

Такви деистички или ноахитски погледи потпуно се слажу са духом раније поменутих јудаистичких организација као почетна фаза мишљења, која од хришћанства всде кабалистичким погледима. Дух нове организације био је исти као и што код херметиста, тамплијера, розенкрајцера, моравске браће итд. Само што учење ових гностичко-кабалистичких група још није доведено до краја у првим трима степенима масонерије. Али сличност његовог духа са свима групама, које су се у Европи храниле из једног истог извора јудејско-гностичке идеологије припремила је на Западу терен за масонерију и свим се да објаснити њено брзо ширење.

Брзина с којом су се отварале масонске ложе по свима европским земљама сведочи такође о томе, да 1717 г. није била створена нова организација, већ је само подвргнута реформи организација, која је већ постојала у другом облику. Од 1717 г. до 1745 г. дакле свега за 18 година, ложе су отворене скоро у свима европским земљама, и то: у Енглеској, Белгији, бившој Аустрији, Шпанији, Холандији, Русији, Италији, Шведској, Немачкој, Француској, Швајцарској, Данској и Норвешкој. У свима овим ложама била је примљена Нова Књига Конституција.

РАД ЕЛИЈАСА АШМОЛА

Уствари ова реорганизација сама по себи није ишла тако лако ни брзо, као што се то о њој обично мисли

и како се пише у историским приказима масонства, који почињу његову историју од 1717 г. За овај је посао требало више од 60 година, а иницијатива је, како тврди Соније, потицала од розенкрајцера, који су дошли до сазнања о неопходности нове организације за спровођење кабалистичких начела у свету. Задатак њеног оснивања био је стављен у дужност неком Елијасу Ашмолу ученом археологу, а према речима Сонијеа, египтологу и ученику алхемичара (рођ. 1617, ум. 1692 г.). Елијас Ашмол отпочео је да припрема уједињење зидара и розенкрајцера. У ту сврху он је 16 октобра 1646 г. ступио у ложу у Ворингтону као „примљени зидар“, т.ј. као члан корпорације зидара, који учествује на њиховим скуповима, али не и у зидарским радовима. Поставши наскоро интелектуалним учитељем ове ложе, Ашмол је заједно са другим розенкрајцерима отпочео да приводи у дело пројектовану реформу. Он је почео да разрађује испитни материјал за разне степене, уносећи у њега садржај, који је постепено откривао кабалистичко учење.

Степени масонства по његовом пројекту, требали су да буду груписани у складу са главним кабалистичким групама, о којима је већ код нас била реч, да би се сачувало њихово идејно прејемство. Прва три степена требала су да одговарају братству слободних зидара, степени од 4-ог до 17-ог закључно узети су од гностика — розенкрајцера; трећа група од 18-ог до 30-ог закључно узета је од тамплијера и најзад четврта група од 31-ог до 33-ег степена узета је од алхемичара и требала је да уједини сву ову компликовану грађевину. „Али, каже Соније, мало је било очувати све ове симболе, требало је наћи неко Јеванђеље, које би их оживљавало, давало им кључ и размрсивало чвор... Ето, с тим је циљем Елијас Ашмол прихватио легенду о Хираму и дао јој нову редакцију“.¹⁵⁾ О тој легенди Соније каже, ад је она постала Стари и Нови Завет, синтеза сунчаних митова Озириса и Митре, моралних предања Елеузиса, поука Хришћана, гностика и розенкрајцера, постала је Библијом нових масона.¹⁶⁾

Ашмол није доживео остварање свога задатка. Он је умро на четврт столећа раније него што је његов

труд крунисан остварањем Велике Ложе Лондонске 1717, г.. Ово отварање симболизовало је закључење договора, или како то назива Соније „коначног пакта“ између масона и розенкрајцера,¹⁷⁾ при чему последњи нису ипак прекинули своје одељено и самостално постојање како о томе сведочи историчар розенкрајцерског реда Витеманс.

МАСОНСКИ СТЕПЕНИ

Лондонска Велика Ложа установила је код себе три степена, док је Шкотска Велика Ложа, отворена мало касније, овим трима степенима додала још тридесет, како је то пројектовао још Ашмол. Лондонска ложа била је отворена на дан Св. Јована и стога се прва три масонска степена називају јовановским масонством а шкотски ритуал по времену свог оснивања често се назива андрејевским или масонством шкотског обреда. Масонски степени деле се на групе, које приближно одговарају Ашмоловој подели. Прва три степена носе припремни карактер. Они уводе масоне у свет символике, који има као центар подизање символичког Соломонова Храма. Овде симболика највише потсећа на средњевековна зидарска братства од којих су узети и називи прва три степена — шегрт, калфа и мајстор. Примање у сваки нов степен праћа се компликованим символичким церемонијама.

Ложе, почев од четвртог па до четрнаестог степена називају се „превасходним“ или „савршеним“. Др. Лерих с правом каже, да се оне заједно са прва три степена по својој садржини могу назвати „јудејско-зидарске“.¹⁸⁾ Према твдочанству Сонијеа степени од 4-ог до 17-ог по Ашмоловом пројекту требали су постати степени „Израелитски и Библијски“ и узети су од гностика — розенкрајцера.¹⁹⁾ По речима Лериха четрнаестим степеном посвећења завршује се јудејско-зидарски период тумачења масонских степена и за њим отпочиње период „Хришћанско-религиозни“. Уствари, у њима наравно ничег хришћанског нема, другим речима,

не више него ли у философији херметиста, розенкрајцера и т. сл. Уколико се и могу тамо наћи трагови хришћанства, оно носи ноахитски карактер и уперено је против Христа као Сина Божјега, који је дошао у телу. Једино је симболика у главном из епохе крсташких похода.²⁰⁾ По тумачењу Сонијеа у овим се степенима поглавито сугерира учење о „врховном значају Разума, просвећеног Науком“ у животу појединаца и друштвеном. Једино се он само признаје као извор откровења.²¹⁾

На тај се начин у тим степенима чланови ложе обучавају позитивизму и руше се у њима последњи остаци хришћанских погледа на свет. Садржај радова у овим степенима по речима Лериха, „своди се на дебате по различитим питањима политичког карактера и изградњи савремених реалних политичких планова“.²²⁾ У овим степенима свечани ритуал обавља се при посвећењу у 4., 13. и 18. степен. У осталим степенима знаци распознавања, речи и додири саопштавају се кандидатима само усмено и показују без нарочитих церемонија.

Почев од 19-ог степена почиње тзв. црвено масонство. Масонски скупови ових степена (до 30-ог закључно) не зову се већ Ложе него ареопазии. Соније тумачи да ови степени имају сличности са тамплијерима. Они имају за циљ да науче борби с „деспотизмом“ а исто тако да „обрађују умове да би ишчупали коров предрасуда и сујеверја; да уједначују страсти, интересе, обавезе, доводећи у сагласност обичаје, законе, принципе, да би одгајили Хармонију свуда и у свему... Они морају, најзад да науче искуство вођења народа к прогресу, да би он могао сам собом управљати и доћи до схватања да Велико Стварање на земљи јесте бескрајни труд, подизање Храма који се непрестано усавршава, по образу истинитог Бога, који није ништа друго него чисти Разум, који ствара кроз Свет“.²³⁾

Разјашњење истинског смисла ових свечаних израза може се лако добити ако их упоредимо с оним што сам раније рекао о погледу на свет херметиста и тамплијера. Тада се види, да су масони у овим степенима далеко од тога да уче поклоњењу истинитом Богу. Они се клањају Разуму, који овде називају Богом, они се клањају само човечанском стваралаштву, које се осни-

ва на гностичком, кабалистичком дуализму, који негира Бога као апсолутно добро, већ признаје добро и зло као равноправне силе, 'које треба довести у равнотежу не дајући при томе да Добро победи Зло. Ето зашто говорећи о одгајивању Хармоније, Соније не спомиње искорењавање страсти, чак ни борбу с њима, већ само довођење њихово у равнотежу. Напротив, масон мора немилице чупати „коров предрасуда и сујеверја“, т.ј. Хришћанску веру и борити се с „деспотизмом“, 'под којим се имала у виду монархијска власт. Баш у томе смислу тумачи идејну садржину ових степена Др. Лерих, који их је сам у своје време прошао. По његовим речима овај период шкотског ритуала сматра се као период триумфа свечовечанства, његове просветљености и слободоумља, који се постижу коначном победом масонства“. Као предрасуда, по његовим речима, по схватању масона на овим степенима сматра се „верност својој отаџбини, својој нацији, верност божанској религији и одређеном исповедању, верност рођеном народу и брига о његовом благостању. Масонство виших степена одбацује и, исмевајући, руши ове предрасуде, утврђујући место њих: антинационализам, културну 'и политичку вандржавност, религиозно слободоумље, марксистички атеизам, апсолутни пацифизам, који оно проповеда међу народима ради слабљења патриотског 'духа, заједно с тим, масонство високих степена проповеда идеје француске револуције с њиховом девизом: „Слобда, једнакост и братство“, допуњујући их идејама марксистичког социализма и народовлашћа.²⁴⁾ Углавном ту се већ отворено обучавају свом оном рушилачком раду масонства, који треба да прокрчи пут будућем светском јудејском царству, које не може бити сазидано друкчије, до ли 'на рушевинама Хришћанског света.

Врхунац масонске јерархије сачињавају последња три степена, групу које Соније назива „сином Алхемичара“. Ови су степени синтеза свих других степена. Од масона 33. степена, браће Савета Врховних, обично се образује и водећи орган масонства за дотичну државу. Међутим не улазе сви масони 33. степена у састав чла-

нова овог органа, већ само они, који на то буду позвани.

Такво је устројство масонских ложа „Древног и Примљеног Шкотског обреда“. Но постоје и други ритуали, који се разликују један од другог по највише бројем степена. Тако на пр. неки од њих броје чак и до 95—97 степена (у Америци), а последњих деценија почео је да се шири систем од осам степена, при чему су ипак прва три степена у свим системима једнака.

БОРБА РАЗНИХ СИСТЕМА

У вези са степенима морамо овде да кажемо понеку реч о борби различитих система, која је узела толиког маха нарочито у првом столећу постојања масонерије. Тада су се често жестоко препирали о „истинитом“ и „неистинитом“ слободном зидарству и о томе, уколико су разни системи заиста стари и аутентични.

Мислим да овим споровима не треба давати велики значај, јер су ови само плод сасвим природних тешкоћа при спајању различитих тајних организација, од којих је свака већ имала своју традицију и историју. Масон плавих степена мислио је понекад да примање високих степена од тамплијера са њиховим сатанизмом или од розенкрајцера са њиховим кабалистичким мистицизмом не може бити у складу са деизмом првих трију степена. Али то је само неспоразум. Разлика између плавог и шкотског слободног зидарства слична је разлици између елементарне и више математике. Математика су и једна и друга и спор по питању која је од њих права био би смешан. Уосталом с гледишта формално-историског наравно да су били у праву они који су тврдили да тамплијери или розенкрајцери нису масони. Али и садање ложе ни издалека нису исто што и зидарски еснафи средњег века. Оне нису аутентичније слободно-зидарство него ли масонерија виших степена. Зато спорови плаве масонерије са понеким системима виших степена нису ишли, тако рећи дубоко испод површине и стога нису пољуљали зграду слободног зи-

дарства, него су само помогли да се оно ослободи од заиста туђих елемената. И сама се Енглеска Велика Ложа нешто променила у току тог времена и званично је склопила савез са таквим великим ложама, о којима Финдел пише да оне „стоје на сасвим другој основи, имају друге циљеве и нису у стању да докажу законитост свога постојања“.²⁵⁾ Може се чак рећи да за време ових спорова високи степени су учврстили свој положај у слободном зидарству. Вредно је пажње, да и сам Финдел, који је исписао толико страна пуних знања у којима оспорава законитост високих степена завршава своја излагања помирењем са њима. Ово само потврђује несумњиву чињеницу да је масонска организација остварена од стране неког општег центра за све ложе, разуме се изузев оних које су биле основане у супротности са његовом жељом и принципима од стране неких хохштаплера или као последица покушаја језуита да утичу на слободно-зидарство и чак да се дочепају власти у њему. Уосталом, Финдел с опрезношћу прима вести о покушајима језуита да утичу на слободно-зидарство и с пуно права примећује: „Нису увек баш језуити радили тамо, где су, како се чини, остали њихови трагови и ови трагови већим делом припадају не целом реду него појединим члановима и њиховим пријатељима“.²⁶⁾

Дакле, спорови о високим степенима — су само последица необавештености оних масона нижих степена, који су веровали причама о дубокој, скоро праисториској старости масонерије и о томе да се она тобож састоји из три степена, не схватајући и не знајући да ови степени имају само прелиминаран значај и припремају људе који би убудуће могли у пуној мери примити кабалистичко-ноахитску идеологију виших степена слободног зидарства.

Глава IV.

ЈЕВРЕЈСКИ БАРЈАК ЕНГЛЕСКЕ ЛОЖЕ

Онима који су били на антимасонској изложби у Београду, свакако је морало пасти у очи изобиље јеврејског елемента у орнаментици ложе. Овде су биле приказане две ложе — београдска и енглеска, заплена на острву Њу Џерсеј, окупираном од стране немачке војне силе. Београдска ложа ориентисала се према Паризу, она је била најтешње повезана са т. зв. „Великим Оријентом“ (т.ј. са главном ложом) Француске. Енглеске ложе имају свој сопствени центар и заштитници масонства обично указују на то кад тврде да је енглеско масонство тобож сасвим другог карактера него ли француско. Говоре да француско масонство одиста носи антихришћански карактер, а да је енглеско сасвим друге врсте. У ствари ми и у енглеској ложи не видимо никаквих хришћанских симбола, већ напротив исто такво обиље јеврејске симболике, као и у београдској ложи. И сам барјак енглеске ложе, који виси на зиду до степеница, украшен је истим јеврејским звездама, које преовлађују у орнаментици југословенске ложе.

У јубиларном зборнику јеврејског реда Б'неј Брит (од 1902 г.) неки Густав Карпелес овако говори о вези масонства с јеврејством: „Идеја масонства родила се у недрима јеврејства... значајни део масонског ритуала води порекло од зидања Соломонова Храма, а речи и ознаке већином су узете из јеврејског језика“.

Но ма какви били ритуали ложа, заједнички су им свима како циљеви, тако и основна симболика. Никакве сумње нема да све ложе имају заједничко врховно руководство.

О томе сведочи јединствена тактика масонских ложа у различитим државама и подударност у целом свету њихова рада на остварењу таквих циљева као што је напр. стварање Друштва Народа, настојање да одрже његов ауторитет и да рашире његова права.

ФИКТИВНИ ВОЂИ МАСОНЕРИЈЕ

Али кад би смо хтели тражити масонске вође, треба имати у виду да се високи положај у групи истинских вођа масонства често не подудара са почасним положајем у ложама. Чак ни положај великог мајстора Велике Ложе не служи још као доказ тога да долично лице има стварно највишу водећу улогу изван свечаних церемонија. Напротив масони 32 и 33 степена обично не играју у ложи никакву за масоне нижих степена видљиву улогу, а на положај великог мајстора често доводе људе нижег посвећења, који по својем друштвеном положају или богатству могу бити од користи реду. Постоје и лица подигнута на високе степене такорећи *honoris causa* а која у ствари не располажу ни знањем, које би одговарало њиховим степенима, нити ма каквом стварном влашћу. О таквом положају номиналног поглавара ложе реферисао је 1821 г. Кушељев, који је као човек близак Цару Александру I истакнут на положај Великог Мајстора — Заменика Велике Ложе „Астреја“. Кушељев је био масон малог посвећења, он је искрено мислио да масонство мора да служи Хришћанству и Монархији. Ускоро он је опазио да у ложама добија јак утицај систем следујући коме, како он пише у реферату Цару Александру I, „могу из Хришћанства прелазити у деизам, из деизма падати у материјализам и најзад у атеизам“.¹⁾

Саопштавајући у првом свом реферату Цару о добронамерним инструкцијама које је дао ложама, Ку-

шељев ускоро после тога почиње да се жали на своје безвлашће. „Велики мајстор, пише он, будући главни члан (највише масонске управе), и имајући само један глас није и не може да буде онај, који управља великом ложом; једном речи, он није ни ради чега другог, него како се чини, само ради спољашњег изгледа именован за поглавара или начелника савеза, т.ј. да би он био њихов повереник и извршилац њихове воље и да нема над њима никакве силе ни власти да их држи у законској зависности, потребној послушности и у удаљавању од сваког самовлашћа и да једино он пред владом одговара за све њихове нередџе“.²⁾

Кушељев није могао да се помири с положајем фиктивног поглавара велике ложе, који је имао само почасно звање, а никаквих права.

Уствари, радом ложа руководе невидљиви запо-ведници.

КАКО СЕ РАДИ У ЛОЖАМА

У чему се састоји рад масонских ложа? Он се састоји пре свега у изграђивању слободних зидара: у припремању њиховом за то да они најпре несвесно апсорбују у себе јудејска схватања, а затим да по својим схватањима постану јудејима — ноахитима. Не зове се узалуд један од степена (21) — Ноахит или ноахитски Патриарх. Један енглески писац овако се изразио: „Масон је вештачки јеврејин, ако, наравно, није он то већ по рођењу“.

Стварање таквог вештачког жидова и јесте први циљ масонских ложа у односу према својим члановима. Масони морају постепено и невидљиво за себе да усвоје јудаизам с тим, да би у вишим степенима постали свесно јудејски прозелити и пионири светског јеврејског царства. Када масона примају у ложу као шегрта, њему се о масонству и његовим циљевима даје појам, који има мало заједничког са стварношћу. Само по мери усвајања масонске идеологије с његове стране, постепено при превођењу његовом из степена у степен, помало се открива за њега завеса путем све

отворенијег разјашњења стварног смисла различитих ритуалних симбола.

Финдел у својој Историји између осталог наводи одломак писма једног масона, објављеног у листу *Freimaurerzeitung* за 1848 г. које поткрепљује ово тврђење. У том писму се пише: „Признајем вама као брату, да је шести степен направио од мене бољег хришћанина, него што сам икада био; али седми степен више је избрисао него ли појачао те утиске; ако би се моје осећање укратко дефинисало, — из јучерашњег хришћанина направили су витеза храма, кога су обавезали да он не постане ни папа, ни кардинал, који не би имао никаквих веза са Малтијским витезовима итд.“³⁾ Изгледа да су се у свом случају сувише пожурили са уздицањем дотичног масона на следећи степен, услед чега је велика разлика учења у шестом и седмом степену изазвала код њега забуну. Свако уздицање масона из степена у степен припрема се беседама у скуповима ложа, избором литературе, која му се даје на читање, а исто тако и у личном спштењу браће виших степена са њим. Рад у ложама то је пре свега непрестано васпитавање њених чланова симболички претстављено масонима као глачање грубог и безобличног камена зато да би он могао бити употребљен за градњу симболичног Соломоновог Храма, а уствари јудејског царства. У томе се и састоји значај ова два камена, који леже у ложи — један безобличан а други углачан. Томе воде и ксмпликовани ритуали сачувани у току тако многих година. Они везују савремене масоне за сав јудаистички рад минулих векова, приучавају их орденској дисциплини и поштовању браће, која стоје на јерархијским степеницама изнад њих, као оних који располажу неким вишим знањима. Ритуали постепено спуштају човека у саме дубине средњевековног кабалистичког тамног сгета, а скупови ложа израђују од њега безбожног радника прилагођеног решавању савремених задатака у духу потребном за циљеве светске јудејске завере. Консервативност у ритуалима сведочи о томе, да се модернизам масонства ограничује методима рада споља, а да његови крајњи циљеви остају непромењени из столећа у столеће.

ЛЕГЕНДА О ХИРАМУ

Да бисмо показали пример како се постепено от-крива масонима стварни поглед на свет њихова брат-ства узећемо тумачење масонске легенде о Хираму.

Садржај ове легенде је укратко следећи:

Адонирам или Хирам био је потомак Кајинов, који је према предању потицао не њд Адама, већ од Јуци-фера. Њему је Соломон поверио грађење величанствен-ног храма. Све који су радили на грађевини, Хирам је поделио на ученике, помоћнике и мајсторе и сваком од ових степена он је дао симболичку реч т.ј. паролу. Сваки је добијао плату према своме наименовању, а да се Хирам не би преварио при обрачуну, морала му се шапнути на ухо реч одређена при наименовању. Да би добили већу плату три помоћника реше да изнуде од Хирама реч мајстора. Они га опколише и изјавише му свој захтев, но он их одбије. Озлојеђени његовим одбијањем они му нанеше неколико удараца оним ис-тим алатом који су имали у рукама. Хирам је био убијен, но с њим је изгубила снагу и реч мајстора, јер није било познато, да ли је његовим убицама пошло за руком да је дознаду. Убице закопаше његово тело и на његову гробу њикао је багрем. Даље легенда прича како је било нађено Хирамово тело и како су биле ка-жњене његове убице.

За време читања легенде од стране беседника ло-же у ритуалу посвећења за мајстора, изводи се и пан-томима праћена музиком, која претставља све што при-ча беседник. У тренутку причања о убиству Хирама кандидату задају ударац у прса шестаром, а затим га лагано ударају чекићем по челу и у исти мах браћа које стоје около кандидата који се посвећује, хватају га и међу у сандук, који стоји наред ложе. Око санду-ка се изводи мистичко путовање тражење тела убијеног Хирама. После трећег путовања, сандуку при-лази мајстор који припрема и оба надзорника. Скидају покров са сандука. Тело Хирамово је нађено. Мајстор који припрема и надзорник покушавају да подигну по-свећеног из сандука, али то им не полази за руком. Најзад се прима тога сам мајстор столице, као погла-

вар ложе и подиже умрлог не речима, већ на исти начин, као што је био убијен Хирам, т.ј. додиром чекића. Према легенди, кад су по наредби Соломоновој тражили тело Хирама, мајстори бојећи се да је прастара реч мајстора већ изгубила значај поставши познатом помоћницима, реше да замене ову реч — Јахве — првсм речи која ће се изустити када буду нашли Хирамово тело. Подижући кандидата из ковчега мајстор столице изговара ову нову реч „Мак бенах“ — што значи „Месо се од костију одваја“. Карактеристично је да се име Бога живог замењује ознаком труљења. У томе се манифестује јеврејски протест против хришћанског догмата о васкрсењу.

Кога симболизују Хирамове убице, према којима се новопосвећеном мајстору сугерише негодовање и мржња? Испочетка му тумаче да грађење храма означаје устројство масонског раја на земљи. Томе тобоже сметају — предрасуде, груба сила и самовлашће, које и претстављају убице Хирамове. Уопште, посвећеном на степен мајстора настоје да даду такво невино објашњење легенде, да се потпуно баца у засенак њен Луциферов садржај.

У даљим степенима даје се постепено већ друго објашњење: како тумачи велики познавалац масонства Философов,⁴⁾ смрт Адонирама, као главног зидара Соломонова Храма — то је пад старозаветног јудејства; три јудејска радника, која су умртвила Хирама — то су три Исусова ученика, који су по сведочанству Светог Писма први раширили вест о васкрсењу Христа, распетог од Јудеја; знак ужаса, помоћу кога познају један другога мајстори реда, то је израз прикривене освете убицама Адонирамовим, која се предаје из рода у род; радосни узвик при призору оживљеног леша — симболизује триумф древног јудејства над хришћанством, чији се пад по јудејском плану мора извршити преко самих Хришћана.⁵⁾

Изгледа да и редакција легенде о Адонираму није једнака за разне степене, т.ј. у нижим степенима она се наводи скраћено. Она њена редакција, коју по књизи грофа Le Couleul de Canteleu наводи у својој књизи „Великое в Малом“ С. Нилус и оданде узима Бо-

стунућ,⁶⁾ скоро је идентична са редакцијом у књизи Гекерторна „Тајна друштва свију векова и свију држава“, али се разликује много од невиније редакције, којом су се служили други антимасонски писци. Уосталом можда су је они излагали по питањима према садржају легенде која се питања стављају кандидату при посвећењу у степен мајстора. Ова питања и одговори тичу се појединих подробности легенде, који се више односе на спољашњи масонски ритуал него на основну идеју, коју она садржи. На тај начин пажња онога који се посвећује скреће се с те основне мисли.

Редакција грофа Кутелма и Гекерторна толико је отворено и изразито сатанског карактера, да се несумњиво не може читати у целини приликом ритуала код трећег степена масонства.

Истина је да велики познавалац масонског ритуала као што је Тира Соколовска, причајући о ритуалу посвећења у степен мајстора код руских масона, излаже ову легенду у много невинијој редакцији, избацујући све што се тиче порекла од потомака Каина и посињења од стране ђавола.⁷⁾ И Гекерторн јасно сведочи да су тумачења симбола у степену мајстора непотпуна и каже да се легенда Хирама тумачи у правом смислу само у степену Краљевског Лука: „Реч мајстора била је изгубљена услед убиства Хирама; ова реч се нађе у степену мајстора и тамо се открива само реч, којом је она била замењена; то значи да се изгубљена реч нашла у степену Краљевског Лука“.⁸⁾ Ово је врло важна примедба, али тешко је рећи, да ли се потпуно открива основна идеја легенде чак и у овом степену, јер одлика симболизма је баш могућност све дубље тумачења мисли и учења које се налази у симболима. По најверодостојнијим подацима отворено богобораштво масонства у виду хулења Спаситеља открива се само при посвећењу у осамнаести степен, легенда о Хираму добија потпуно јасно тумачење тек у тридесетом степену.

У сваком случају несумњиво је, да се смисао и значај легенде о Хираму у разним степенима објашњава различито и све дубље, слично томе као што се и остали симболи постепено разјашњују масонима, откривајући пред њима све дубље поноре безакоња.

Тако се и Хирам, који се у почетку претставља само као неимар Соломонова Храма, приказује даље као нешто много значајније и оличава у себи исконску еманципацију човека не као Божјег створа, већ као самостално творачко начело. Као што се види из мистичких предања, која наводи Соније и њихових тумачења, која су опет завијена тајном условних израза и појмова, везаних кабалистичком идеологијом, Хирам се показује не само у својству генијалног неимара, већ као неко божанство чија симболичка легенда или драма мора постати „општи Завет за све Неимаре Храмова, који врше своју мисију по целом Свету“. По тумачењу Сонијеа Хирам је за старе посвећене зидаре био „велики архитекта Храма Човечанства... То је био он, који је помоћу компаса, равнала и виска, саградио најколосалнији споменик свих векова, Пирамиду човечанства за коју зидана пирамида Гизеха беше само масонско тумачење. Хирам је био не само трудбеник на пољу уметности и заната, већ је сем тога и изграђивач људи, посветитељ који је научио своје другове тајанственим симболима и да изговарају тајанствену реч Воод-Ева. У његовим речима све је било сједињено у једно, јер је он био ваплоћење саме речи живота, која ствара Храм Васионе... И ученици, помоћници и мајстори прогласише га својим оцем, својим Богом, јер је он био идеални израз великог Искуства грађења. Хирам није био нико друго него Рам, који учи свој народ Тајни Звезда, које еманирају из Пирамиде и који ствара Светску Империју“.⁹⁾

У потоњој масонској легенди лик Хирама, који оваплоћује у себи стваралачко човечанство и у коме се то човечанство обожује, замењујући Бога истинитог, спаја се с личношћу Хирама Абифа градитеља Соломонова Храма но посвећени масон у вишим степенима зна каквом га праобразу узводи овај легендарни архитекта. У масонству се духовно сједињују с њим, посињују се томе лику и стога се масони називају „удовичина деца“, имајући у виду Хирамову удовицу. Сваки од њих мора бити његов следбеник, његов настављач у грађењу храма безбожног човечанства. Слика и могуће сливање лика Хирамова са ликом Жако

леја, поглавара тамплијера, који се симболизује у ритуалу посвећења у 30 степен, по чијем достизању масон се сматра као онај који је добио пуно посвећење и који зна „Краљевску уметност“ како су називали древни задари вештину подизања великих грађевиња. Као оличење човечанства, које убијају три непријатеља — Хришћанска Црква, државна власт (нарочито монархична) и деспотизам маса, служи у овом ритуалу Хирам Абиф, који у исто време претставља и Жака де Молеја, погубљеног на суду папином и краљевом. Чињеница да у њихову лицу масонство прославља градитеље новог јудејско-масонског света излази и из упоређења Наполеона с легендарним Рамом, које чини Соније, говорећи о томе да је на њега као на градитеља таквог света с надом гледало масонство. „Све фран-масонство, каже он, полагао је у њега наду, јер је Наполеон, будући како говоре посвећен у историју прошлости од стране једног кабалисте, сањао о успостављању Светског Савеза Народа и с тим циљем се он, нови Рам, упутио у Египат, где управо није имао против кога да се бори, али где су се уздизале чувене пирамиде као сенке ишчезлог Златног Века... Тада би се он вратио као Месија и поново успоставио Пирамиду Народа“.¹⁰⁾

Наполеонов биограф Лорен де л' Ардеше доиста говори о сличним његовим сањаријама у Египту. По његовом сведочанству Наполеон је доцније причао следеће о овом времену: „Ја сам тада оснивао религије, ја сам видео себе на путу у Азију, на слону, с чалмом на глави, с новим Кораном у руци, који бих састављао по своме... Париз би постао престоницом Хришћанског света и ја бих руководио религиозним животом целог света исто тако као и политичким“.¹¹⁾

Одатле се види да је непосредан осећај простог руског народа, који је Наполеона називао Антихристом, био веома близак истини. Међутим Наполеон је одустао од ове мисије. „Али Наполеон је обмануо масонске наде, каже Соније. Прљајући своју грандиозну замисао он је усхтео да прогони Посвећене, који су му пребацивали његову кривицу“.¹²⁾

Одатле видимо каквоме кругу појмова постепено доводи масона легенда о Хираму, која му је првобитно приказана као невини споменик историске везе између савремених слободних зидара и зидара Соломонова Храма.

НОАХИТСКА РЕЛИГИЈА МАСОНЕРИЈЕ

Овде ће бити умесно да се задржимо на питању о томе какву религију исповеда масонство. По томе питању постоји веома интересантан чланак великог и озбиљног познаваоца масонства Николаја Скриникова, о коме је већ код нас била реч у вези с његовим преводом из књиге Пајка. Овај се чланак зове: „Религија фран-масонства“. У томе чланку, махом на основу књиге Пајка, Скриников потпуно правилно упознаје читаоце са суштином масонских веровања, која обожују човека и разјашњује корен непријатељства масонства према Хришћанској религији.

Скриников исправно закључује, да религија масонства може бити дефинисана као пантеизам, свеобожене. Уједно с тим Бог је, по учењу масона, праизвор и добра и зла. И добро и зло, као што сам пре рекао упознавајући читасца са суштином виших степена масонства, почев од 19-ог, нису апсолутни, већ релативни и чине равнотежу једно другом. Човечанство се пак признаје не творевином, већ еманацијом Божанства, дакле Божанским по самој својој природи и ни у чему није инфериорније од Бога, који се јавља као нешто апстрактно и безлично.¹³⁾ То је отворени кабализам.

Ипак, иако лепо излаже суштину масонске религије, Скриников не оцењује довољно њен јеврејски карактер и измакла му је тенденција масонства к ономе, што је сада уобичајено називати екуменизмом, т.ј. васељенским једињењем свих исповедања. Истина т. зв. Екуменски покрет има засад у виду сједињења само Хришћанских исповедања, али у то јединство улазе и таква исповедања, која поричу Божанство Исуса Христа.

„Границе екуменичког покрета, пише један од његових идеолога професор Л. Зандер, врло су неодре-

ђене; јер ако у појединим својим деловима он има презумпцију о високом степену догматичког садржаја и црквене одговорности, у другим случајевима једини критеријум за припадање њему јесте само жеља за учешћем у ствари, која носи име Христово. Услед тога састав лица, која учествују у екуменичком покрету, је врло шарен и, прилазећи њему ми морамо бити спремни, да сретнемо тамо не само православног јерарха, енглеског епископа и протестантског пастора, него и претставника либералне теологије, који не верује у божанство Исуса Христа, унитаризма, који одриче догмат о Св. Тројци и квакера, који уопште не примају никакве црквене установе".¹⁴⁾

Интересантно, да је Едмонд Флег, који је из римокатоличке вере прешао у јудејство и био прожет идејама о значају ноахизма, пробао да створи покрет сличан екуменичком покрету. Он је између католичког свештенства нашао личности које су прихватиле ту идеју. Тада (1905 г.) успех овог потхвата омела су наређења папе Пија X, која су била управљена против модернизма. Католички свештеници који су већ пришли Флегу, били су приморани да се одрекну сарадње са њим.¹⁵⁾ Помоћу масонерије такав се покрет ипак доста раширио.

Чим се изводи уједињење у молитви у смислу минимума догматске сагласности, то се у будуће не искључује начелно могућност исто таквог једињења и са нехришћанским религијама, што се већ више пута дешавало у С.А.Д., где су били многобројни случајеви заједничких молитава јевреја, протестаната и католика.¹⁶⁾ Па и многобројне организације које припадају екуменичком покрету као што Федерални Савет цркава Христа у С.А.Д., Хришћански Студентски покрет и Светски Савез за рад пријатељства помоћу Цркве имају веза са организацијом „Удружење Вера“ (Fellowship of Faith), у коју улазе многобројна јеврејска, социјалистичка и комунистичка друштва и савези, на пр. Организација Цијониста, Англо-јеврејско друштво, Пријатељи Совјетске Русије, Друштво за културне везе са Русијом и др. и неколико масонских ложа.¹⁷⁾

Масонство увек штити сваки интерконфесионални покрет и у том случају оно се руководи не само намером да ослаби Цркву, искорењујући сваки догматизам, већ и дубљом мишљу, која истиче из јудејско-гностичке идеје о томе, да се око Израиља морају ујединити све друге религије, ослобођене од најосновнијег садржаја, својственог свакој од њих и који их ставља у противуречност с јудаизмом. Соније слично другим мистичарима-кабалистима приписује Мојсеју учење о Богу, из кога директно излази најкрајњи интерконфесионализам. „Орфеј се, пише он, обратио уметности. Мојсеј је решио да се обрати Разуму. Он је открио Пирамиду у свој њеној големој апстрактности, но уместо да одвоји Воод и Еве, Дух и Материју, он их је сјединио у један принцип, који је био Јахве. Затим, да би вратио знање пирамидалном Јединству, он је сјединио у Јахве-у све друге богове и Јахве је постао „Елохим“, т.ј. „Он — богови“. Јахве Елохим био је, дакле, симбол целе Пирамиде, реч живота, коју открива свет, велики дах, који еманира непроницљиви „Ен Соф“.¹⁸⁾

На тај начин Јахве — Елохим по схватању масонског кабалисте оваплоћује у себи све религије. Све се религије у овом „пирамидалном јединству“ сједињују у једну талмудску религију ноахизма, о коме је већ била реч .Таквој једнакости значења религије постепено учи масона сва масонска историја симбола, која их узима из најразличитијих религија и своди их у једно на основу Кабале.

Значајно је да се у издању Масонских Правила (Old Charges) 1738 г. у првом параграфу или првој обавези (О Богу и религији) масонска религија отворено дефинише као ноахитска: „Сам позив обавезује зида-ра, као истинитог потомка Ноја да буде послушан моралном закону...“ Даље се масону наређује да исповеда само ону религију у којој су сагласни сви људи и говори се да су „они сви сагласни у трима великим тачкама Ноја“.

Овде морамо да се сетимо учења равина Бенамоцега, о коме смо говорили у почетку. Бенамоцег је тумачио да се ноахитска религија своди на чување природног моралног закона али не као обичног плода чо-

вечанског разума, него као учење откривења. Називајући такву религију деизмом, Бенамоцег више пута подвлачи да осим признања нарочитог положаја јеврејског народа остали догмати могу остати код ноахита најразличитији. Уствари то је религија са минималним обавезним догматичким захтевима, у којој се сви догмати (осим вере у претпостављеност јудеја) признају за безначајне. И цела т. 1. масонских правила о религији, како у редакцији 1738 г., тако и у другој редакцији, која не спомиње Ноја, остаје несумњиво ноахитска. Слободни зидар не сме бити по правилима „ни тупоумни безбожник, нити сладокусац који нема никакве религије“. Сва се религија ограничује тиме, што масони морају бити „добри и лојални људи, или људи са чашћу и поштени, ма каквим се именима разликовали“. Дакле, све се ограничује моралним законом, који није основан ни на каквом апсолутном темељу, како слободни зидар према правилима не сме бити „тупоумни безбожник“. Религија са овог гледишта постаје утолико боља уколико је она примитивнија и уколико су мање њене претензије на чување апсолутне истине. Али, зар се може измислити нешто примитивније од ноахитске религије у облику, који јој даје раби Бенамоцег? С друге пак стране, изједначење ноахитске религије са деизмом потсећа на изјаву, коју је једном приликом учинио Хајне, наиме да су сви деисти, стварно јевреји.¹⁹⁾ Што се тиче борбе са догматизмом, она добија израза у VI обавези истих масонских правила, где се реформација Цркве у Енглеској назива „побољшањем цркве у Британији“. Као резултат те реформације јавила се Енглеска Црква, која се нарочито одликује шаренилом догматичких учења у њеној средини. У њој се једновремено налазе ортодоксални Епископ Гор и модерниста Епископ Барнс, који не верује у божанство Исуса Христа. Таква је Црква у којој је нарочито раширено слободно зидарство, чији је свештеник (Андерсон) био састављач масонских правила, а архиепископи Кентербериски често пута су заузимали висока места у масонској јерархији.

ТРИ ВЕЛИКЕ ТАЧКЕ НОЈА

Целоскупна масонска историја симбола, која њих сакупља из најразличитијих религија и која њих уједињује на темељу Кабале, учи масона да одриче постојеће религије у име „свеопште религије будућих времена“, т.ј. ноахизма, у којем се као главна особина јавља исповедање да су јудеји изабрани народ. Једну алузију у том смислу налазимо у већ поменутиим масонским правилима из 1738 г. Тамо се помињу „три велике тачке Ноја“. Какве су то тачке?

У библиској причи о Ноју постоји само једно место, које се може назвати „три тачке“: то је његово пророчанство о својим синовима: „И рече: проклет да је Ханан и да буде слуга слугама браће своје! И још рече: благословен да је Господ Бог Симов, и Ханан да му буде слуга. Бог да рашири Јафета да живи у шаторима Симовијем, а Ханан да им буде слуга!“ (1 књ. Мојс. 9, 20—27).

Према хришћанском тумачењу пророчанства о Јафету „усељавање у шаторе Симове“ јесте претварање старозаветне цркве у новозаветну, у којој се уједињују сви народи (Ефес. 2, 12—14; 3, 6 и др.). Али с гледишта талмудистичког јудејског месијанизма, према којем, Месија још није дошао, „усељавање у шаторе Симове“ може бити схваћено као прикључење других нараса јеврејима у својству прозелита-ноахита.

Врло поштовани од стране јевреја филозоф Херман Коген (1842—1918) учи да је „савез са Нојем“ само „примитиван предисториски периоду историји човечанства“. Међутим „Месијанска историја човечанства“ почиње на Синају и у темељу те историје налази се уједињење свију народа са јеврејима на челу.²⁰⁾ Други писац, исто тако јеврејин поводом речи Ноја „Бог да рашири Јафета“ које он наводи у редакцији „Нена Господ улепша Јафета“, наводи старо тумачење тог текста које се састоји у том да ће Бог улепшати Јафета тиме, што ће део његових потомана прећи у јудејску веру.²¹⁾

Ето какву нам тајну откривају масонска правила из 1738 г. у упоређењу са талмудистичким учењем о ноахизму.

ЈУДАИЗАМ ЕНГЛЕСКЕ МАСОНЕРИЈЕ

Заштитници масона можда ће ми одговорити да се ноахитско-јудејско обележје тобож може наћи само код једног дела ложа, а да је, на пример енглеска масонерија сасвим друга, да је она хришћанска. Масони се често пута и то одавно бране од својих непријатеља тврђењем да њиховим ложама припадају епископи. Тако је на пр. енглески свештеник масон Осмонд Декејн (Osmond Dakeyne) бранећи масонерију од познате књиге единбуршког професора Робимзона, „Докази завере“ (Proofs of a Conspiracy) у свом говору на масонском скупу у Линколну 9 маја 1844 г. између осталог рекао: „Јесмо ли неверници? Архиепископ од Кентерберија, примас Енглеске је слободан зидар и био је једном мајстор Бристолске ложе! Али ја не морам да се заустављам на овим ставовима; но свакако ни ја нити моја браћа свештеници која су поред мене не би били ту када би против нас могла бити подигнута таква оптужба.“²²⁾ Али уствари таква чињеница не чини ложе хришћанским а само показује да припадност тих епископа и свештеника хришћанству јесте или неки неспоразум или плод лукавства. О томе убедљиво сведочи једно писмо објављено у часопису The Church Times од 21 јуна 1929 г., а које је написано од стране једног енглеског свештеника, у чијој је цркви била приређена једна масонска свечаност. Тај случај је толико упадљив да ћу ја навести речи тог свештеника. То писмо наведено је и у брошури грофа Ј. Граббе о Енглеској Цркви.²³⁾

„Програм (свечаности) није био саспштен унапред, пише свештеник, и ја сам приметио да је он био чисто теистички и да је име Господа нашег било брижљиво изостављено. Ја сам писао секретару ложе питајући га, не били се могле учинити извесне мале промене, али они нису могли изаћи у сусрет мојој жељи, иако су показали разумевање за моје тешкоће и били су са мном врло љубазни. Ја сам исто тако написао Епископу да бих му саопштио своје сумње и упитао га за савет. Он ми је саветовао само, да у случају да ја не налазим то

служење могућим, да бих одмах о томе известио Ред, како би слободни зидари продужили своја настојања.

„На крају сам одлучио да пошто епископ и неколико свештеника-чланова Реда морају бити присутни, а осим тога да су се овакви скупови већ састајали више пута, ја не смем то ометати.

„Служење је било остварено и ја сам добио врло љубазна писма од Реда, али морам признати, да цело то време ја нисам био ни мало сретан. Ја сам некако осећао, да ова ствар није била добра, да ми нисмо чували верност Господу нашем Исусу Христу.

„Име Господа нашег није било ни један пут поменуто, сем у историском смислу у једној реченици, када је епископ поменуо посету Краљева Детету Христу у Витлејему. Ми смо били благосиљани од стране Хришћанског Епископа са хришћанског олтара у име „Бога Аврама, Исака и Јакова“, док је име Бога и Оца Господа нашег Исуса Христа било изостављено у храму Његовог Сина“.

Да се запитамо да ли би било тешко епископу, који чинодејствује у таквој масонској свечаности, да у целини прими ноахитску религију, т.ј. да призна изузетан положај јудеја, као народа свештеника, који је и до сада месијански народ? И не морамо ли ми да ставимо на рачун масонског утицаја следеће речи енглеског кардинала Манинга на митингу 1 фебруара 1882 г. у Лондону у циљу протеста поводом „прогањања јевреја у Русији“: „Постоји књига, која је наша општа својина — израиљског народа и хришћана. Та књига чини везу између нас. И у овој књизи читам, да је Израил — најстарији народ на земљи док су Руси, Аустријанци и Енглези само народи јучерањег дана. И живи тај народ снагом свог неумрлог духа, својих непроменљивих традиција, своје непоколебљиве вере у Бога и божанске законе — народ, који је расут по целом свету, који је прошао кроз огањ и није изгинуо, који је био бацан у прах али се није измешао са прахом“.²⁴⁾

Такви дитирамби народу, који је распео Спаситеља и који и сада води непомирљиву борбу са Хришћанством, то тврђење да овај народ — богоборац тобож чува „непоколебљиву веру у Бога и у божанске зако-

не", шта је друго, ако не исповедање које би хтели да чују од хришћана идеолог ноахизма раби Бенамоцег и његови једномишљеници? Ту је већ учињен први корак према ноахизму и остаје само да се прећуткује Исус Христос,⁹ као што је то чинио горепоменути епископ — слободни зидар.

ПРАВИ ЦИЉ МАСОНЕРИЈЕ

Међутим прави циљ масонства није обраћање у ју-дејско исповедање осталих народа, прозелитизам, већ **рушење** других религија. Сугестија јудаизма масонима потребна је утолико, уколико им она калемџи поштовање према јеврејству и признање његове мисије. Права пак сврха масонства састоји се у испуњењу његове рушилачке задаће. Сионски мудраци у петнаестом протоколу отворено говоре, да ће кад они преузму власт у свету, масони бити бачени ван строја: „Немилосрдно ћемо казнити све ко с оружјем у рукама дочека наш долазак на власт. Свако ново оснивање макаквог тајног удружења биће такође кажњено смртном казном и она од њих, која сад постоје, која су нам служила и служе ми ћемо укинути и прогнати у далеке од Европе континенте. Тако ћемо поступити с оним гојима масонима који одвећ много знају; оне пак, које ћемо из било којих разлога помиловати остаће у вечитом страху од прогонства“. Док јевреји нису коначно овладали светом, масони морају у њему стварати хаос, рушити га, а нарочито рушити све религије, и у првом реду хришћанску, да би рашчистили место за ноахитску религију будућности. „Када се ми зацаримо, каже се у Сионском протсколу бр. 14, неће нам бити пожељно постојање друге религије сем наше, о једном Богу с којим је наша судбина везана нашим избраништвом, и преко кога је та наша судбина сједињена са судбинама света. Према томе ми морамо оборити сва веровања. Ако се од тога роде савремени атеисти, то као прелазни ступањ, неће омести наше планове већ ће послужити као пример за покољења, која ће слушати наше проповеди о Мојсијевој религији, која нас је својим

строгим и смишљеним системом довела покорењу свих народа. Тиме ми наглашујемо и њену мистичку истинитост, у којој се, рећићемо, заснива њена васпитна снага". Па ипак ту се нема у виду присаједињење свих народа јудејском вероисповедању са подједнаким правима као јевреји. Сионски мудраци имају у виду прозелитизам не већи од онога, о коме сам раније говорио, наводећи погледе равина Бенамоцега. То се јасно види из следећих речи истог протокола: „Наши филозофи разматрају недостатке гојевских веровања, али нико и никад неће просуђивати нашу веру с њеног правог гледишта, јер је неће нико савршено познавати сем наших, који се никада неће усудити да издају њене тајне“.

Само се по себи разуме, да масони не знају каква им је бедна улога одређена. Они мисле да су одиста позвани да граде храм човечанства. Но што се они више пењу у степенима, све им се више открива, да је изградња тога храма — ствар више или мање далеке будућности — а да дотле они морају да руше постојећу грађевину света, да би рашчистили место за зграду будућег времена. На највишим степенима, у знаку тридесет трећег степена то се открива у натпису под сликом орла: „Ordo ab chao“ — „Ред из хаоса“.

Степен за степеном све више открива масону богослужбено-јудо-кабалистичку суштину братства слободних зидара, коју они примају по мери удубљавања у масонску симболику.

Уосталом, треба имати у виду, да међу масонским ложама постоји често значајна разлика у погледу отворености њихових коначних циљева. Постоје ложе, на пр. енглеске, које јако прикривају нарочито у нижим степенима антихришћанску суштину свога братства.*)

---

* Тако се на пр. у књизи енглеског масона свештеника Ђорџа Оливера *Signs & Symbols illustrated & explained in a course of twelve Lectures on Freemasonry*, London. 1857 г. неки симболи тумаче чак као везани са Хришћанством. Ипак он у предговору примећује да истински смисао многих места његове књиге могу правилно разумети само масони почев од степена „Мајстора Краљевског свода“, т. ј. 13-ог.

Постоје ложе више левичарске и више десничарске, постоје оне које се више баве научним питањима или напротив више политиком.

Тако на пр. Велики Оријент Француске исто као и италијанско масонство били су од увек радикално безбожни и изразито левичарски у политичком погледу, то јест откривали су свој истински карактер у нижим степенима него други масонски системи. У једној истој земљи могу бити ложе разног карактера. Тако је на пр. „Симболичка Велика Ложа Немачке“ била најизразитија левичарска група у земљи, састојећи се персонално-идеолошки од марксиста. Поред тога постојало је шест „хуманитарних Великих Ложа“, које су се звале тако зато што су стајале на бази над-државног, над-конфесионалног хуманитаризма. За разлику од Велике Ложе Немачке оне су тобож проповедале национализам, примајући ипак у свој састав јевреје.²⁵) На такав начин у масонске ложе се примамљују људи разних погледа и разних интереса с тим да би се у коначном резултату васпитали у једном духу.

ПРИЛАГОЂАВАЊЕ НАРОДНИМ ОСОБИНАМА

Један од најбоље информисаних савремених истраживача масонерије Хаселбахер бележи интересантну чињеницу: док у свима државама обично постоји само једна или две велике ложе, у Немачкој их је било скоро туце. Са пуно права он мисли да узрок томе није нека права шизма, него да је узрок у прилагођавању националним особинама Немаца. У Енглеској је могуће, да под вођством једне исте велике ложе раде најразличитије ложе, напр. састављене само од паробродерских инжењера, банкара, социјалиста или јевреја. У Немачкој пак уједињење таквих шароликих ложа под вођством једне исте велике ложе није било могуће услед, како каже Хаселбахер, немачке темељитости, која има наклоност према разборитости до ситница у питањима принципа. Масонерија је морала да рачуна с свим својством Немаца и сваки пут, када су у некој ве-

ликој ложи искрсавали спорови о системима или погледима или друга размимоилажења, када су се поједине јовановске ложе буниле, одмах се је организовала једна нова велика ложа, која је после дугих колебања између разних система, стварала „нов“ систем и у почетку је извесно време „свирала соло“. Касније духови би се умирили и после неколико учених дискусија о ритуалним питањима, следовале би више или мање замршене декларације, које су на крају приводеле признању нове велике ложе од стране других великих ложа. На такав су се начин формирале и т. зв. немачке „националне“ или „хришћанске“ ложе. У те ложе примали су само хришћане, али Хаселбахер наводи један врло карактеристичан цитат из „Упутства из учења Реда Велике Земаљске Ложе слободних зидара у Немачкој“ (Leitfaden durch die Ordenslehre der Grossen Landesloge der Freimaurer von Deutschland), састављеног од бр. Ото Хибер (Br. Otto Hieber), књ. I. Тамо се садрже правдања против окривљења у антисемитизму, као срамном, те се говори да се један јеврејин пушта на скупштину ложе као гост ако он припада некој признатој ложи. У таквом случају; каже се у упутству, „Она га радо прима код нас, њега срдечно поздрављају, и ми се радујемо да он нема предубеђења, да тобож један зид стоји између њих и нас. Ми знамо у чему ми имамо да му будемо захвални и ми ћемо увек поступати према томе“. Не можемо а да се не сагласимо са мишљењем Хаселбахера да непуштање јевреја у националне ложе није доказ да се они стварно разликују од остале масонерије него само доказ да се у њима нарочито фино обрађивао „груби камен“.²⁶⁾

Интересантан пример, који доказује да су се т. за „националне“ немачке ложе само привидно одликовале од осталог интернационалног слободног зидарства, налази се у истој књизи Хаселбахера, када он прича о судбини Паула Кетнера, који је припадао Мекленбуршкој немачкој ложи. Наивно схватајући циљеве масонерије он је после ближег упознавања правог интернационалног правца страних ложа, њихове улоге у извесним политичким атентатима и припремама међународног сукоба, који се развио у светски рат, објавио у

1919 г. велики чланак у званичном часопису Мекленбургске ложе „Meklenburgische Logenblatt“ под називом „На путевима интернационалног слободног зидарства“ (Auf den Pfaden des internationalen Freimaurerei). Овај чланак Кетнер је потписао именованом Br. Ernst Freyman. Објављивање његовог чланка у масонском часопису свакако је резултат неког неспоразума јер он износи много чињеница врло неповољних по слободно зидарство. На основу обимног материјала из страних ложа Кетнер открива кобно учешће масонерије у многим догађајима у вези са светским ратом. Када је тај чланак постао познат антимазонима, масони су се понели према Кетнеру као према издајнику и он је умро после великих патњи услед прогањања од стране масона. Најтеже и најопасније за њега је било његово оглашење за умоболног на основу дијагнозе једног лекара-масона. Уствари Кетнер је био умно потпуно здрав. Овај Кетнер је у 1925 г. објавио у једном часопису, а касније у вези са једним процесом потврдио пред судом један свој разговор са гротмајстором немачког слободног зидарства грофом Дона. 1911-1913 г. Кетнер је много путовао у иностранство и посетио више страних ложа. Стекавши уверење да се у међународном слободном зидарству спрема велика завера, која је поред других држава управљена и против Немачке, Кетнер је отишао код грофа Дона те му је у четири ока испричао оно, што је лично видео и чуо. Он је наивно очекивао да ће његово саопштење о разорним плановима међународне масонерије, управљеним против његове отаџбине, изазвати прекид односа између немачких и страних ложа. Али је гроф Дона примио његово саопштење без сваког интересовања и уместо очекиване реакције Кетнер је чуо само констатацију: „Постоји само једно слободно зидарство“.²⁷⁾ На тај начин гроф Дона је показао наивном члану ложе да је разлика између „националних ложа“ и остале масонерије само спољашња и да уствари цела масонерија независно од њеног назива тежи ка једном истом циљу.

Глава V

МАСОНСКО ЧУВАЊЕ ТАЈНИ

Масонство се увија у дубоку тајну. При сваком посвећењу на степен, почев од првог, дају се свечане заклетве о чувању тајни, које се у њему сазнају. Масони нижих степена не могу дознати о садржини рада масона, који стоје изнад њих. Тако у радovima другог степена могу учествовати само калфе и мајстори, а у скуповима трећег степена само мајстори. За неизвршење обавезе чувања тајне масону прете разним невољама па чак и смрћу. Уколико се он више успео по јерархској лествици утолико он боље зна да то никако није тек обична претња. И треба рећи, да су веома ретки случајеви да су масони чак и после иступања из Ложе откривали тајне реда. Др. Конрад Лерих је у томе погледу редак изузетак, али не треба заборавити, да је он издао своју књигу, када је већ снага масонства у Немачкој била скрхана. Оскудица таквих открића објашњује се још и тиме, што се у нижим степенима нема што управо ни откривати а у више степене посвећују се само људи, који су већ апсорбовали масонске принципе у своје тело и крв.

Што се човек више успео уз масонску лествицу, то јаче осећа, да над њим постоји нека власт која га може присилити да поступи чак и против својих убеђења. Но где је та врховна масонска власт он то никада неће сазнати. Прелазећи из степена у степен масон све више и више опажа како му је мало откривено и услед тога често пута осећа увреду и разочарење. Њему се

чиди да га воде једним бескрајним путем, на коме се једна тајна замењује другом али никада не добија пуно објашњење. У том погледу су врло интересантне жалбе масона бр. Хајнриха Фоса у писму упућеном Мумсену, које наводи Финдел. „Преварили су ме, пише Фос. У току 11 година ја бих морао дознати нешто о томе где се чува тајна, ко су њени непознати чувари; међутим знам само то да је акт, који сам морао објавити изазвао код непосвећених предубеђење против наше секте и није био ништа друго него лакрдија. Каква може бити добра тајна код чувара, који скривају себе, своје порекло а још више своје учење? Пре неколико година ти си био збуњен мојом примедбом: на који начин ред, који каже да је слободан, вољан, може допуштати начело најстрашнијег поробљавања духа? Човек мора бити јако заслепљен да не би видео да таква начела воде ка јерархији, која је најстрашнија од свију тиранија. И на чему се оснивају ти захтеви робовске подређености? Чему служи тајна обавеза, потврђена таквим мноштвом клетви; зашто такво мноштво симбола, чији се број умножава при сваком кораку унапред и који добијају морални смисао само помоћу самовласног тумачења, — то је исто као када бих хтео да на мсралан начин објасним хаос, седећи за својим писаћим столом“.¹⁾

У писму бр. Фоса врло је карактеристична жалба на тајну која се не открива, на тиранију непознатих вођа и на то да су га присилили да објави неки акт, који је он сматрао за штетну лакрдију. За нас је врло значајно и то да такво писмо није објављено у књизи неког антимасона него у раду једног масона, који се много поштује код слободних зидара.

Још већи утисак чине жалбе једног другог зидара, не немачког већ талијанског. Историчар језуитског реда Кретино Жоли у делу: „Римска Црква пред лицем револуције“ наводи упадљиве примере, који то потврђују из масонске преписке до које је дошао кардинал Бернети, државни секретар и гувернер Рима за време Папе Лава XII. Год. 1858 било је званично објављено да ова документа стварно постоје у Ватиканској архиви.

Ево на прим. што пише брат Малезари брату Браденштајну:

„Ми сачињавамо заједницу браће по свим кутовима васељене, ми имамо заједничке циљеве и интересе; сви ми водимо ослобођењу човечанства; ми хоћемо да збацимо сваки јарам, но има један који се не види, који се једва види, али који нас дави. Одакле он потиче? Где је он? Нико не зна, или барем, нико то не говори. Савез остаје тајан чак и за нас ветеране ложа. Неко захтева од нас ствари од којих се по неки пут коса јежи на глави: и замислите, да од мене траже из Рима, да двојица од наших, који су познати својом мржњом према фанатизму (т.ј. хришћанству Г. П.) морају по наређењу највишег Поглавара да се исповеде и причесте о прошлом Ускрсу: не доводим у питање своју послушност, али бих јако хтео знати, куда ће нас довести таква побожност“ (Књ. II, стр. 143).

МАСОНСКА ДУЖНОСТ ПРЕЧА ОД ГРАЂАНСКЕ

Ако по наређењу претпостављених један безбожник може да буде натеран да се причести, може ли онда бити чудно да у народним претставништвима, масони бивају принуђени да гласају против свога убеђења, да се масони антикомунисти држе пасивно према комунистичкој агитацији у њиховој земљи и потпомажу народни фронт? Масон губи сваку самосталност. У свесци бр. 6 часописа „Луч Свјета“ (Нови Сад 1926 г.) отштампани су врло лепо одабрани изводи из масонских издања. Међу њима следећа два веома изразито говоре о масонској дисциплини: „Масонство не претендује нимало да примењује у својој средини неке од оних принципа слободе и личне независности, које оно тражи за непосвећене. Масонство је борбена организација и као таква оно је принуђено да потчињава своје чланове захтевима дисциплине, потребне за борбу“. (Окружница Вел. Оријента Француске 1894 г.) „Масон мора бити грађанин... но он мора пре свега бити масон, па тек онда кандидат, чиновник, депутат, сенатор, претседник републике“.)

1-

Таква послушност масона предвиђена је и у самом тексту заклетве, који је примљен од стране Конвента 1894 г.: „Заветујем се чашћу, да ћу се одазвати сваком позиву, који би мени био упућен од фран-масонерије ма каква била политичка или друга ситуација, у којој бих се нашао и да ћу бранити на свак могући за мене начин све њене (масонерије) одлуке по питањима политичким и социјалним“. Ова обавеза потписује се од стране слободног зидача и чува у Великој Ложи. Циљ је ове обавезе у том, „да постоји могућност да се у право време писмена изјава покаже лицима чије нам понашање даје основа за сумњу да им недостаје смелости да признају усмену обавезу“.3) У једној или другој форми у свакој се ложи даје обавеза о послушности.

Као изразити пример тога, колико је опасна за државу масонска дисциплина, која у многим случајевима може приморати лице, које располаже поверењем државне власти да поступи директно против интереса своје Отаџбине, може да послужи исход битке код Валмија, када су чете монархиске коалиције против Француске републике 1792 г. под заповедништвом херцога Карла од Брауншвајга биле потучене. Главни заповедник савезника свесно је изгубио битку без обзира на то што је револуционарна војска била сасвим неспремна да се сукоби са правилно организованим армијама. Француска револуција била је у опасности и масон Главнокомандујући морао је да ју спасава. Случај овај који се често пута наводио у антимасонској литератури, признаје у својој књизи и Соније: „Она је (француска револуција), пише он, била апотеоза масонства... Херцог од Брауншвајга, кажу, пристао је да буде тучен код Валмија од Келермана по наређењу ложа“.4)

Случај овај наравно није једини у историји. С издајством масонске војне команде Аустријанаца, на челу са масоном Тугутом морао је много да се бори Суворов за време његовог похода против Француских републиканских чета. Тугут замало што није сасвим упропастио не само војску савезника свога цара, већ и оне аустријске армије које су стајале под заповедништвом Суворова. Исто као и Војвода од Брауншвајга, Тугут је

на штету своје Отаџбине спасавао масонско чеду — Француску републику. О велеиздаји масона у разним државама могу се наћи занимљиви подаци у радовима немачког писца Хаселбахера.⁵⁾

Међутим, директна наређења супротна његовим погледима, масон добија ретко. Задатак ложе састоји се у томе, да он свој рад у потребном за масонство правцу води без нарочитих наређења. То се постиже путем одговарајућег васпитања браће, која се скупљају у ложама. Пре сваке такве мере, као што је на пр. провођење новог, повољног за масонство, закона, остварења каквих рефорама, масони се припремају у ложама читавим низом предавања и беседа. Такав рад наставља се и на вишим степенима, који немају ритуалне скупове у ложама, већ се за већања састају на другим местима. Тим путем постиже се то, да масон ради у потребном правцу чак и онда, када нема никаквих директних инструкција.

МАСОНИ У ДРУШТВЕНОМ ЖИВОТУ

Без нарочитих инструкција масон проводи своју идеологију у свима оним установама у којима је он члан. Браћа потпомажу један другог и на тај начин, невидљиво за туђе очи чине организовану групу у кругу разних друштава, колеџија, установа итд., групу невидљиву поготово зато, што се она често састоји од људи, који споља привидно припадају различитим политичким странкама. Масони намерно стварају разна просветна, добротворна и др. друштва, ради стицања утицаја у друштвеном животу. Тако на пример Сретен Стојковић набраја читав низ сличних друштава, која су масони створили у Србији, као што су Друштво Св. Саве, Друштво Краљ Дечански, Патриотска благајна, Бачка менза, Припремна учитељска школа итд.⁶⁾

Веома су карактеристичне у том погледу инструкције масонског конгреса у Нансиу 1882 г.: „Када, надахнути ложом, масони помоћу својих пријатеља немасона, оснују какво удружење, они не треба да оставе ту ствар у рукама непосвећених. Напротив, неопходно је,

да они настоје да одрже у водећем одбору тога удружења, које су основали, гро масона, који остају као центар и који би, држећи целокупно управљање пословима тога удружења у својим рукама, наставили да га и даље воде, саобразно стремљењима масонства... Какву ће онда силу стећи масонство над обичним смртницима, кад око сваке ложе буде постојао као неки венац удружења, чији ће чланови, будући 10 или 15 пута бројнији од масона, бити инспирисани од масона, и који ће припојити своје напоре к нашим у великом делу, које ми стварамо“.⁷⁾

ЧЕМУ СЕ УЧИ У ЛОЖАМА!

Па какве то принципе проводи масонство у овом раду, какви се принципи сугеришу просечном масону оним васпитањем, које он из дана у дан, из године у годину добија у својој ложи?

Већ сам говорио о томе да се у коначном резултату ови принципи свде на јудаизам. Али сада хоћу да се задржим на питању, шта научи у ложама масон малог степена посвећења.

Пре свега он научи да у свету нема апсолутне истине. Нова Књига Конституција не пориче директно религије али проповеда њихову једнаку вредност, стављајући масонске принципе изнад свих њих. Др. Лерих, причајући о посвећењу шегрта и о томе како му се тумаче разни симболи, пише: „Што се тиче Библије, то о њој он чује следеће: за масона је она само символ моралности обавезне за све. Савез се у целини не придржава вере у Библију. Сваки брат у односу према Библији може да се држи својих сопствених погледа. У многим ложама стога, место Библије лежи т. зв. „Бела“ књига на олтару, књига с потпуно чистим листовима, као символ апсолутног отсуства догматизма и слободе савести фран-масонства“.⁸⁾

Као изразити образац првобитног стадиума интерконфесионализма кроз који пролази масон, пре него што постане створени противник хришћанства, могу да

послуже она дела, која су се ширила у Русији првих година владавине Цара Александра I када је руска духовна просвета једно време пала у масонске руке, под фирмом Библиског друштва. У часопису „Сионски вестник“, који је издавао руководилац овог друштва масон Лабзин, читаоцу се сугерисало, као да Христова вера не зна ни за какву поделу верних од неверних. Стога нема никаквих основа за поделу Хришћана на разна вероисповедања. „Овај пут, каже с пуним правом један истраживач, води мистичаре потпуном индиферентизму вероисповедања и убеђењу, да је Хришћанство постојало од створења света и да није било ни незнабожаца ни идолопоклоника“.⁹⁾ Лабзин је настојао да у очима друштва поткопа и сам ауторитет Св. Писма тердећи да оно „не приводи човека спасењу, јер слова и наштампане речи као ствари неодушевљене, не могу имати снаге да просвећују људска срца и сједињују их с Богом. Свештене књиге доносе само ту корист читаоцу, што побуђују и управљају његово срце да пази на унутрашњу реч и припремају га да прими учење, које се од Христа унутрашње предаје, или што је једно исто: Свето писмо је неми наставник који знацима указује на живот Учитеља, који обитава у срцу“.¹⁰⁾ Но и такво спомињање Христа било је само лукавство, које је имало за циљ да сугерише, да је Црква тобож изопачила истинско Хришћанство.

Савремени масон Стојковић, који пише потпуно у истом духу, много говорећи о тобожњој блискости масонства Хришћанству и уверавајући чак да се за масоне може рећи да су они „усрдни поборници Христова учења“, претставља ово учење у сасвим изопаченом облику. „Христова је религија, по његовим речима, човечанска религија, без свештеника и спољних церемонија“. Ово он говори на 83-85 стр. своје књиге, а нешто даље потпуно издаје себе, саопштавајући у тоњу пуном симпатије о томе, да је после рата с Немачком од 1871 г. у француском масонству почео „јаче овлађивати дух филозофско-радикални. Изменама у конституцији Великог Ориента религиозно је питање сасвим уклоњено“. Од тога времена, по његовим речима, масонство је на-

рочито много користи донело Француској.¹¹⁾ Каква ли је то промена правца Великог Ориента?

Ова се промена састоји у скретању ка потпуно већ отвореном атеизму. Од тога се баш времена (1877 г.), из масонског речника искључују чак и речи „Велики Немимар Васељене“, а год. 1884 измењен је и став 1 Статута у којем се спомињао Бог и бесмртност душе. У измењеном облику овај став гласи: „Узимајући у обзир, да се метафизичке концепције односе потпуно на индивидуалне особине чланова, масонство се одриче од било каквих догматских опредељења“.¹²⁾

Атеистички правац Великог Ориента Француске није јој у ствари донео користи, већ жестоко гоњење религије. За рушењем вере у Цркву следује раније или касније и потпуно одрицање свих осталих основних начела хришћанског погледа на свет. Масон не може да признаје сједињење с Богом у хришћанском смислу као животни циљ. Његов идеал није Бог, већ човечанство. Масонство хоће да изграђује на земљи живот без Бога. Мало посвећени масон или човек занет масонским погледима т. зв. „масон без кецеље“ у најбољем случају признаваће религији уопште, а тим више Цркви, само значење једне од многих културних вредности. Али масон који по рангу стоји само мало више, обоготворава већ само човечанство. То је нарочито упадљиво подвукао у једном свом говору масон Жан Жорес: „Оно неочењиво благо, које је човечанство завојевало и које смо дужни пре свега да чувамо — то је мисао, да нема свете истине... да свака истина која не излази од нас, јесте лаж...“ Даље он говори већ у тону који потсећа на Великог Инквизитора код Достојевског: „Чак ако би идеја Бога примила опипљиву форму и ако би се сам Бог у видљивом облику појавио над гомилом, то би прва дужност човека била да му откаже послушност и да се понаша према њему као према равном, с којим се могу водити преговори, а не као према несносном господару, коме се треба покоравати“.¹³⁾ То је разлог због кога се масони увек боре против тога да у држави по-

стоји државна Вера, због чега се они старају да истисну Цркву из народног живота.*)

Тако чак и масон малог посвећења у односу према Цркви увек, чак и без нарочитих инструкција претпо- стављених, испуњује јеврејски налог, на следећи начин формулисан у Сионским протоколима: „Ми морамо да поткопавамо веру, да ишчупамо из ума гоја саме прин- ципе Божанства и Духа и да све заменимо аритметич- ким рачунима и материјалним потребама“ (прот. № 4).

Но масонство је створено и за рушење хришћан- ских држава самих по себи. Пошто демократизам ру- ши државу, о чему се много говори у Сионским про- токолима, масони увек бране демократске принципе против монархиских принципа и сваког јединовлашћа, ако се наравно оно не налази у масонским рукама. Ор- ган француског масонства „Акација“ изјављује год. 1904, потпуно отворено: „Садржај политичког програма масонства своди се на одбрану демократије, без ре- лигиозне државе и борбу с Црквом“ (стр. 256). Масон- ство има руководно значење у свима револуционарно- демократским покретима; лозинка француске револу- ције „Слобода, једнакост и братство“, то је лозинка ма- сонства у нижим степенима.

Успех масонске пропаганде био је тако велики да је менталитет просечног европски образованог човека постао у великој мери масонски, као и све његове прет- ставе о догађајима светске историје.

---

* Антицрквена и богоборачка суштина масонства веома се лепо документално изобличава у Окружној посланици Архиепископског Сабора Руске Православне Цркве у иностранству од 15 (28) августа 1932 г. отштампаној у № 2 часописа Црквенја Живњ за 1934 г. Архиепископски сабор је не само осудио масонство већ је дао и упутства свештенству за борбу против њега и забранио је да припуштају причешћу чланове ложа, до одрицања њихова од ма- сонства. Све-загранични руски сабор с учешћем претставника клира и световњака год. 1938 одредио је да чланове ложа, „ако они не принесу при исповести установљена покајања у својој заблуди, треба сматрати као одбачене из крвља Свете Православне Цркве, са свима последицама које из тога произлазе“ (Дѣјанија Всезагранично- го Собора, стр. 198). Горенаведене црквене одлуке веома су снажно утицале на јачање антимасонског покрета у руској емиграцији.

Погледи деце и младића васпитавају се у великој мери у зависности од тога што им се претставља као симпатична појава а што као појава негативна. Човек, коме су од младости сугерирали, да је оданост Цркви, Краљу, Отаџбини достојна поштовања, да је вера изнад свега, биће пријемчив за православно менталитет. Али кроз уџбенике свих земаља и кроз литературу намењену омладини, као црвена нит провлачила се и прудрла у тело и крв већине наших интелегентних људи убеђење, да се прогрес у држави јавља у сразмери како световно образовање добија превагу над црквеним и по мери ширења демократије. Црквеност, породични принцип, чврста власт — све се то претставља као примитивна појава. Уједно с тим сугерирало се, да су реформација и револуције: Енглеска, Француска и друге изазване само законитим протестом против злоупотребе црквене и световне власти. Ко је од нас икада чуо у гимназији барем једну реч о јеврејској осиноности у Европи у средњем веку, о правичности изнуђених мера против јевреја у разним државама, о истинским разлозима обрачуна с тамплијерима, о јудејском елементу код т. зв. хуманиста, о улози масонства у револуцијама? Унакажење целокупне историске перспективе, то је један од главних плодова дугогодишњег масонског рада.

МАСОНСКИ ФАЛСИФИКАТИ ИСТОРИСКИХ ЧИЊЕНИЦА

Да би се тај циљ постигао слободно зидарство није само спроводило у току многих година најразноврснију пропаганду, него није презало и од директног фалсификата историских чињеница у којима се црно показивало као бело, а бело као црно. Веома упадљив случај таквог фалсификата помиње масон Финдел, када прича о покушајима да се оправдају тамплијери: „Фран-масони нису само измишљали легенде и догађаје, којих није било, него су се користили и разним махинацијама да би се сакрила истина. Тако су масони поштоваоци реда откупили цело Молденхауерово издање аката из суда над тамплијерима, пошто се у њима

доказивала кривица реда; само врло малобројни примерци били су пуштени у продају. Молденхауер и Минтер хтели су издати другу књигу у којој су намеравали да опишу унутарња својства реда, али, пошто су и сами били слободни зидари, они су се уплашили да ће се овим нашкодити добрим односима са осталом браћом. Али неколико година пре њих, продужује Финдел, масони у својој необичној за историју заслепљености управо су извршили фалсификат. Наиме, 1650 год. Дипији је објавио у Паризу своју „Историју осуђења тамплијера“ која не оставља код читаоца ни најмање сумње у кривицу реда. Ово дело је изазвало велику ларму и доживело је још три издања у Брислу: 1685, 1700 и 1713 г.; поред тога оно је изашло у Франкфурту на Мајни на немачком преводу. Али оно се показало као врло незгодно, када су половином XVIII столећа понеке фракције слободног зидарства зажелеле да сбнове ред тамплијера и почеле са тврђењем да он никада није потпуно изумро. Али шта је ваљало да се ради? Откупити целокупно издање било је немогуће, пошто је прошло више од једног столећа од времена његовог ширења у свету, — али је био могућ фалсификат. Тако је и учинио један непознат издавач: у сваком случају или слободно-зидарски тамплијер језуитског клермонског Капитула или витез Строге Послушности — који је објавио Дипији у 1751 г., тобож у Брислу (вероватно у Паризу или Амстердаму), са много примедаба, допунама и документима, али у толико унакаженом облику, да је излазило као да Дипији не оптужује ред, него доказује његову невиност¹⁴⁾

Ја сам навео у целини речи Финдела, једног масона, уредника масонског часописа, да би се видело какви се начини лажи и фалсификата примењују од стране слободног зидарства да би се друштву сугерирала лажна мишљења о појединим историским догађајима. Али такви примери могли би бити наведени у великом броју, на пр. у погледу т. зв. „велике“ француске револуције, која је била вештачки идеализирана, у погледу улоге јевреја, а последњих година у погледу правога стања ствари у С.С.С.Р. Зар није био фалсификат ћутање целокупне масонске штампе о мучењима

којим је био руски народ изложен у најжешћем јеврејско-комунистичком ропству? Свако приказивање правог стања ствари, сваки преступ комуниста, пређутан је док су се навелико рекламирале такве књиге као што је књига Ериоа о његовом путу у Русију или објављена у Београду издања тајног комунисте, ротаријанца Махина.

ЕНГЛЕСКО-ЈЕВРЕЈСКИ САВЕЗ

У области међународне политике може се изрећи, као правило, да су просечни масони англофили. Ово се може тумачити не само тиме, да је масонска организација никла на енглеском тлу, већ понајвише тиме, што је Енглеска била током многих година светски центар јудо-масонства, свом снагом своје Империје служећи остварењу јеврејских циљева у свету.

Како се наводи у историји јевреја од Мозе Марголиуса (Лондон 1851) још је за време Краљице Јелисавете јеврејски Синедрион предложио енглеској влади да склопи с њим савез. Предлог је овај био стављен следећим путем: један јеврејин по имену Емануел Тремели, примивши привидно протестантизам постао је професор јеврејског језика у Кембриџу. Стојећи близу тадашњих управљача, огорчени непријатељ католицизма као и они, он је био учитељ хебронисте Хуга Брајтона, кога је посветио у кабалистичке тајне, а овај је постао најомиљенији богослов Краљице Јелисавете. Хуго Брајтон је једном приликом и предао Краљици званичну понуду јеврејског Синедриона о савезу. Међутим, Краљица се није журила с тим послом и за њеног живота он је остао неокончан. Но после њене смрти Хуго Брајтон је опет кренуо на посао и, како каже Марголиус, са већим успехом.¹⁵⁾

Тешко је рећи да ли је овај савез био склопљен тада и формално, као што је био склопљен пред Балфуровом декларацијом, али је несумњиво да је Енглеска увек проводила политику, која је бранила јеврејске интересе у свету. Доста ће бити ако споменемо неколико историских факата.

1846 г. у Петроград је долазио чувени јеврејин сер Мојсеј Монтефиори (1784-1885) са личним писмом од Краљице Викторије Цару Николи I да би издејствовао ублажење закона према јеврејима и нарочито успостављење организације кагала (жидовских општина) која је нешто раније била укинута и прилагођивање школске реформе обичајима жидовских маса. Шест година раније влада Палмерстона је врло енергично иступала у одбрану неколико јевреја који су били суђени због убиства са ритуалним циљем католичког свештеника оца Томе у Дамаску. Британски дипломатски претставници су жилаво бранили јеврејски правни положај и у балканским државама на Париском конгресу 1856 г. и Берлинском конгресу 1878 г.

Разуме се, да се то могло остварити и без директног споразума између јевреја и Британске владе услед водећег положаја, који су масони стекли у ориентисању енглеске политике и јаког уплива јеврејских капиталиста. Али је свакако несумњиво да је Британска влада традиционално спроводила политику сарадње са светским јеврејством и да је Енглеска у својој историји остваривала циљеве, који су за њу били предвиђени у плановима Фрање Бекона, једног много поштованог од стране слободног зидарства филозофа, розенкрајцера и кабалиста, кога смо већ раније помињали.

Отприлике у исто доба када је био понуђен и када се решавао предлог јеврејског Синдериона он је написао дело „**Нова Атланта**“, о којем сам већ говорио у почетку и које масони и розенкрајцери веома цене. Надам се да ће сада мојим читаоцима бити веома лако под острвом Бензалемом познати Енглеску, а под „Соломоновим Храмом“ — масонство са његовом рушилачком акцијом по целом свету, при чему је оно, као што сам већ једном рекао, у Енглеској до последњег времена помагало државу, а није ју рушило. Масонство, тако револуционарно у другим земљама, било је конзервативно у Енглеској. Многи истраживачи налазе, да без масонства Британска Империја не би могла постојати и неминовно би се распала. Ако су розенкрајцери, као што смо горе видели, дошли до закључка да

се самом филозофијом не могу постићи њихови циљеви и решили да створе организацију која би у свету приграбила власт, онда не можемо а да не упоредимо масонску Енглеску с оним острвом Бензалемом, о коме је писао један од најпознатијих розенкрајцера. Поновна реорганизација масонства са средиштем у Енглеској, коју су спровели баш розенкрајцери, указује на то да имамо посла с извршењем Беконовог плана. По његовим се чак нацртима водила и сва политика Велике Британије.

ЗАЈЕДНИЧКИ ИНТЕРЕСИ ВЕЛИКЕ БРИТАНИЈЕ И ЈЕВРЕЈСТВА

Уколико ми знамо о тежњи јевреја за влашћу над целим светом, уколико нам је познато јеврејско порекло масонства и његово служење циљевима јеврејства, — ми не можемо а да не изведемо закључак, да том истом јеврејству служи и држава, чија се сва политика налази већ скоро 300 година у рукама масонства. Ја сам лично склон мишљењу, да формални савез између Енглеске као такве и јеврејства није био закључен. За јеврејство је било довољно то да је овој политици Енглеске давало правац масонство, које је јеврејство створило преко розенкрајцера и које ради у складу с циљевима Сионских мудраца. Но при крају Светског Рата, савез између Енглеске и јеврејства био је склопљен и формално и јавно. Међутим, већ 1903 г. Енглеска се обратила званичном нотом Сионском конгресу, нудећи јеврејима своју помоћ, а при крају Светског рата био је међу њима постигнут дефинитиван споразум.

У резултату преговора, које је у име јевреја водио у Лондону претставник Независног Ордена Б' нај Б' рит — Лисијен Волф, Антанти је била обећана америчка помоћ с тим, да Енглеска узме на себе обавезу да створи јеврејима Палестинску државу и да им указује заштиту у свима другим земљама.¹⁶⁾ Енглеска обећања била су потврђена у познатој Балфуровој декларацији.

„Ми смо се решили на велико дело, изјавио је тада Балфур; ја нарочито кажем ми — т. ј. јеврејство и Енглеска. Ми смо другови у овом потхвату“. У писму пак Ротшилду од 2 новембра 1917 г., он је писао: „Влада Његова Величанства гледа благоданом на стварање националне државе у Палестини за јевреје и уложиће све напоре да олакша достигнуће овог циља, при чему се само по себи разуме, да не сме бити допуштено ништа, што би тангирало грађанска и вероисповедна права нејеврејских општина у Палестини, исто тако као и права и политички положај јевреја у ма којој другој земљи“.¹⁷⁾

Јевреји су са своје стране у лицу првака Сионистичког покрета прокламовали заједничке интересе Велике Британије и јеврејства. Али већ и пре ове декларације, Енглеска је иступила као заштитница јеврејских интереса (на пр. на Берлинском конгресу при дискусији о правном положају јевреја у балканским државама).

Дакле свуда су масони наступали као англофили стога што је Енглеска била светски центар масонства, острво Бензалем, које штити јеврејске интересе, ствара светске конфликте, када је то јеврејима потребно, не дајући ни једној другој држави да стекне хегемонију и затим да нанесе штету јеврејским плановима. Само је у једном случају масонство ишло против Велике Британије: у рату за америчку независност, која се јавила као резултат устанка припремљеног и изведеног од стране масона.

САД КАО ЗАМЕНИК ЕНГЛЕСКЕ

Како да објаснимо ту чињеницу? Ја сматрам да она може бити објашњена или тиме што 1773 г. масонска организација још није била довољно јака, услед чега су провинцијалне ложе могле иступати против политике своје Велике Ложе у Лондону, или пак, да је тај устанак и оцепљење Америке улазило у неке више планове. Склон сам овом последњем гледишту.

Мислим да су брзи развитак масонства у Америци и сила коју је тамо стекло јеврејство, указали на могућ-

ност да се тамо образује друго острво Бензалем, још неприступачније него прво и које може да га у случају несреће замени. Ово друго острво Бензалем дуго је времена остало по страни од европске политике. Тамо је без препреке растао јеврејски капитализам и Сједињене Државе су постепено постале светска међународна банка, која се налази у јеврејским рукама. Уколико је Енглеска у рукама масонских управљача, Америка још отвореније служи јеврејским интересима. У Енглеској је центар масонства, у Сједињеним Државама је центар јеврејских ложа реда Б' нај Б' рит. Постепеним слабљењем Енглеске, Америка све више ступа на позорницу у истом својству светске заштитнице јеврејских интереса. Истакнути јеврејин као што је Жаботински, отворено је писао: „Ако је истина да се Енглеска уморила, да је код њеног народа нестао интерес за изградњу Империје, да он настоји да се реши и планова и одговорности, једном речи, да је за Енглеску куцнуо час „сутона“, тада, ми, наравно, не можемо даље истим путем. Сматрам да ако ми, ревизионисти, одиста дођемо до такве дијагнозе садашњег стања Енглеске мораћемо то тако и објавити. Шта више, мислим да ће се Енглеској тада наћи и заменици“. За кратко време пре тога Жаботински је рекао да би јеврејство као таквог заменика са заносом примило Америку.¹⁸⁾

Она још досад није могла потпуно да замени Енглеску стога што у њој није било таквог јединства, тамо још постоји у народу супротстављање јеврејској политици, која тражи потпуно напуштање Монроеве доктрине о немешању у послове другог континента и тиме још не искључује могућност преокрета, услед кога би политика Сједињених Држава пошла другим путем. Енглеска је пак много поузданији спроводник јеврејске међународне политике, јер је она већ давно срасла с њом. Ето, то је разлог због кога је Енглеска као верни слуга јеврејства морала свирати партију примаша у Друштву народа и бити она физичка сила без које то Друштво није могло имати никаквог реалног политичког значаја. Међутим, Друштво народа је било клица оне међународне владе за коју се отимају јевреји. Већ се много деценија у масонским ложама третира пита-

ње остварења Сједињених Држава Европе, као прелазне мере к устројству Сједињених Држава целог света. Зато се може навести много доказа. Довољно је да укажемо на образовање „Међународне лиге мира“ 1864 г.; на многобројне одлуке масонских конвената, на масонске конгресе, Версаљски мир, на Друштво пријатеља Друштва народа, које су масони основали по свим државама, на пан-Европу итд.¹⁹⁾

Упоредите ове акције светског масонства с плановима откривеним у протоколима Сионских мудраца и видећете да све ове бриге о колективној безбедности нису ништа друго, до извршење од стране масона јеврејског плана о стварању јеврејске светске врховне владе. Одлуке масонских конвената говоре о неопходности проширења права Друштва народа, о стављању војне силе на његову диспозицију која би његове одлуке учинила обавезним за све државе и о давању права надзора Друштву народа над унутарњим пословима свих држава.²⁰⁾

Нема сумње да је Друштво народа, као зачетак светске врховне владе био круна масонско-јеврејске победе 1918 г. Ако би даље све ишло сагласно јеврејским плановима, ми бисмо можда већ имали исто тако свирепу као и у С.С.С.Р. међународну јеврејску владу. Али отпор на који су наишли од стране Немачке и Италије против таквог насиља над хришћанским светом, приморао је јевреје да прибегну новом светском рату.

У протоколу № 7 Сионских мудраца постоји значајно место: „На сваки отпор, каже се тамо, ми морамо бити у стању да одговоримо ратом са суседима оне државе, која би се усудила да нам се одупре, али ако и ови суседи намисле да колективно стану против нас, онда ми морамо да дамо отпор светским ратом“.

Када нису успеле санкције против Италије за време абисинског рата, када је ауторитет Друштва народа почео да опада — светски рат је био одлучен. Никаква помирљивост Немачке или Италије није га могла отклонити.

МАСОНЕРИЈА И КОМУНИЗАМ

Забележићу још једну појаву, карактеристичну за односе масонства према питањима међународне политике. Масонство је у свима државама стално подржавало бољшевичку владу у Русији без обзира на то што је 1 децембра 1922 г. Троцки изјавио на IV Светском Конгресу III Интернационале у Москви, да је комунистима, који припадају слободном зидарству наређено да се 1 јануара имају одлучити за чланство или у комунистичкој партији или у ложама. Услед тога су понеки масони напустили своје ложе. Таква одлука морала би да изазове непријатељство између ложа и комунистичке партије. Међутим, то се није десило и када је 1924 г. било покренуто питање о сарадњи левичарских партија у Француској саветовања су се вршила у просторијама масонских ложа што се види из званичних масонских издања.²¹⁾

Даље, у истој 1924 г. од групе руских комуниста и француских масона на челу са г. де Монзи и секретаром Великог Истока Француске г. Ари била је састављена група новог франко-руског пријатељства у којој је г. Ари дошао на положај генералног секретара. После победе левог картела на изборима, Конгрес ложе париског округа је на седници 10 јула 1924 г. (изгледа по споразуму са Москвом) донео решење о успостављању права свију комуниста, који су напустили ложе 1923 г.²²⁾

У већ цитираном раду Хаселбахера налазимо врло интересантне податке о предавањима у 1933 г. — 1936 г. у француским ложама и чланцима у масонској штампи у духу симпатија према Совјетској влади и црвеном покрету у Шпанији.²³⁾ Из ових података узетих из званичних масонских издања, види се како су се систематски умови слободних зидара обрађивали у смислу сарадње са комунистима. Уједињење левичарских партија, које је 1924 г. довело до оставке претседника Републике Милерана било је могуће само зато, што се у његовом центру налазило слободно зидарство. Веза масонерије са Москвом није се прекидала и касније и то не само у Француској, него и у осталим државама.

Успостављању дипломатских односа са Совјетима свуда је претходила припрема јавног мњења од стране масонерије. Слободно зидарство свуда је подупирало и народни фронт, који је служио као оруђе комунистичке политике.

Др. Лерих наводи интересантну белешку, отштапану 1936 г. (25 априла), у руском париском дневнику „Возрођење“ на основу података листа „Гренгоар“. У тој белешци каже се да је члан Коминтерне Карло Радек, послао у Париз свог најближег сарадника Петерсона, познатог под надимком „друг Марко“ да убеди Велики Оријент у неопходност да пружи подршку против Хитлера. У противном случају, изјавио је он, Фирер ће се обрачунати с Москвом и повешће напад против француског масонства. Као резултат ових преговора био је предложен у своје време конкордат, према коме Стаљин дозвољава постојање у Русији шест масонских ложа, под условом да списак њихових чланова буде познат властима и од њих потврђен. Са своје стране Велики Оријент узео је на себе обавезу, да у име заједничких интереса подупре Народни фронт да у народним претставништвима спроведе француско-совјетски пакт и да распусти француске ложе, које имају у својој средини руске емигранте, међу њима и ложу „Астреја“.²⁴⁾

Ово стварање ложа у Совјетској Русији било је искоришћено и ради утицаја преко Великог Оријента Француске на америчку политику масона Рузвелта. На ванредној седници Великог Оријента Француске поводом обнове масонства у Русији, председник седнице Гастон Бержери изјавио је следеће: „Бивши члан Великог Оријента брат Радек јавља нам лично у писму, да Совјетска влада има намеру да остане у тесном контакту са светским масонством и моли нас да утичемо на нашу америчку браћу да би они опет напрегли све снаге да побуде Рузвелтову владу да призна совјетску владу. Наш је морални дуг, — наставио је Бержери, — да помогнемо нашој руској браћи и да се боримо с њима против заједничког непријатеља“.²⁵⁾

Нема никаквог разлога да сумњамо у истинитост ових саопштења јер је Велики Оријент Француске, мо-

же се рећи отворено и стално указивао подршку комунизму против обновљене Немачке, он је подржавао комунисте и за време шпанског рата. Међутим, изјаве о обнови масонства у Русији звуче неискрено. Изгледа да је то све била комедија ради утицања на јавно мњење масона нижих степена, олакшавајући њихову побуду да подржавају совјетску владу... Ето зашто је овај споразум и постао познат масонима нижих степена и зашто је могао да продре у штампу. Уствари, као што смо видели, масонство постоји да ствара хаос, помоћу кога могу доћи на власт јевреји. Када ови предузму власт масонство губи сваки смисао. За оријентацију живота у Русији којом непосредно управљају јевреји и која је постала јеврејском колонијом, масонство је потпуно непотребно и оно стварно не постоји у Совјетском Савезу...

Подршка бољшевика од стране масона састојала се у томе што је масонска штампа ћутке прелазила преко бољшевичких зверстава, прећутала чак и глад у Русији 1932 г. пажљиво спречавајући да организације које су се налазиле под масонским руководећим утицајем не протестују против свирепости совјетске владе и ако би слободсумље масонства, изгледа, обавезивало га на подстрек протестног покрета. Различите међународне конференције протествовале су против свега само не против совјетских обрачунавања и зверстава. Чак је и Оксфордска конференција за практично хришћанство 1937 г. протестујући против тобожњих религиозних гоњења у Немачкој, прешла преко положаја Православне Цркве у Русији са потпуним ћутањем.²⁶⁾ То је био резултат масонских утицаја тако снажних у енглеским црквеним круговима.

БАСТИОН ЈЕВРЕЈСКЕ ВЛАСТИ

Масонство је подржавало и подржава комунизам зато што је у Русији створена цитадела јеврејске власти. Да је то тврђење истинито сада већ мора свима бити јасно. Али почињући овај рад ја сам себи поставио циљ да не тврдим ништа без доказа. Зато ћу навести

извесне доказе да Русијом владају не само неки изопачени елементи руског народа него баш јевреји. Најпре ћу навести сведочанство познатог помагача Совјета масона Ериоа. У августу 1929 г. овај господин је дошао са неком мисијом у Београд.

Ради разговора са њим сакупили су се београдски новинари и он им је између осталог испричао следеће: Негде 1922 год.г. Ерио се састао са румунским Краљем Фердинандом I. То је било при повратку из Русије у времену када је било пуно спорних питања. И разговор са Краљем скренуо је на питање о бољшевицима. „У току тога разговора, вели г. Ерио, — румунски Краљ Фердинанд рекао је са осетним немачким нагласком, једну од најдубљих мисли коју сам икада у животу чуо. Пошто је мојој посети био приписивањ нарочити значај због тада горућег питања разграничења са Русијом, Краљ Фердинанд ми рече: Бољшевици су пре револуције били по Италији, по Француској и по другим земаљама. То вам је већином јеврејски елемент. Они су тако рећи изашли из ових земаља, али су се у Русији дочепали власти. То је био реванш Вечног Јуде.

Г. Ерио се замислио.

Око њега за столом тајац.

— Е, видите, Краљ Фердинанд је казао ту једну паметну дубоку мисао. Заиста тачно. Врло дубока мисао“.²⁷⁾

Оправданост мишљења г. Ериоа и Краља Фердинанда потврђује се многобројним статистичким и другим чињеницама. Да су они били у праву доказује већ изузетан привилегован положај јевреја у Совјетској Русији. Вежни подаци у том смислу налазе се у годишњаку „Јеврејски Свет“ (Еврејски Мир), који је почео да излази у Паризу у 1939 г. у издању Одбора Друштва Руско-јеврејске интелигенције. Ми морамо имати у виду да издавачи тог годишњака нису били нимало склонни да афиширају везе јевреја са Совјетима. Баш напротив, у низу чланака види се жеља да се ограда од ње, пошто би присност с њом могла да послужи као повод за грозни антисемитски покрет у будућности. То се исказује доста отворено. У вези с таквом тактиком издавача „Јеврејског Света“ појмљиво је да се у члан-

цима, који су посвећени положају јевреја у Совјетској Русији пише врло опрезно и без сувишног оптимизма. Тим је већи значај података, који се налазе у „Јеврејском Свету“. Најпре се скреће пажња на то да јевреји, који су се као што је познато увек жалили на прогањање и антисемитизам, чак и онда, када за то није било никаквих основа, признају, да је у Совјетском Савезу против антисемитизма спроведена планска борба и да комунистичка влада не сноси никакве одговорности, ако се тамо понекад опажа антисемитизам. „Јеврејска емигрантска штампа, стоји тамо, пажљиво је посматрала све појаве антисемитизма у Совјетској Русији и мора се констатовати, могла је да забележи само незнатан број таквих случајева. Последњи случајеви су се догодили 1935 и 1936 г. Јеврејска Телеграфска Агенција забележила је два случаја 1935 г. и један случај 1936 г. У сваком од ова три случаја против криваца у антисемитским иступима био је покренут судски поступак и они су били кажњени затвором од три до пет година. Сваки израз антисемитских осећаја строго се кажњава“... Даље се каже да је генерација, која је израсла за време совјетске власти тако васпитана, да већ не показује антисемитизам, који је сачуван само у класама, које већ немају улоге у текућем животу. Прелазећи случајевима када се антисемитизам показивао и у комунистичкој партији и чак у вишој совјетској администрацији, писац подвлачи, да „такви случајеви нису карактеристични у погледу општих тенденција, владајућих у партији и администрацији. На 8-ој сверуској скупштини совјета Молотов је говорио о постојању антисемитских осећаја у земљи и, како се то могло извести из његових речи у совјетској администрацији, али у име владе претио је смрћу: онама, који би испојили таква осећања“.²⁸) Ми знамо да те речи нису биле празна претња и да је у Совјетској Русији довољно било да човек изгрди јеврејина да би доспео у затвор и мучки погинуо тамо или у далеком прогонству. Не заустављајући се на другим подацима о успесима јевреја у Совјетској Русији, о њиховим успесима у штампи и преузимању водећег положаја у администрацији, ја ћу потсетити на изјаве совјетских јевреја на митинзима, које су они приредили у Москви 1941 г. да

би се пред светским јеврејством манифестовала њихова солидарност са Совјетима. Нарочито су изразите речи, којима је била отворена прва скупштина у Москви на дан жидовског празника Јом Кипур. „Из слободног Совјетског Савеза, где су јевреји зидари новог друштва и новог живота, — рекао је први говорник професор Михоелс, обраћам се вама, јевреји целог света“. Други говорник Ајзенштајн, упоредио је Совјетски Савез с тачком упоришта, о којој је говорио Архимед: „Дајте ми тачку упоришта и ја ћу преврнути земљу“. „Постоји таква тачка“, ускликнуо је Ајзенштајн“. Упориште је у овој светој борби — Совјетски Савез“.²⁹⁾

Освојивши Русију, јевреји су одатле требали да прошире своју власт испрва на Европу а затим и на цео свет. Почињући садашњи рат, јевреји су се надали, да ће се остварити оно претсказање Талмуда, које сам навео говорећи о јеврејским очекивањима.

Сада је међутим, наишао талас њихових несрећа. Масонство је у Европи добило страховити ударац, јеврејска цитадела у Русији се руши. То што се сада догађа још је значајније за јевреје него ли уништење тамплијерског реда, јер су они сада били ближи победи, него икада у светској историји. Али треба се сетити примера тамплијера, да би имали у виду, да јеврејски рад међу хришћанима, уништен у једном свом облику, може да се понови у другоме.

ТЕШКА ПОСЛЕДИЦА НЕПАЖЊЕ ПРЕМА ОПАСНОСТИ

Никада се не сме заборавити да је цело Руско Царство пало као жртва олаког узимања опасности од масонерије. Наравно, руска полиција била је информисана о везама револуционарних организација са јеврејством и масонеријом али није схватила сав значај те чињенице. Услед тога борба се водила само са појавама револуције а не и са њеним извором. У овом смислу је врло карактеристична судбина једног реферата који је био 1895 г. написан од стране једног врло проницљивог по-

лициског чиновника Рачковског, који је за време дугог боравка у Паризу добро проучио масонско питање. Његов реферат је био објављен тек после револуције и то од стране познатог јеврејског јавног радника адвоката Слизберга, као додатак II књ. његових мемоара „Дела давно минулих дана“. Реферат Рачковског састоји се из два дела. Први део садржи историју масонерије и њеног порекла и, мора се признати, да је аутор тамо показао недовољно знање историје тајних друштава уопште и јудаизма понаособ. Много интересантнији је други део, у којем су искоришћена открића у то време већ доста велике француске антимасонске литературе као можда и подаци добијени преко сопствених агената полиције. У овом делу Рачковског врло сажето али у исти мах са пуно знања оцртана је масонска организација и методе њене делатности. Аутор реферата подвлачи да се делатност слободног зидарства остварује како у умерено-либерално-буржоаском револуционарном покрету тако и у радикалном социјалистичком покрету. На крају он пише: „Данас је разорна офанзива јеврејске масонерије у Русији тек у почетку. Револуционарни трулеж је засада додирнуо народне масе само споља. Интелигенција управо ври, али то врење не излази из предела теоретских тражења. Услед тога Руска влада, која се осећа без упоређења јача него свака влада у западној Европи, склона је, нажалост, да гледа на данашња напрезања револуције која су без форме и слаба, са кехетним потцењивањем. Међутим: Проћиће само неких 10—20 година и опаметиће се, али биће касно: револуционарни трулеж свега ће се додирнути“.

У циљу борбе против таквог разорног рада Рачковски је предлагао поред пажљивог надзора надлежних органа власти над обема пољима револуционарног покрета, неодложно отварање очију досбронамерним елементима руског друштва како на штетну тајну снагу која се крије у јеврејству уопште, тако и на водећу улогу јеврејства у руском револуционарном покрету. Другим речима Рачковски је указивао на неопходну потребу пропаганде или идеолошке борбе са јеврејством.

Реферат Рачковског показао се као пророчански али влада није схватила цео значај његовог упозорава-

ња. Слиозберг узалуд покушава да исмева тај документ, истина заустављајући се већим делом на погледима писца на историју. Али уколико је Рачковски испао проницљивији, утолико је интересантније, како су његови претпостављени реагирали на његов реферат. Слиозберг наводи концепт почетка писма, које је било намењено од стране Министра унутрашњих послова Ђенерал-ађутанту Черевину. Изгледа да су у Полициском департаману намеравали да тај реферат ставе до знања Цару. Али Министар није пристао на то и написао је на реферату: „Одговорити, да не налазим потребе да реферирешем Његовом Величанству, услед сувишног и неоснованог песимизма“. Реферат је био предат у архиву и извађен тек након револуције 1906 г., која је потврдила његову оправданост, када се Столипин у својству Министра унутрашњих послова одлучио да се упозна са архивом полициског одељења. Он је пажљиво читао реферат Рачковског али није схватио сав значај његовог упозсравања. Једна од његових примедаба гласи: „Можда је логично, али је тенденциозно“, а друга поводом предлога о популаризацији обавештења о јеврејско-масонској завери гласи: „Начин борбе потпуно недопуштен за државу“.

На тај начин један од најистакнутијих руских министара потцењујући значај јудео-масонерије признао је недопуштеном борбу са рушитељима његове отаџбине у широком идеолошком домену. Ову је борбу водио само мали део руског друштва, не добијајући помоћи од стране државне власти. То је омогућило јеврејима да завладају Русијом.

Али самим политичким и полициским мерама (ма како да су сње неопходне и корисне) масонство се не може псбедити. Ми смо горе видели како се наставио рад темплијерског реда, који је као што је изгледало, био уништен.

МАСОНЕРИЈА СЕ НЕ ПОКОРАВА ДРЖАВНОЈ ВЛАСТИ

На исти начин историја масонерије сведочи да се слободно зидарство никада није мирило са одлукама државне власти о прекиду његове делатности. Тако је

1740 г. Краљ Филип V издао наређење о протеривању свих масона из Шпаније, који су успели да већ пре 1738 г. отворе 11 ложа. Многи масони су били похапшени и протерани на галије. Фердинанд II 1751 г. поновио је ово наређење, вероватно услед добивених обавештења да масонерија и даље постоји без обзира на одлуке о њеном укидању. Инквизиција је почела да прогони масонерију са великом енергијом али ипак су многобројне ложе и даље постојале на скривен начин и 1807 г. после инвазије Француза оне су одмах изашле на видело, а почеле су да се отварају и нове ложе. Гоњење масона поново је почело по повратку у Мадрид Краља Фердинанда VII (1815 г.). Он је успоставио инквизицију, затворио масонске храмове и забранио ступање у ложе под претњом строге казне, која се и стварно често пута примењивала. Тако је на пример 1825 г. цела гренадска ложа била кажњена смрћу. Али иако су се примењивале такве казне масонски савез није био уништен и, после протеривања Краљице Изабеле ложе су се поново појавиле на површини. Опет су почеле да се отварају све нове и нове ложе, које су биле основане од стране републиканаца.³⁰⁾

Финдел прича понешто о начину на који су се крили масони у Шпанији. За време гоњења Шпански Велики Исток (т.ј. главна ложа) увек се налазио у вароши, најближем месту у којем је становао Велики Мајстор и то место у свима актима, који су од њега произлазили или су њему упућивани није се звало друкчије него „Vallée invisible“ (невидљива низина). Браћи је било забрањено да се скупљају у великом броју. Ни једна ложа није смела држати писмена акта; свако пола године Велики Исток одређивао је и саопштавао ложама нову лозинку, помоћу које су браћа могла да се познају.

Сличне последице полициских мера против масонерије биле су и у Аустрији. Иако су ложе биле затворене одлуком владе још 1795 г. слободно зидарство није прекидало свој рад. У размаку времена од 1809 до 1812 г. и 1841 г. основане су нове ложе а у времену од 1848—1867 г. више пута су се чинили покушаји да оне буду легализиране. Ти покушаји нису били успешни, али уместо забрањених ложа изникао је низ прикриве-

них масонских савеза, који су били подређени Мађарској Великој Ложи.³²⁾

У Русији је масонство било забрањено од стране Царице Катарине II, па ипак, испоставило се, да је оно само отишло у подземље, сачувавши свој утицај, на духове руског друштва. На исти начин, забрањено од стране Цара Александра I, кеоткривено као организација све до владавине Цара Николе II, масонство је успело да васпита руску интелигенцију у потребном за њега правцу.³³⁾

Др. Лерих прича о томе како је при почетку репресија отишло у подземље аустриско масонство. „Све ритуалне церемоније биле су обустављене, сви знаци распознавања и речи укинуте су исто тако, а сама делатност ложа сведена је на минимум, све то због непрекидне полициске контроле. Тада се испоставило да је масонство свих ритуала смањило своју делатност, преневши своје скупове у приватне станове“.³⁴⁾

Ово саопштење др. Лериха интересантно је упоредити с извештајем санкт-петербуршког генерал-губернатора Милорадовића од 11 августа 1822 г. о односу масона према затварању ложа: „Бивши масони примили су углавном равнодушно проглас о уништењу њихових ложа: Неки кажу, да се њихова веза не може никад раскинути. Постоје исто тако гласови о томе, да неки од њих мисле да одржавају скупове по вилама. Све то а нарочито неочекивана равнодушност приморава ме да подвостручим своју пажњу на њихову општу делатност“.³⁵⁾ Испало је да је Милорадовић био потпуно у праву: За мање од три године побуна декабриста јасно је показала, да делатност масона није престала. Вође побуне од 14 децембра 1825 г. били су готово сви масони: Рилејев, Пестел, Бестужев, Муравјов-Апостол, Кнез Волконски, Батенков, Кихелбекер, Кнез Трубецкој и др. Војни кругови у којима се припремала та побуна нису споља имали ништа заједничко са масонством, али дух и вође били су исти.

Може се рећи да је и њихова организација у многама личила на масонску. „Савез Спасења“ коме је на челу стајао Пестел имао је три степена: браћа, мужеви и бојари. Прави револуционарни циљ друштва у пуном

обиму није се откривао свима, него само посвећенима. На исти начин и у Јужном Друштву чланови су били информисани о његовим циљевима према своме степену, којих је у свему било четири: бојари, мужеви, браћа и пријатељи. Онима који су се тек примали у чланство друштва саопштавали су његове погледе само начелно и често пута су неофиту претили смрћу у случају да он не сачува тајну. Врло је карактеристично и то, да када је према вестима из Петрограда Друштву Спасења угрожавала опасност, на тајној конференцији 1821 г. било је донето решење о затварању Друштва. „Савез је био прокламован као укинут и о томе су били обавештени његови чланови. Уствари то је био само тактички потез. На тај начин водећи чланови друштва су се надали с једне стране да се ослободе непоузданих елемената, а с друге — да се пажња Владе окрене у другом правцу”.³⁶⁾ Тако је и овде био искоришћен већ опробани начин масонских ложа. Отприлике исто је било и у Пољској почетком XIX века. И тамо су масонске ложе биле замењене другим тајним политичким друштвима под вођством масона.

Из наведених примера види се колико је вешта масонерија односно колико су вешти јеврејски завереници, који воде борбу са Хришћанским светом помоћу оних, које намеравају подјармити. Масони се у доба прогањања могу доста лако привидно одрећи од свога реда и чак пристати уз његове непријатеље, утичући на правац њиховог рада како би он скренуо са правог пута. Сетимо се да је један бивши слободни зидар Бенкендорф био у Русији шеф жандарма, т. ј. стајао на челу целокупне руске полиције за време огорченог и свесног непријатеља масонерије Цара Николе I. Иванов у својој већ цитираној књизи о Пушкину са пуно права сумња у његову искреност. Али ствар чак није у томе да ли се дотични масон искрено одрекао реда, него важно је да ли се темељито променио његов поглед на свет. Појмљиво је да нема објективних података, на основу којих би се могло доказати да је на пример Бенкендорф за време своје службе код Цара Николе I досеживао и извршивао наредбе масонске организације. Али важно је да је он и даље био под утицајем многих

масонских идеја и то је имало врло штетних последица с обзиром на његов висок и одговоран положај. Исто се може рећи о многим другим члановима распуштених ложа, који су често пута задржавали врло високе положаје. Ослободивши се масонерије тек споља, али остајући непромењени у дубини свога бића, они су у сваком случају били без стваралачких идеја, које би могле победити и заменити масонску идеологију и stroj душе. Од руских масона за време Цара Александра I (пред његову смрт) и Николе I узимала се писмена обавеза о напуштању ложа. Сви су дали свој потпис; ложе су биле затворене. Али бивши слободни зидари нису могли променити своје погледе на свет и ти погледи су довели руску интелигенцију до пропасти.

КАКО СЕ ТРЕБА БОРИТИ СА МАСОНЕРИЈОМ

Масонство које је отишло у подземље, може да изађе из њега у потпуно новом и неочекиваном облику, јер његова снага није толико у његовим политичким агентима, колико у менталитету, који оно шири. Масонство — то је религија своје врсте и стога се може потпуно искоренити само супротном силом исте врсте. У Немачкој је масонство побеђено не само откривањем његових тајни и полициским мерама, већ и тим, што је насупрот његовој разорној идеологији од стране Адолфа Хитлера био стављен моћни народни покрет који је рачунао са природним особинама Немаца.

То је једини начин борбе са масонеријом. И остали народи, који не желе да постану жртвом јеврејске завере морају најпре уништавати масонску организацију уколико је то могуће друштвеним и полициским мерама, не пуштајући масоне на ма какве положаје и у исто време, што је још важније, морају насупрот интернационалној јудејско-масонској идеологији гајити своју националну идеологију и културу. Уколико су дубљи темељи те културе и уколико је она присније везана са духом искованим у историји дотичног народа, утолико ће га она боље штитити од јудејско-масонске опасности и бранити да постане жртва јеврејске завере под неком новом маском.

Из овог разлога код православних народа, код којих култура, уколико она није узета са Запада, има свој корен у Православљу и који, с друге стране доста лако подлежу искушењима разних мистичних тајни, постоји само једно оружје, способно да зада смртне ране скривеном јудаизму, који се крије или у масонству или у каквим другим сектама. То је оно оружје, кога се уопште највише плаши отац лажи. Оружје ово јесте истина Христове Цркве, јер једино она може тако да васпита народ, да он с негодовањем одбаца свако, па и најфиније масонско искушење.

БИБЛИОГРАФИЈА

- Милан Банић. Масонерија и Југославија. Београд 1941.
- Протоколи Синонских Мудраца или јеврејска завера. Београд 1941.
- Ко су они. (Са сликама из антимасонске изложбе у Београду).
Београд 1941.
- Димитрије Љотић. Драма савременог човечанства.
- Јаша Томић. Јеврејско питање. Петровград 1940.
- Ср. Стојковић. Слободно зидарство. Београд 1926.
- Игњат Шланг. Јевреји у Београду. Београд.
- Антониј Митрополитъ Кіевскій и Галицкій. Христось Спаситель и
еврейская революція. Берлин 1922.
- Антониј Митрополитъ Кіевскій и Галицкій. Творенія Св. Апостола
Іоанна Богослова. Варшава 1922.
- Евгеній Брантъ. Ритуальное убиство у евреевъ. Београд 1926.
- Проф. В. Болотовъ. Лекціи по исторіи древней Церкви (кн. II).
Петроград 1910.
- Григорій Бостуничъ. Масонство въ его сущности и проявленіяхъ.
Београд 1928.
- И. Берлинъ. Историческія судьбы еврейскаго народа на терри-
торіи русскаго государства. Петроград 1919.
- Э. Бергъ. Движушія силы современной міровой политики. Минхен
1922.
- Графъ Ю. П. Граббе. Корни церковной смуты. Београд 1928.
- " " " " Англикане и Православная Церковь. Вар-
шава 1930.
- Эмануилъ Гехтъ. Очеркъ исторіи еврейскаго народа отъ заклю-
ченія библейскаго періода донастоящаго времени. Петро-
град 1881.

Чарльзъ Уильямъ Геккерторнъ. Тайныя общества всѣхъ вѣковъ и всѣхъ странъ. Петроградъ 1876.

Грецъ. Исторія евреевъ. Одеса.

Ө. М. Достоевскій. Дневникъ Писателя. Полн. собр. соч. Петроградъ 1906. Кн. 8-11.

С. М. Дубновъ. Новѣйшая исторія еврейскаго народа (три кнѣге). Берлинъ 1923.

Дѣянiя Русскаго Всезаграничнаго Церковнаго Собора, состоявшагося 8—20 ноября 1921 года въ Сремскихъ Карловцахъ въ Королевствѣ С. Х. и С. Сремски Карловци 1922.

Дѣянiя Второго Всезаружбенаго Собора Русской Православной Церкви за границей съ участiемъ представителей клира и мiрянъ, состоявшагося 1/14—11/24 августа 1938 года въ Сремскихъ Карловцахъ въ Югославиi. Београдъ 1939.

Еврейскiй Миръ (зборник). Парижъ 1939.

Живое Преданiе (зборник). Парижъ.

Г. Замысловскiй. Убiйство Андриуши Юшинскаго. Петроградъ 1917.

Историческiй Вѣстникъ (часопис). Петроградъ 1901.

В. Ө. Ивановъ. Отъ Петра Перваго до нашихъ дней (русская интеллигенцiя и масонство). Харбинъ 1934.

" " " На рѣкахъ Вавилонскихъ. Харбинъ 1935.

" " " Православный мiръ и масонство. Харбинъ 1935.

" " " Тайная дипломатiя. Харбинъ 1937.

" " " А. С. Пушкинъ и масонство. Харбинъ 1940.

Н. М. Карамзинъ. Исторiя Государства Россiйскаго (кн. VI). Петроградъ 1892.

И. Н. Костомаровъ. Архiепископъ Геннадiй и жидовствующая ересь. Берлинъ 1922.

Др. К. Лерихъ. Храмъ масонства. Харбинъ 1939.

Ю. Н. Лукинъ. Въ мiрѣ символовъ. Харбинъ 1936.

" " " Кому служитъ современное еврейство. Харбинъ 1936.

" " " Масонство въ русскомъ скаутизмѣ. Харбинъ 1937.

" " " Краткiй курсъ масоновѣдѣнiя. Харбинъ 1937.

" " " Орденъ Розенкрейцеровъ. Харбинъ 1938.

" " " Происхожденiе и формы масонства. Харбинъ 1939.

Лучь Свѣта (зборник). Къ. I и II. Минхен 1919.

„ „ Къ. III. Минхен 1920.

„ „ Къ. IV. Минхен 1922.

„ „ Къ. 6. Нови Сад 1925.

„ „ Къ. 7. Нови Сад 1925—1926.

Н. Е. Марковъ. Войны темныхъ силъ. Париз 1928.

Масонство въ его прошломъ и настоящемъ (две кнѣге) под уредништвомъ С. П. Мелгунова и Н. П. Сидорова. Москва 1914.

Монахъ Неофитъ. Опроверженіе іудейской религіи и ея обрядовъ на основаніи ветхаго и новаго завѣтовъ (преводъ с грчкогъ) Петроград 1914.

Баронъ А. В. Меллеръ-Закомельскій. Страшный вопросъ. Париз 1923.

Православный Путь (часопис), кнѣ. II—III. Ладомірова 1940.

Паденіе Царскаго режима. Стенографическіе отчеты допросов и показаній, данныхъ в 1917 г. в Чрезвычайной Следственной Комиссии Временнаго Правительства. Ленинград 1925.

О. Рабиновичъ. Судьбы евреевъ въ Южной Европѣ. Одеса 1888. (Три кнѣге).

В. В. Розановъ. Ангель Іеговы у евреевъ. Париз 1935.

„ „ „ Жертвенный убой. Париз 1929.

Русская Старина (часопис). Москва 1877 и 1895 г.

Н. С. Каббала или религіозная философія евреевъ. Казан 1870.

Н. Святковъ. Масонство въ русской эмиграціи. Париз 1932.

Николай Скрынниковъ. Масонство? Париз 1921.

Сіонскій Вѣстникъ (часопис). Москва 1817.

Сліозбергъ Дѣла давно минувшихъ дней (пет кнѣга). Париз 1933.

Тайныя общества и проекты переустройства Россіи въ первой четверти XIX вѣка. Под уредништвомъ С. М. Пропера. Петроград 1907.

Фара. Масонство и его дѣятельность. Харбин 1937.

Философовъ. Разоблаченіе великой тайны франк масоновъ.

І. Г. Финдель. Исторія франк-масонства отъ возникновенія его до настоящаго времени. (Две кнѣге, преводъ са немачкогъ). Петроград 1872.

Д. А. Хвольсонъ. Восемнадцать еврейскихъ надгробныхъ надписей изъ Крыма. Петроград 1866.

Церковная Жизнь (званнични часопис Руског Архидјерејског Синода у иностранству за године 1934 бр. 2 и 1935 чланак „О судбѣ Православной Церкви Руской въ царствованіе Императора Александра I-го“, у којем су прештампане из часописа „Русская Старина“ 1876 г. мемоари А. С. Струдае са предговором и примедбама грофа П. М. Граббе).

Карль Эккертъ. Еврейское Зерцало при свѣтѣ истины. Нью Јорк 1922 (превод с немачког).

Г. Шустертъ. Тайныя общества, союзы и ордена. (Две књиге, превод с немачког). Петроград 1905.

Gottfried zur Beck. Die Geheimnisse der Weisen von Zion in deutscher Sprache herausgegeben. 16 Aufgabe. Einführung in die 8 Auflage. München 1933.

Dio Cassius. Romische Geschichte. Übersetzung von Joh. Aug. Wagner. Frankfurt a. Main 1737.

Friedrich Hasselbacher. Entlarvte Freimaurerei. Berlin 1937 (три књиге).

Forschungen zum Judenfrage. 1937, Hamburg. (Часопис).

H. Prutz. Geheimlehre und Geheimstatuten des Tempelherrenordens. Berlin 1879.

Wilke. Geschichte des Tempelherren-Ordens. Halle 1860.

August Rohling. Der Talmudjude zur Beherzigung für Juden und Christen aller Stände. Münster 1876.

Archive Israélite. Paris 1864. (Часопис).

Bulletin du Grand Orient de France. Paris 1894. (Часопис).

Bulletin maçonnique. Paris 1881. (Часопис).

Bulletin Hebdomadaire. Paris 1924. (Часопис).

Les Cahiers de l'Ordre. Paris 1927. (Часопис).

„ „ „ „ Paris 1928.

Flavien Brenier. Les Juifs et le Talmude. Прев. на руски Минхен 1922.

Crétineau - Joly. L' Eglise Romaine en face de la Revolution, 1859.

Edouard Drumont. La France Juive, essai d' histoire contemporaine. Paris.

Gougenot des Mousseaux. Les Juifs, le Judaisme et la Judaisation des peuples chrétiens. Paris 1866.

Aimé Pallière. La Saintuaire inconnu. Ma conversion au judaisme. Paris 1927.

Sainte-Yve D' Alveydre. Mission des Juifs. 1884.

Marc Saunier. La Légende des Symboles. Paris 1911.

Henry-Robert Petit. Alexandre de Yougoslavie victime d' une conspiration maçonnique. Paris.

N. Switkow. La franc-maçonnerie feminine. Brunoy (S. et O.).

" " La Grande Loge de France, constitution et réglemens.

" " Le Grand Orient de France. Paris.

P. M. Laurent de l'Ardeché. Histoire de Napoléon. Paris.

Fr. Wittemans. Histoire des Rose-Croix. Paris.

Freemasons Quarterly Review. London 1844.

Rev. George Oliver D. D. Signs and Symbols illustratèd and explained in a course of twelve lectures on Freemasonry. London 1857.

Nesta Webster. Secret Societies and Subversive Movements. London 1924.

ПРИМЕДБЕ

Примедбе уз Главу I.

- 1 Митрополит Антоније (Храповицки): „Христось Спаситель и еврейская революція“. Берлин 1922, стр. 3—10 и „Творенія Св. Апостола и Евангелиста Иоанна Богослова“. Варшава 1922 г., стр. 14—15.
- 2 Разговор са Трифоном Јудејем §§ XVII и XVIII.
- 3 Књига о незнабошцима I, 14.
- 4 Против Целса VI, 28.
- 5 Д. А. Хвольсон. Восемнадцать еврейских надгробных надписей наъ Крыма. Петроград 1866 г., стр. 144.
- 6 Флавијан Брење, Евреи и Талмудъ, Минхен 1924, стр. 22—23.
- 7 Талмуд Ерубин, 21 б.
- 8 Archive Israélite, 1864, 25, p. 150.
- 9 Еврейское Зерцало при свѣтѣ истины. Научное изслѣдование д-ра Карла Еккера. Превод А. С. Шамова, Нју Јорк, 1922.
- 10 Флавијан Брење. Евреи и Талмудъ, стр. 65. Упор. учење Талмуда у књизи др. Аугуста Ролинга (Rohling): Der Talmudjude zur Beherrigung für Juden und Christen aller Stände. Münster 1876.
- 11 Евреи и Талмудъ, стр. 66.
- 12 Aimé Pallière, Le Saintuaire inconnu, ma conversion au judaisme. Paris 1927.
- 13 Евреи и Талмудъ, стр. 68.
- 14 Г. Замысловскій. Убийство Андриуши Ющинскаго. Петроград, 1917 г., део 3, стр. 337.
- 15 Емануил Гехт. Очеркъ исторіи еврейскаго народа отъ заключенія библейскаго періода до настоящаго времени. Издање за јеврејску омладину у Русији. С. П. Б. 1881 г., стр. 58.
- 16 Цит. по издању у преводу на немачки Јохана А. Вагнера, Франкфурт на Мајни, 1737 г., књ. 4, стр. 263—264.
- 17 Еврейское Зерцало, стр. 64.
- 18 Јакут Шимони 245, с 722; Бамидбар Раба 229, с. Цит. по реферату Пранајтиса у пом. књизи Замысловског, стр. 335.
- 19 Зогар, I, 38 и 39.

- 20 Замисловскиј. Убийство Андриуши Ющинскаго, стр. 339—340.
- 21 Тамо, стр. 342.
- 22 Цит. по Пранајтису, Тамо, стр. 329.
- 23 Књ. XI, стр. 368.
- 24 С. М. Дубнов. Новѣйшая исторія еврейскаго народа. Берлин, 1923, Књ. II, стр. 25 и 98.
- 25 Тамо, књ. III, стр. 203.

Примедбе уз Главу II.

- 1 Велики број таквих јеврејских успеха наводи се у познатој „Историји јевреја“ од Греца, у делу О. Рабиновића: „Судьбы евреевъ въ Южной Европѣ“. Одеса, 1888, књ. III и т. д.
- 2 Н. Е. Марков. Войны темныхъ силъ. Париз, 1928 г. стр. 27.
- 3 Очеркъ исторіи еврейскаго народа отъ заключенія библейскаго періода до настоящаго времени, стр. 93.
- 4 Исторія Евреевъ, књ. I, стр. 234.
- 5 Тамо, књ. III, стр. 91—92.
- 6 Тамо, књ. V, стр. 164—165.
- 7 Чарлз Вилѡм Гекертон. Тайныя общества всѣхъ вѣковъ и всѣхъ странъ. С. П. Б., 1876 г. ч. I, стр. 111.
- 8 Marc Saunier. La Légende des Symboles. Paris, 1911, стр. 348.
- 9 О овом учењу види дело Н. С. Каббала или религіозна философія евреевъ. Казан, 1870.
- 10 La Légende des Symboles, стр. 172.
- 11 Види о томе веома интересантан чланак Н. Скриникова „Религія франк-масонства“ у часопису „Православный Путь“. 1940 г. св. II—III.
- 12 Тайныя общества всѣхъ вѣковъ и всѣхъ странъ. Део I, стр. 111.
- 13 Тамо, стр. 149—150.
- 14 Н. Prutz, Geheimlehre und Geheimstatuten der Tempelherrenordens. Berlin 1879,
- 15 Г. Шустер. Тайныя общества, союзы и ордена. Петровград, 1907. Књ. I, стр. 192.
- 16 Wilke. Geschichte des Tempelherren-Ordens. Halle 1860.
- 17 „Масонство?“ Париз 1921 г. Цитате из књиге Алберта Пајка наводим по овом издању.
- 18 Тамо, стр. 352.
- 19 La Légende des Symboles, стр. 353.
- 20 Тамо, стр. 352—353.
- 21 О томе види веома интересантну књигу Fr. Wittemans. Histoire des Rose-Croix. Paris. Писац овог дела, како изгледа сам близак Розенкрајцерима, позива се на огромну литературу, осим Розенкрајцера свима неприступачну.
- 22 Ср. Стојковић „Слободно зидарство“. Београд, 1920 год. стр. 88—89.

Примедбе уз Главу III.

- 1 I. Г. Финдель. Историја франк-масонства отъ возникновенія его до настоящаго времени. С. П. Б. 1872. Књ. I, стр. 17—18.
- 2 Н. М. Херасковъ. Происхожденіе масонства и его развитіе въ Англіи XVIII и XIX в. Сборник „Масонство въ его прошломъ и настоящемъ“ под уредиштвом С. П. Мельгунова и Н. П. Спдорова. Москва 1914, стр. 3.
- 3 Проф. В. Болотов. Лекціи по исторіи древней Церкви. СПб. 1910, књ. II, стр. 179.
- 4 Н. М. Костомаровъ. Архіепископъ Геннадій и жидовствующая ересь. Берлин, 1922, стр. 14—15.
- 5 Н. М. Карамзинъ. Историја Государства Россійскаго. СПб. 1892 г. Т. VI стр. 127.
- 6 Sainte-Yves D'Alveydre. Mission des Juifs. 1884, гл. XVII, стр. 661.
- 7 La Légende des Symboles, стр. 358—359.
- 8 Тамо, стр. 359.
- 9 Тамо, стр. 360.
- 10 Г. Шустеръ. Тайныя общества союзы и ордена. Књ. I, стр. 192.
- 11 Тамо, стр. 304—305.
- 12 Историја франк-масонства. Књ. I, стр. 103.
- 13 Херасков. Види његов већ цит. чланак у књизи „Масонство въ его прошломъ и настоящемъ“, стр. 9.
- 14 „Старе обавезе“ с варијацијама изд. 1738 објављене су у додатку I књ. Историје слоб. зидарства Финдела.
- 15 La Légende des Symboles, стр. 370.
- 16 Тамо, стр. 371.
- 17 Тамо, стр. 375.
- 18 Др. К. Лерих, „Храмъ Масонства“. Харбин 1939, стр. 86—87. Писац ове књиге, коју је превео на руски језик Лукин, бивши је масон 33 ст. и мајстор столице Бечке ложе високих степенa „Волтера“.
- 19 La Légende des Symboles, стр. 363.
- 20 Храмъ масонства, стр. 50.
- 21 La Légende des Symboles, стр. 364.
- 22 Храмъ масонства, стр. 51.
- 23 La Légende des Symboles, стр. 365.
- 24 Храмъ масонства, стр. 58—59.
- 25 Историја франк-масонства, књ. I, стр. 355
- 26 Тамо, стр. 230.

Примедбе уз Главу IV.

- 1 Русская Старина. 1877 г., стр. 473.
- 2 Тамо, стр. 475.
- 3 Историја франк-масонства, књ. I, стр. 293.

- 4 Разоблачение великой тайны франк-масонства.
- 5 В. Θ. Ивановъ. Отъ Петра Перваго до нашихъ дней. Харбин 1934, стр. 41—46. Упор. Drumont. La France Juive, II, стр. 319.
- 6 Масонство въ своей сущности и проявленіяхъ. Бѣлградъ 1928. У овој књизи има много неоснованог и неозбиљног, али су подаци о масонским ритуалима доста обимни.
- 7 Обрядность вольныхъ каменщиковъ. Сборник „Масонство въ его прошломъ и настоящемъ“. 1915 г., књ. II, стр. 100.
- 8 Тайныя общества всѣхъ временъ и всѣхъ странъ, стр. 206 и 210.
- 9 La Légende des Symboles, стр. 266—267.
- 10 Тамо, стр. 376.
- 11 P. M. Laurent de l'Ardeché. Histoire de Napoléon.
- 12 La Légende des Symboles, стр. 376.
- 13 Православный Путь. Свеска II—III, 1940.
- 14 Чланак „И согласно славимъ Всесвятаго Духа“ у зборнику „Живое Преданіе“. Париз, стр. 121.
- 15 Le Sanctuaire inconnu, стр. 186—188.
- 16 Види чланак од Stanley High под називом „Satan be warned“ у Saturday Evening Post од 1 јуна 1940. г.
- 17 Види реферат Епископа Потсдамског Серафима Свезаграничном Сабору Руске Цркве „Екуменическое Движеніе“. Дѣянія Собора, стр. 311.
- 18 La Légende des Symboles, 282.
- 19 Max Wundt. Nathan der Weise oder Aufklärung und Judentum. Forschungen zum Judenfrage. Hamburg, 1937, књ. I, стр. 62.
- 20 М. Н. Шварц. Герман Коген као филозоф јуданизма. Годишњак „Еврейскія Миръ“, 1939 г. стр. 95—96.
- 21 И. Берлин. Историческія судьбы Еврейскаго народа на терри- торіи Русскаго государства. Петербургъ 1919, стр. 99.
- 22 Freemasons Quarterly Review, June 1844.
- 23 Ово писмо је наведено на руском језику у брошури Грофа Ј. Грабе. Англикане и Православная Церковь. Варшава 1930, стр. 21.
- 24 С. М. Дубновъ. Новѣйшая исторія еврейскаго народа. Књ. 3, стр. 129.
- 25 Др. К. Лерих. Храмъ масонства, стр. 86—87.
- 26 Friedrich Hasselbacher. Entlarvte Freimaurerei. Berlin 1937. Књ. III, стр. 18—22.
- 27 Тамо, књ. II, стр. 12—42.

Примедбе уз Главу V.

- 1 Исторія франк-масонства, књ. I, стр. 292.
- 2 Bulletin maçonnique, 1898, р. 267.
- 3 Bulletin du Gr. Orient de France, août-sept. 1894, стр. 308, 308 и 416.

- 4 La Légende des Symboles, стр. 376.
- 5 Види његову књигу „Entlarvte Freimaurerei“ књ. I, гл. VIII и књ. II и његову брошуру „Hochverrat der Feldlogen im Weltkrieg“.
- 6 Слободно зидарство, стр. 178—179.
- 7 Лучъ Свѣта, № 6, стр. 38.
- 8 „Храмъ Масонства“, стр. 19.
- 9 Н. Дубравин. Наши мистики — сектанты. Русская Старина 1895 г. Јануар, стр. 58.
- 10 Сионскій Вѣстникъ, 1817 г. Децембар.
- 11 Слободно зидарство, стр. 83—85 и 119.
- 12 Фара. Масонство и его дѣятелность. Харбин 1937 г., стр. 31. Цитирана књига је веома вредно и богато документовано дело које је испрва било издато 1930 г на француском језику, 1931 г. на бугарском, а 1935 г. на шапњолском.
- 13 Jean Jaurès. Discours sur le budget, fevr. 1895. Quest. act. књ. 27, стр. 345.
- 14 Додаци књизи I Историји франк-масонства, стр. 43.
- 15 Флавијен Брење. Еврен и Талмудъ, стр. 50.
- 16 Ток ових преговора по званично публикованим документима изложен је у књизи барона А. В. Мелер-Закомељског „Страшный вопросъ“. Париз 1923 г.
- 17 Е. Берг. Движушія силы современной міровой политики. 1922 г., стр. 22—29.
- 18 В. Иванов. Отъ Петра Перваго до нашихъ дней. Харбин, 1934 г., стр. 556—557.
- 19 О припремању Друштва народа од стране масонства, наводи се интересантан материјал у књизи Фаре „Масонство и его дѣятелность“.
- 20 Види тамо као и у раније споменутом No 6 часописа Лучъ Свѣта. Упореди одлуке конвента мешовитог масонства у Паризу септембра 1928 г. у часопису Les Cahiers de l'Ordre, 1928 г. No 8.
- 21 Bulletin Hebdomadaire, 10 fevr., 17 fevr. и 9 mars 1924.
- 22 Bulletin Hebdomadaire, 6 juillet 1924.
- 23 Friedrich Hasselbacher. Entlarvte Freimaurerei. Књ. III, стр. 137—138, 164—166, 173—176, 181—183, 188—190, 205—221.
- 24 Храмъ масонства, стр. 69—70.
- 25 В. Ф. Иванов. Тайная дипломатія. Харбин, 1937 г., стр. 211.
- 26 Види реферат Архиепископа берлинског Серафима Руском Свезаграничном Сабору 1938 г., Оксфордская конференція для практическаго христіанства и большевизмъ. Дѣянія Все-заграничнаго Собора, стр. 312—324.
- 27 „Политика“, 12 августа 1929 г.
- 28 Еврейскій Міръ, Париз, 1939 г., стр. 260.

- 29 Новое Слово, Берлин, No 42 из 1941 г.
- 30 Г. Шустеръ. Тайныя общества, союзы и ордена. Кнъ. II, Петроград 1907, стр. 43—44.
- 31 Исторія франк-масонства. Кнъ. II, стр. 267—268.
- 32 Шустеръ. Тайныя общества, союзы и ордена. Кнъ. II, стр. 42.
- 33 О постојању масонског утицаја у руском друштву после затварања масонских ложа од стране Цара Александра I сабрани су интересантни подаци у делима В. Ф. Иванова „Отъ Петра Перваго до нашихъ дней“ и „А. С. Пушкинъ и масонство“, Харбин 1940.
- 34 Храмъ масонства, стр. 22.
- 35 Русская Старина, 1877 г., стр. 652.
- 36 Тайныя общества и проекты переустройства Россіи въ первой четверти XIX вѣка. Под уредништвом С. М. Проппера. Петроград 1907, стр. 142.